

Projekt

**UCHWAŁA NR .....  
RADY GMINY KORCZYNA**

z dnia ..... 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczyna na lata 2026-2030.**

Na podstawie art. 18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.), w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn zm.)

uchwala się, co następuje:

**§ 1.** Przyjmuje się *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczyna na lata 2026-2030* – stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Korczyna.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.



Załącznik do uchwały nr .....  
Rady Gminy Korczyna  
z dnia ..... 2026 r.

# Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla

## Gminy Korczyna na lata 2026-2030

wraz z diagnozą problemów społecznych



## Spis treści

<b>Wykaz skrótów .....</b>	<b>4</b>
<b>Wprowadzenie .....</b>	<b>5</b>
Metodologia opracowania Strategii.....	7
Podstawy prawne .....	9
Spójność z dokumentami strategicznymi .....	11
Metodologia badań społecznych .....	13
<b>Charakterystyka gminy Korczyna.....</b>	<b>15</b>
Położenie .....	15
Sytuacja demograficzna .....	16
Rynek pracy i sytuacja gospodarcza .....	19
Edukacja i wychowanie .....	22
Kultura, sport i rekreacja .....	24
Opieka zdrowotna .....	26
Bezpieczeństwo publiczne.....	27
Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej .....	27
Gminny system pomocy społecznej .....	33
Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych .....	37
<b>Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród uczniów .....</b>	<b>38</b>
<b>Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców .....</b>	<b>53</b>
<b>Sytuacja społeczna gminy Korczyna.....</b>	<b>82</b>
Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.....	82
Wsparcie osób z niepełnosprawnością .....	86
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień .....	90
Przeciwdziałanie przemocy domowej .....	96
Aktywność i integracja społeczna seniorów.....	99
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym .....	102
Wsparcie osób z problemem ubóstwa .....	105
Zdrowie psychiczne .....	109

<b>Część programowa.....</b>	<b>111</b>
Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych .....	112
Kierunki rozwiązywania problemów społecznych.....	113
Ramy finansowe Strategii.....	130
System wdrażania Strategii .....	131
System aktualizacji Strategii.....	132
Komunikacja społeczna i promocja Strategii.....	133
Monitoring i ewaluacja.....	134
Wnioski i podsumowanie .....	137
<b>Bibliografia .....</b>	<b>140</b>
<b>Spis rysunków, tabel, wykresów.....</b>	<b>141</b>
Spis rysunków.....	141
Spis tabel .....	141
Spis wykresów .....	143

## Wykaz skrótów

**b.d.** – brak danych

**DDP** – Dom Dziennego Pobytu „Senior – Wigor” w Korczynie

**DPS** – dom pomocy społecznej

**GBP** – Gminna Biblioteka Publiczna im. Jana Zycha w Korczynie z filią w Komborni

**GKRPA** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Korczynie

**GOK** – Gminny Ośrodek Kultury w Korczynie

**GOPS** – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczynie

**GUS** – Główny Urząd Statystyczny

**IPiN** – Instytut Psychiatrii i Neurologii

**KCPU** – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

**KS** – Klub Seniora w Komborni

**NGO** (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

**NK** – procedura „Niebieskie Karty”

**ORE** – Ośrodek Rozwoju Edukacji

**OSP** – Ochotnicza Straż Pożarna

**PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie

**PES** – podmioty ekonomii społecznej

**PFRON** – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

**PIE** – Gminny Punkt Informacyjno-Edukacyjny dla osób z problemem alkoholowym, ofiar przemocy oraz ich rodzin

**PIK** – Gminny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych

**POZ** – podstawowa opieka zdrowotna

**PP** – Posterunek Policji w Korczynie

**PPP** – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krośnie

**pp.** – punkt procentowy

**PUP** – Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie

**UG** – Urząd Gminy Korczyna

**ZI** – Zespół Interdyscyplinarny w Korczynie

**ZUS** – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

## Wprowadzenie

Przemiany technologiczne, ekonomiczne i społeczno-kulturowe, które dokonały się w XX w. były przyczyną przeobrażeń w sferze życia społecznego i doprowadziły do zmiany starych i powstania nowych problemów społecznych. Problem społeczny określany jest jako niekorzystne dla społeczności zjawisko, zagrażające, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. O problemie społecznym mówimy wówczas, gdy dane zjawisko spełnia kilka kryteriów: dotyczy wielu osób w społeczności, ma charakter powtarzający się, a nie jednorazowy, jest postrzegane i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domaga się rozwiązania i można mu zaradzić poprzez zbiorowe działanie<sup>1</sup>. Wśród problemów społecznych występujących w polskiej rzeczywistości wymieniane są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, hazard, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Jednym z instrumentów polityki społecznej jest tworzenie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, które są ważnymi dokumentami odnoszącymi się do polityki społecznej, a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium.

Konsekwencje pojawienia się wirusa SARS-CoV-2 i wywołanej przez niego choroby COVID-19 spowodowały konieczność zredefiniowania zaplanowanych działań. Skutki ekonomiczne, gospodarcze oraz społeczne pandemii będą dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej, uwydatniając stare i generując nowe ryzyka socjalne. Na poziomie lokalnym można do nich zaliczyć kryzys gospodarczy skutkujący, m.in. poważnymi skutkami dla rynku pracy, rozwarstwienie społeczne pociągające za sobą ryzyko wzrostu liczby osób wykluczonych ze społeczeństwa, zwiększenie skali ubóstwa, ujawnianie się nowych konfliktów społecznych, wzrost zachowań indywidualistycznych w miejsce zachowań wspólnotowych, wpływających negatywnie na jakość kapitału społecznego i więzi społecznych, czy problem organizacji i zarządzania czasem osób starszych. To tylko część z wielu negatywnych konsekwencji jakie może za sobą pociągać pandemia koronawirusa<sup>2</sup>.

---

<sup>1</sup> Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.

<sup>2</sup> N. G. Piłkuła, M. Grewiński, E. Zdebska, W. Glanc, Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa, Kraków 2020, s. 9-16.

Obecnie polityka socjalna naszego kraju stoi przed kolejnym wyzwaniem, jakim jest konflikt rosyjsko-ukraiński i związany z nim napływ uchodźców. Migracje wojenne mogą mieć charakter długotrwały, co będzie wpływało bezpośrednio nie tylko na migrantów, ale całe społeczeństwo polskie i wymagało korekt polityk społecznych. Kryzys wywołany przez wojnę w Ukrainie musi skłonić Polskę do modernizacji systemu usług społecznych w sposób adekwatny do nowej sytuacji<sup>3</sup>.

Polityka społeczna w czasie kryzysu wymaga specjalnej uwagi i planowania, wykorzystując przy tym swoje instrumenty zarówno interwencyjne – w perspektywie krótkoterminowej, jak i w okresie długoterminowym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030<sup>4</sup> jest dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki działań mające na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Gminy. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe zadania służące przeciwdziałaniu tym problemom, a także zakładane rezultaty. Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Jej wdrażanie odbywa się poprzez szereg działań związanych z realizacją planów strategicznych.

Strategia będzie służyć osiągnięciu zaplanowanych celów, wraz ze szczegółowym określeniem sposobów dojścia do poprawy sytuacji społecznej w wybranych obszarach. W związku z tym, że rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, lokalna polityka społeczna wymaga od jej realizatorów strategicznego podejścia. Planowanie strategiczne, polegające na podejmowaniu systematycznych działań, podczas których planowana jest przyszłość i wytyczane są najistotniejsze kierunki działań, uwzględnia długi horyzont czasowy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 zawiera kilka części składowych: charakterystykę Gminy, diagnozę sytuacji społecznej oraz część programową obejmującą misję, wizję, cele, zadania przewidziane do realizacji, ramy finansowe, zakładane rezultaty, system wdrażania, monitoring i ewaluację.

---

<sup>3</sup> E. Bendyk, P. Buras, Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie Zadania na nowy czas, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022, s. 1-7.

<sup>4</sup> Na potrzeby niniejszego opracowania dla występujących w tekście sformułowań „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030” stosowana będzie skrócona nazwa „Strategia”.

W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej dokonana została w następujących obszarach:

- wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- wsparcie osób z niepełnosprawnością,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- aktywność i integracja społeczna seniorów,
- promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu,
- wsparcie osób z problemem ubóstwa,
- zdrowie psychiczne.

Podsumowując, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów oraz pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych, co pozwoli na zapewnienie mieszkańcom Gminy dogodnych warunków do rozwoju i przyczyni się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa społecznego.

## **Metodologia opracowania Strategii**

Podstawowe elementy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 są tożsame ze strukturą innych dokumentów określających kierunki lokalnej polityki społecznej. Tym co wyróżnia Strategię od innych wiążących dokumentów i programów jest przede wszystkim jej okres obowiązywania oraz nadrzędność wobec nich. Mimo, iż horyzont czasowy nie został wskazany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, powinien precyzować główne działania Gminy w zakresie zaspokajania społecznych potrzeb mieszkańców i niwelowania nierówności społecznych w długim okresie, tj. 5-10 lat.

Obligatoryjny charakter Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz jej istota i wpływ na kreowanie lokalnej polityki nakłada na jej realizatorów obowiązek tworzenia jej w sposób odpowiedzialny i spójny z zapisami zawartymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym.



Nadrzędność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nad programami o charakterze taktycznym, takimi jak Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Program Wspierania Rodziny czy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, wymusza na podmiotach odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie Strategii ujęcia w niej określonych elementów. Poniżej zawarte zostały elementy wchodzące w skład Strategii oraz poszczególne etapy jej opracowania.

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Etap		Charakterystyka
1.	Analiza strategiczna	Analiza bieżącej sytuacji, problemów, barier oraz potencjału umożliwia wskazanie obszarów problemowych występujących w Gminie. Głównym źródłem informacji o sytuacji mieszkańców, ich problemach i potrzebach jest analiza danych zastanych, czyli bieżącej dokumentacji urzędowej, danych demograficzno-gospodarczych oraz trendów społecznych. Na tym etapie ocenie poddaje się również otoczenie jednostki samorządowej. Informacji w tym zakresie dostarczają również przeprowadzone na terenie Gminy badania społeczne.
2.	Sformułowanie misji i wizji Strategii	Wizja zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest swoistym obrazem, do którego dąży Gmina za sprawą realizacji celów w niej wskazanych, natomiast misja określa nadrzędny powód opracowania Strategii.
3.	Określenie celów priorytetowych i zadań	W następstwie prawidłowo przeprowadzonej analizy strategicznej możliwe jest wskazanie głównych obszarów problemowych występujących na terenie Gminy. Ich identyfikacja i określenie kompleksowych działań minimalizujących ich skalę zapewnia realizację polityki społecznej zgodnej z oczekiwaniami i potrzebami, a także podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.
4.	Wskazanie sposobu wdrażania i kontroli realizacji Strategii	Ostatnim elementem Strategii jest określenie planu, zgodnie z którym ma zostać zrealizowana podczas okresu jej obowiązywania. Zarówno źródła i ramy finansowe, podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów, sposób komunikacji, jak i sprawozdawczość mają niebagatelny wpływ na stopień i jakość jej wdrożenia, dlatego w trakcie i po jej zakończeniu należy przeprowadzić ewaluację, umożliwiającą ocenę działań w odniesieniu do zamierzonych celów.

Źródło: opracowanie własne

## Podstawy prawne

Opracowana całościowa, spójna i wieloletnia koncepcja rozwiązywania problemów społecznych gminy lub powiatu, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, jest uwarunkowana prawnie. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.), do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym należy „*opracowanie oraz realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka*”.

Tworząc niniejszą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z założeniami polityki państwa. Najistotniejsze ustawy kompetencyjne, nakładające na administrację rządową i samorządową określone obowiązki to m.in.:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
2. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
3. ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
5. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,
6. ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

### **Akty prawne dotyczące wsparcia rodziny i dziecka:**

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
3. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
4. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
5. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
6. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
7. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
8. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
9. ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,

10. ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

**Akty prawne dotyczące ochrony zdrowia oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom:**

1. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
4. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

**Akty prawne dotyczące oświaty, zatrudnienia oraz wsparcia socjalnego:**

1. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
3. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
4. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
5. ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsiębiorstw mieszkaniowych,
6. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
7. ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
8. ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
9. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego,
10. ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
11. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
12. uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
13. ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

#### **Akty prawne normujące aspekty finansowe:**

1. ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
2. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
3. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
5. ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych.

#### **Akty prawne normujące pobyt cudzoziemców na terenie kraju:**

1. ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
2. ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji,
3. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
4. ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

### **Spójność z dokumentami strategicznymi**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 jest zgodna z kierunkami polityk w sferze społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych realizowanych na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Rozdział ten przedstawia opis wyżej wymienionych dokumentów strategicznych.

#### **Dokumenty krajowe**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 jest zgodna z poniższymi dokumentami krajowymi:

- **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),** będąca aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, stanowi obowiązujący, kluczowy dokument dla Polski, w zakresie średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Strategia zawiera rekomendacje dla polityk publicznych oraz jest podstawą dla zmian w systemie zarządzania rozwojem.

- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030**, której celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia<sup>5</sup>.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030** stanowiąca kontynuację Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, a jej głównym celem jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków.

Ponadto wymienić należy również dokumenty mające wpływ na kształtowanie polityki społecznej, takie jak:

- Strategia Demograficzna 2040,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030,
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej,
- Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030,
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.).

### **Dokumenty regionalne**

Na poziomie regionalnym najważniejszymi dokumentami strategicznymi dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna są: Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030, Wojewódzki Program Pomocy Społecznej na lata 2024-2030 oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krośnieńskim na lata 2016-2025.

---

<sup>5</sup> Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.

## Metodologia badań społecznych

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Celem takiej diagnozy jest poznanie problemów, a przedmiotem są różne zjawiska społeczne. O diagnozie społecznej w węższym znaczeniu mówimy, gdy badania dotyczą rozpoznawania zdarzeń i sytuacji społecznych ze względu na ich dotkliwość i potrzebę zmian. Zgodnie z tą definicją, przedmiotem badania są zdarzenia i sytuacje społecznie dotkliwe, celem – zmiana społeczna, efektem zaś – przede wszystkim wnioski i zalecenia dla praktyki<sup>6</sup>.

Niniejsza diagnoza realizowana przez gminę Korczyna ma na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych występujących wśród dorosłych mieszkańców.

### Wybór metod i technik badawczych

W celu poznania opinii oraz postaw mieszkańców gminy Korczyna zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań. Przez metodę badawczą rozumie się na ogół system założeń i reguł pozwalających na takie uporządkowanie praktycznej lub teoretycznej działalności, aby można było osiągnąć cel, do jakiego się świadomie zmierza<sup>7</sup>. Wyróżnia się metody ilościowe i jakościowe. Zarówno jedno, jak i drugie są użyteczne w prowadzeniu badań socjologicznych. Badania wśród uczniów oraz części osób dorosłych zostały wykonane zgodnie z metodą ilościową za pomocą techniki **CAWI** (ang. *Computer Assisted Web Interview*), zakładającej przeprowadzenie badań za pomocą kwestionariuszy ankiet udostępnianych drogą elektroniczną. Pozwala ona na anonimowość, dzięki czemu osoby biorące udział w badaniu czują się swobodnie. Dodatkowo, wśród mieszkańców wykorzystano technikę **PAPI** (ang. *Pen and Paper Interview*), polegającą na uzupełnieniu anonimowej ankiety w wersji papierowej.

---

<sup>6</sup> Szatur – Jaworska B., *Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej*, s. 109.

<sup>7</sup> Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, s. 60.

W ramach przeprowadzonych badań, wykorzystano również **analizę danych zastanych** (ang. *Desk Research*), czyli technikę badawczą polegającą na kompilacji, analizowaniu oraz przetwarzaniu danych i informacji pochodzących z istniejących źródeł, a następnie formułowaniu na ich podstawie wniosków dotyczących badanego problemu.

Analizie poddane zostały dane z Głównego Urzędu Statystycznego oraz wszystkie programy wykonawcze, raporty, sprawozdania i analizy w zakresie polityki społecznej prowadzonej w gminie Korczyna.

### Dobór próby i narzędzie badawcze

Najczęściej badana zbiorowość jest zbyt liczna, aby objąć działaniami jej wszystkich członków, dlatego wybiera się grupę reprezentatywną. Wykorzystany w diagnozie losowy dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie Gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Badania zostały przeprowadzone w październiku i listopadzie 2025 roku i wzięło w nich udział **359 uczniów** oraz **237 dorosłych mieszkańców** z terenu gminy Korczyna. Kwestionariusze ankiety użyte do zebrania danych, składały się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru.



W niniejszym dokumencie przedstawiono wyniki badań w ujęciu procentowym, które zaokrąglono do wartości dziesiętnych. Z uwagi na to, suma procentowego udziału odpowiedzi w danym pytaniu może odbiegać o +/- 1,0 pp. od 100%.

# Charakterystyka gminy Korczyna

## Położenie

Korczyna to gmina wiejska położona w powiecie krośnieńskim, w województwie podkarpackim. Zajmuje powierzchnię 92,44 km<sup>2</sup>, co stanowi 9,9% Powiatu oraz 0,51% całego Województwa. Graniczy ona z gminami: Krościenko Wyżne, Wojaszówka (powiat krośnieński), Haczów, Jasienica Rosielna (powiat brzozowski), Krosno (miasto na prawach powiatu), Niebylec oraz Skrzyżów (powiat strzyżowski). Na sieć osadniczą Gminy składa się 7 sołectw: Czarnorzeki, Iskrzynia, Kombornia, Korczyna, Krasna, Węglówka oraz Wola Komborska.

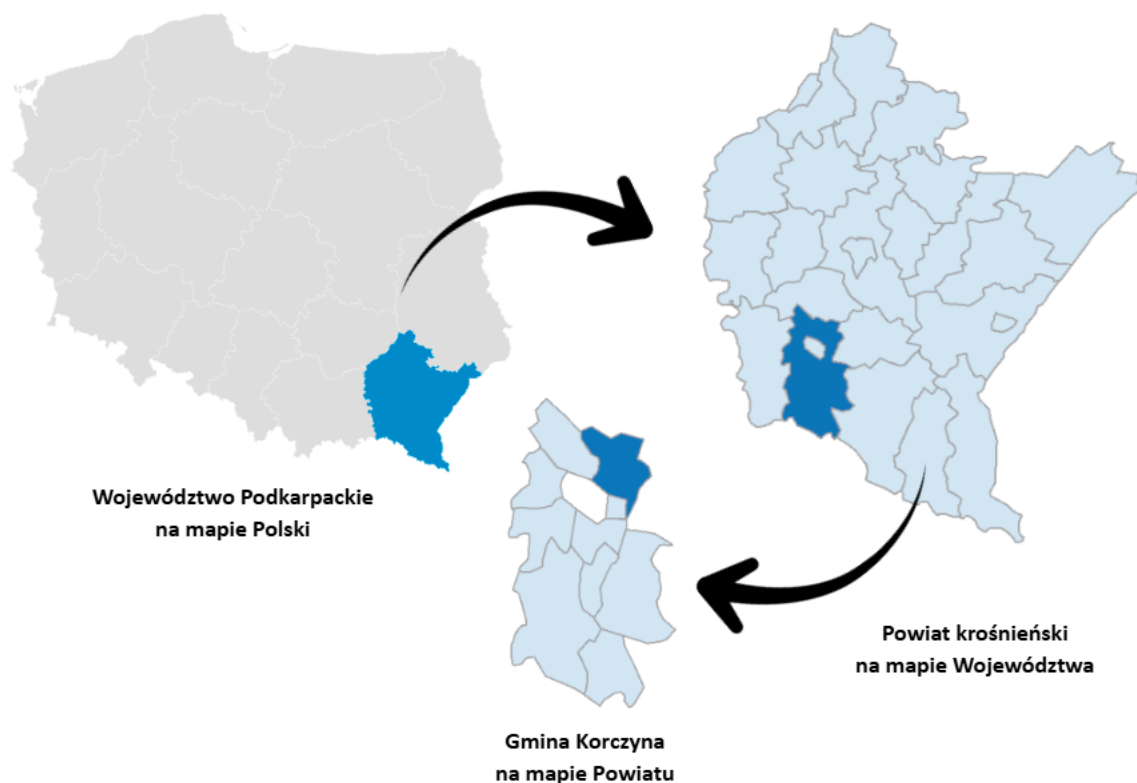
Charakter gminy Korczyna jest zróżnicowany – niemal 25% mieszkańców pracuje w sektorze rolniczym, blisko 32% – w przemyśle i budownictwie, a prawie 14% w sektorze usługowym.

Gmina odznacza się dogodnym położeniem względem większych ośrodków miejskich – położona jest zaledwie 7 km od Krosna, 40 km od Sanoka oraz 56 km od Rzeszowa. Układ komunikacyjny Gminy kształtowany jest głównie przez sieć dróg o znaczeniu lokalnym. Na jej terenie przebiega 11 dróg powiatowych, droga wojewódzka oraz droga krajowa.

Gmina odznacza się niekwestionowanymi walorami krajobrazowymi – obszary leśne stanowią 36% powierzchni Gminy, a użytki rolne – 57%. Położona jest na obszarze Beskidu Niskiego, a na jej terenie znajdują się liczne szlaki turystyczne, Rezerwat Przyrody „Prządk” im. prof. Henryka Świdzińskiego, liczne pomniki przyrody, jaskinie i sztolnie, wieża widokowa na panoramę Beskidów i Dołów Jasielsko-Sanockich, wyciąg narciarski, wodospad „Trzy wody”, skałki, trasy wspinaczkowe, a także Sucha Góra – najwyższy szczyt Pogórza Strzyżowsko-Dynowskiego. Największą atrakcją turystyczną w Gminie są ruiny Zamku Kamieniec w Korczynie/Odrzykoniu, którego kamienna warownia położona jest na granicy z gminą Wojaszówką.



Rysunek 1. Położenie gminy Korczyna



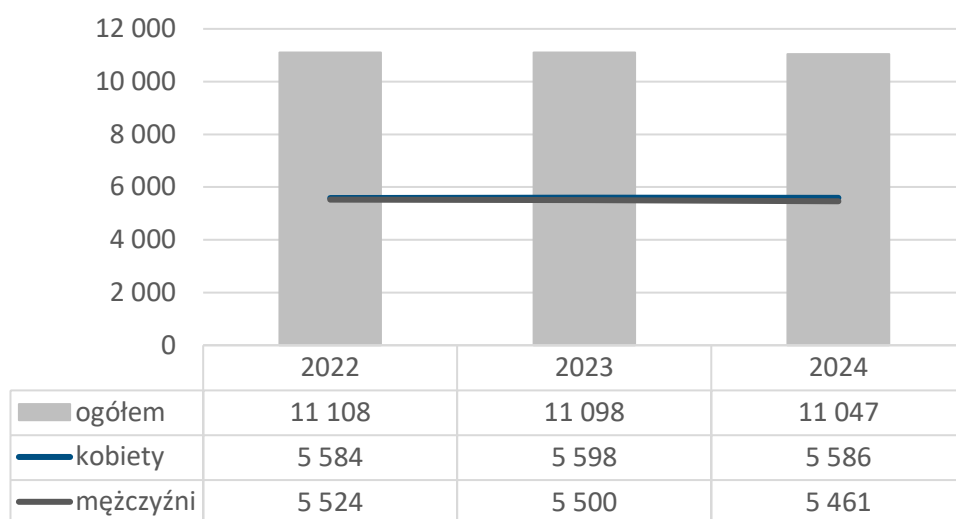
Źródło: opracowanie własne

### Sytuacja demograficzna

Aktualna struktura demograficzna, będąca efektem procesów społeczno-demograficznych z przeszłości, w istotny sposób wpływa na kształtowanie się zjawisk i wyzwań społecznych w przyszłości. Wnikliwa analiza kluczowych cech demograficznych, procesów migracyjnych oraz zmian w strukturze wieku i liczby ludności dostarcza podstaw do oceny skuteczności dotychczasowych działań ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych. W kontekście obecnych trendów, takich jak starzenie się społeczeństwa, szczególnie istotne staje się planowanie działań ukierunkowanych na aktywizację lokalnej społeczności, wspieranie młodych rodzin oraz integrację międzypokoleniową.

W 2024 roku gminę Korczyna zamieszkiwało 11 047 osób, z czego 5 586 to kobiety, a 5 461 – mężczyźni. Analizując sytuację demograficzną Gminy, w omawianym okresie zauważalny jest stopniowy spadek liczby mieszkańców, kształtujący się na poziomie 0,6%. Biorąc pod uwagę podział na płeć, w omawianym okresie widoczna jest niewielka przewaga liczby kobiet (50,6%) nad liczbą mężczyzn (49,4%). Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Korczyna w latach 2022-2024



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W gminie Korczyna w 2024 roku przyrost naturalny na 1 000 ludności kształtował się na poziomie -3,17 co oznacza, że wskaźnik ten przyjmował niższą wartość w porównaniu do województwa podkarpackiego (-3,12) i wyższą w porównaniu do powiatu krośnieńskiego (-3,59). Na przestrzeni ostatnich lat w Gminie zauważalne jest wahanie wartości przyrostu naturalnego na 1 000 ludności: w 2022 roku wynosił on -3,77, w 2023 roku było to -1,53, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie kształtował się na poziomie -3,17. W przypadku Powiatu oraz Województwa, wartości te przyjmowały podobne tendencje.

Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Korczyna w porównaniu do powiatu krośnieńskiego i województwa podkarpackiego na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
gmina Korczyna	-3,77	-1,53	-3,17
powiat krośnieński	-4,05	-2,80	-3,59
województwo podkarpackie	-2,46	-2,33	-3,12

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Korczyna według ekonomicznych grup wieku w roku 2024 przedstawiała się następująco:

- 19,5% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 18 roku życia;
- 58,7% mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia;
- 21,8% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Na przestrzeni analizowanych lat dostrzec można sukcesywny spadek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, a najniższą wartość odnotowano w 2024 roku (o 4 pp.). W przypadku osób w wieku produkcyjnym również zauważa się z systematyczny spadek o 0,6 pp. Tendencja wzrostowa widoczna jest natomiast w przypadku odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, a różnica wynosi 1,0 pp. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie prezentuje się na nieco odmiennym poziomie w odniesieniu do wskaźników w województwie podkarpackim i w całym kraju. W 2024 roku w Województwie było to 18,3% osób w wieku przedprodukcyjnym, 58,9% w wieku produkcyjnym oraz 22,8% w wieku poprodukcyjnym, natomiast w Polsce – 18,0% osób w wieku przedprodukcyjnym, 58,2% w wieku produkcyjnym oraz 23,8% w wieku poprodukcyjnym<sup>8</sup>.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności gminy Korczyna w latach 2022-2024 (w procentach)

wyszczególnienie	2022	2023	2024
wiek przedprodukcyjny	19,9	19,7	19,5
wiek produkcyjny	59,3	59,0	58,7
wiek poprodukcyjny	20,8	21,3	21,8

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

---

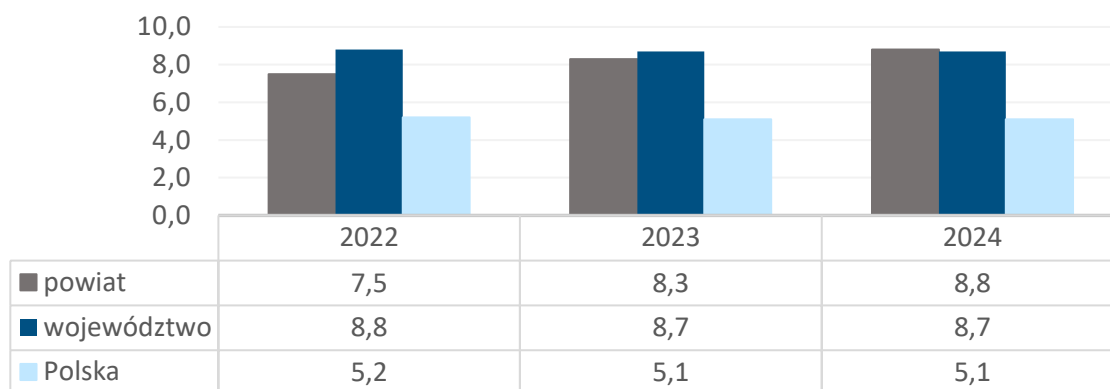
<sup>8</sup> <https://bdl.stat.gov.pl/>

## Rynek pracy i sytuacja gospodarcza

Istotnym miernikiem stanu rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która wyraża procentowy udział liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy w ogólnej liczbie ludności aktywnej zawodowo. Wskaźnik ten pozwala na ocenę skali problemu bezrobocia w danej społeczności oraz identyfikację obszarów wymagających interwencji w zakresie polityki zatrudnienia i aktywizacji zawodowej.

Dane dotyczące stopy bezrobocia na poziomie gmin nie są dostępne, w związku z tym wskaźnik przedstawia dane dla powiatu krośnieńskiego. W 2024 roku stopa bezrobocia w Powiecie wynosiła 8,8%, a więc była wyższa w porównaniu do Województwa (8,7%) oraz kraju (5,1%). W omawianym okresie w powiecie krośnieńskim stopa bezrobocia rejestrowanego uległa znacznemu wzrostowi (o 1,3 pp.). W przypadku województwa podkarpackiego oraz Polski dostrzegalny jest niewielki spadek (o 0,1 pp.). Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

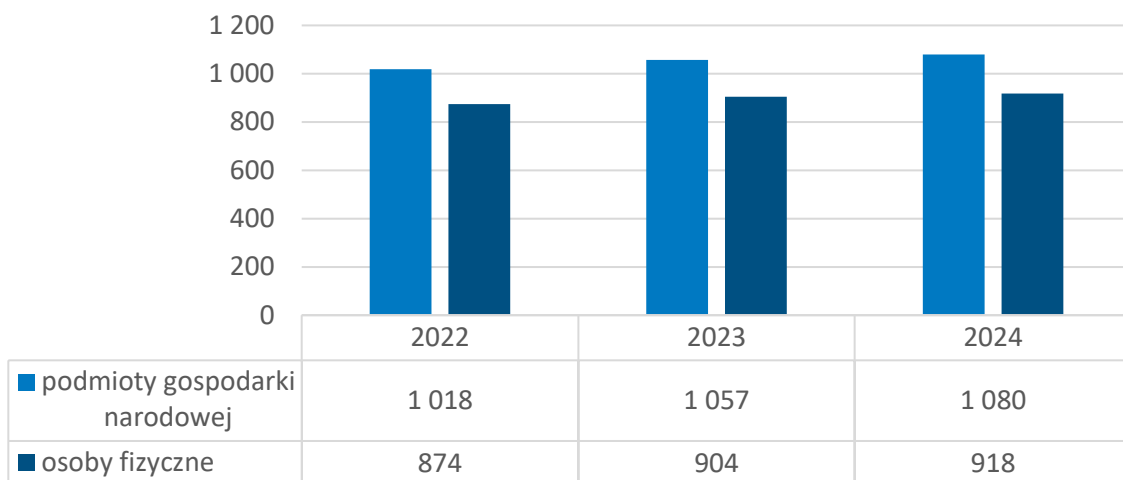
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie krośnieńskim na przestrzeni lat 2022-2024 w porównaniu do województwa podkarpackiego i całej Polski (stan na koniec roku, w procentach)



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Jednym ze wskaźników określających aktywność gospodarczą danej zbiorowości jest liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie. W gminie Korczyna na koniec 2024 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było łącznie 1 080 podmiotów gospodarki narodowej, z czego większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w liczbie 918 (85,0%). Podobnie sytuacja wyglądała w latach poprzednich. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie Korczyna ulegała systematycznemu wzrostowi, który kształtował się na poziomie 6,1%. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

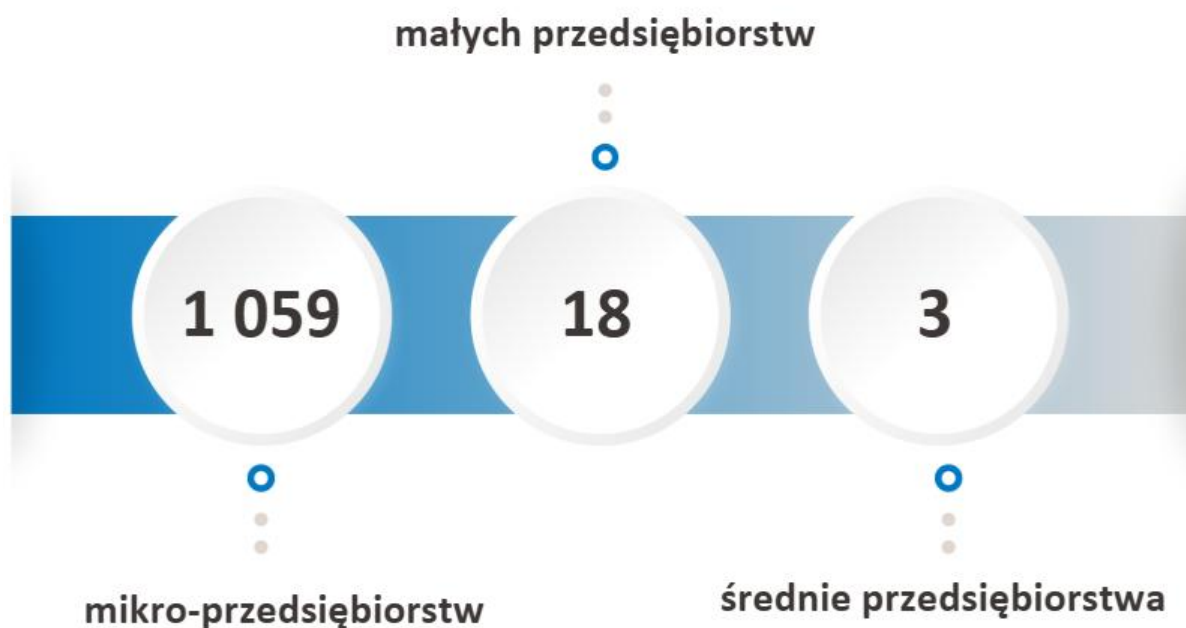
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Korczyna w latach 2022-2024



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Największa liczba podmiotów gospodarczych działających w gminie Korczyna według klas wielkości to mikro-przedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników – jest ich 1 059 (stan na koniec 2024 roku). Działalność prowadziło również 18 małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 pracowników oraz 3 średnie przedsiębiorstwa z liczbą od 50 do 249 pracowników.

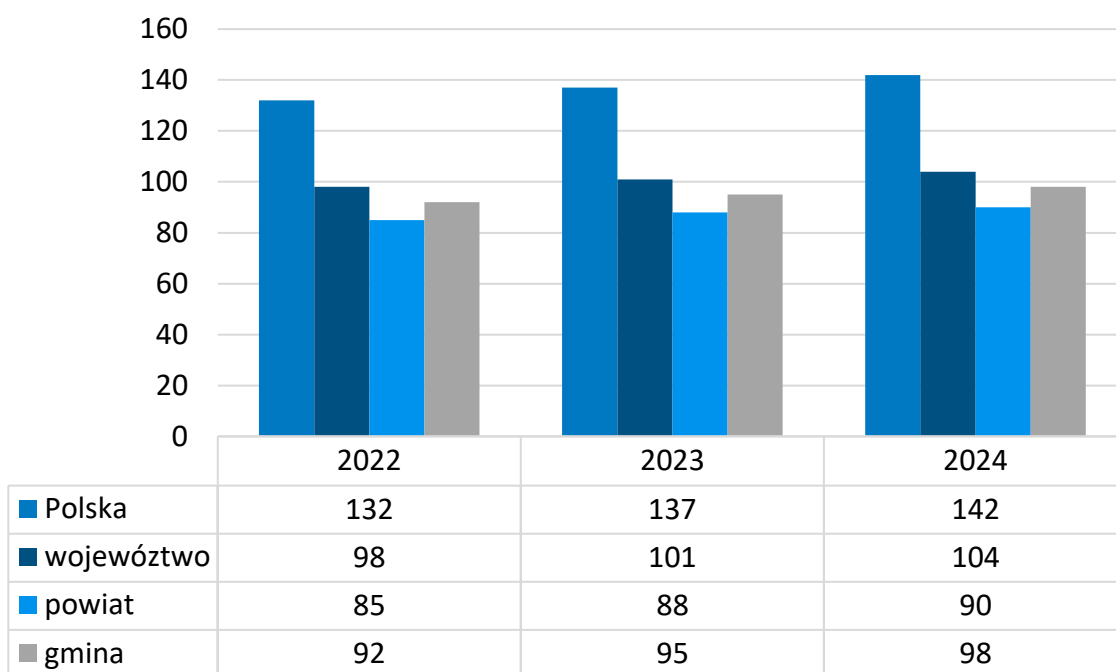
Rysunek 2. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Korczyna według klas wielkości (stan na koniec 2024 roku)



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Porównując wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców, sytuacja w Gminie wypada korzystniej niż w Powiecie, ale gorzej w porównaniu do Województwa i kraju. Analizując zaprezentowane dane można zauważyć, że w 2024 roku wskaźnik dla gminy Korczyna wynosił 98 podmiotów gospodarczych na 1 000 ludności, w powiecie krośnieńskim było to 90 podmiotów, w przypadku województwa podkarpackiego – 104, natomiast w kraju – 142. Na przestrzeni analizowanych lat zauważalny jest jego stopniowy wzrost we wszystkich analizowanych jednostkach.

Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 1 000 mieszkańców w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim, województwie podkarpackim oraz Polsce w latach 2022-2024



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

## Edukacja i wychowanie

Edukacja stanowi fundament rozwoju społeczności lokalnej, kształtując kompetencje i możliwości młodego pokolenia. Placówki oświatowe w Gminie pełnią nie tylko funkcję edukacyjną, ale także wspierają rozwój społeczny i kulturalny uczniów. Współczesne wyzwania w obszarze edukacji wymagają efektywnego wykorzystania dostępnych zasobów, modernizacji infrastruktury oraz wdrażania nowoczesnych metod nauczania, aby zapewnić każdemu dziecku równy start i wsparcie w jego ścieżce rozwoju.

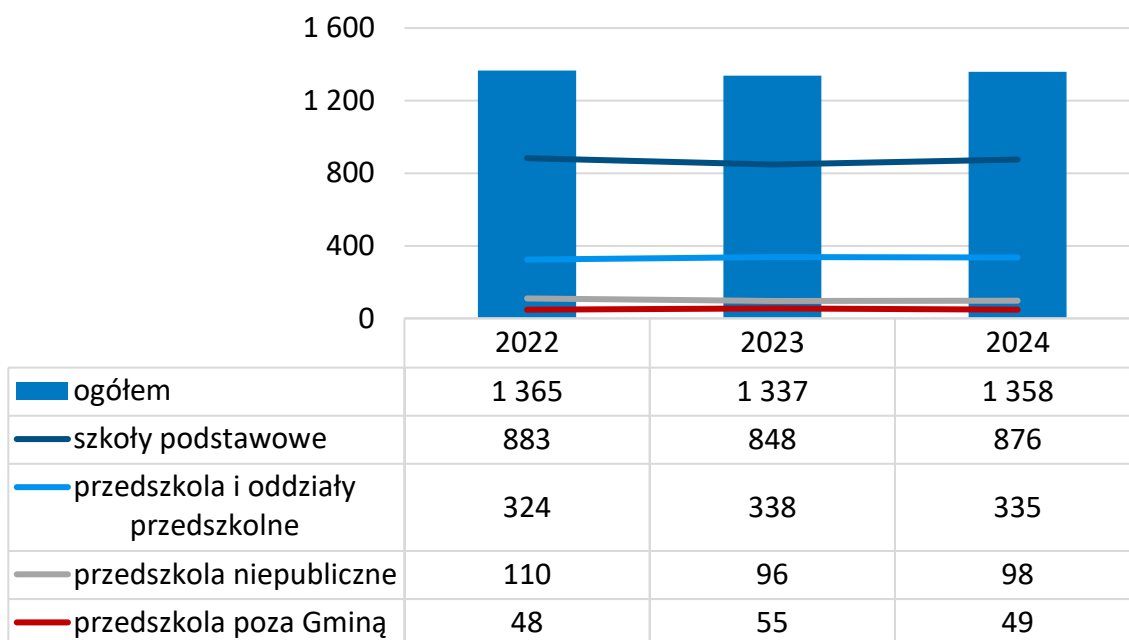
W 2024 roku na analizowanym terenie funkcjonowały następujące publiczne jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym była gmina Korczyna:

- Przedszkole Samorządowe im. Misia Uszatka w Korczynie,
- Szkoła Podstawowa im. Aleksandra Fredry w Korczynie,
- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Iskrzynie z oddziałami przedszkolnymi,
- Szkoła Podstawowa im. S. Pigonia w Komborni z oddziałami przedszkolnymi,
- Szkoła Podstawowa im. I. Łukasiewicza w Węglówce z oddziałami przedszkolnymi,
- Szkoła Podstawowa w Krasnej z oddziałami przedszkolnymi.

Od 2021 roku Gmina prowadzi placówkę zapewniającą opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, tj. **Gminny Żłobek w Korczynie**. Placówka dysponuje 50 miejscami opieki, a udział dzieci w zajęciach możliwy jest w godzinach 6.30-16.30.

Kolejny wykres przedstawia liczbę uczniów w placówkach oświatowych działających na terenie gminy Korczyna. Z prezentowanych danych wynika, iż w 2024 roku do szkół podstawowych oraz przedszkola i oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez Gminę uczęszczało ogółem 1 211 dzieci, w tym 876 uczniów szkół podstawowych oraz 335 dzieci w wieku przedszkolnym. W przedmiotowym roku 98 dzieci korzystało również opieki w przedszkolach niepublicznych na terenie Gminy, a 49 – w placówkach na terenie innych gmin. W omawianym okresie liczba uczniów, zarówno szkół podstawowych jak i dzieci w przedszkolach ulegała wahaniom. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

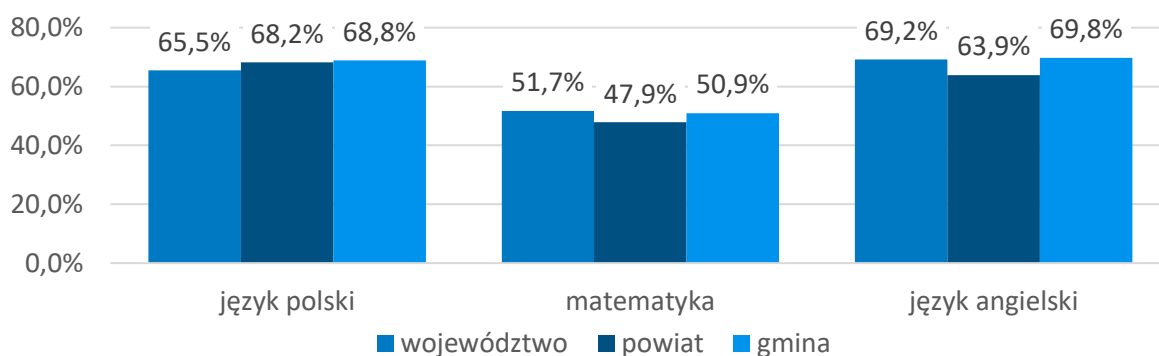
Wykres 5. Liczba dzieci uczęszczających do szkół, przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w gminie Korczyna w latach 2022-2024



Źródło: Raport o stanie Gminy Korczyna za 2022, 2023 i 2024 r.

Na kolejnym wykresie przedstawione zostały wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów z gminy Korczyna w odniesieniu do średniej dla powiatu krośnieńskiego oraz województwa podkarpackiego. W porównaniu do Województwa, młodzi mieszkańcy Gminy uzyskali wyższe wyniki w części z języka polskiego i angielskiego, natomiast w części matematycznej osiągnęli nieznacznie niższy wynik. W porównaniu do Powiatu – wyniki we wszystkich częściach były w Gminie wyższe. Najniższy rezultat uczniowie z terenu Gminy osiągnęli z matematyki – 50,9%, zaś najlepiej poradzili sobie z egzaminem z języka angielskiego – 69,8%. Szczegółowe dane przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2025 roku uczniów z gminy Korczyna, powiatu krośnieńskiego i województwa podkarpackiego



Źródło: <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

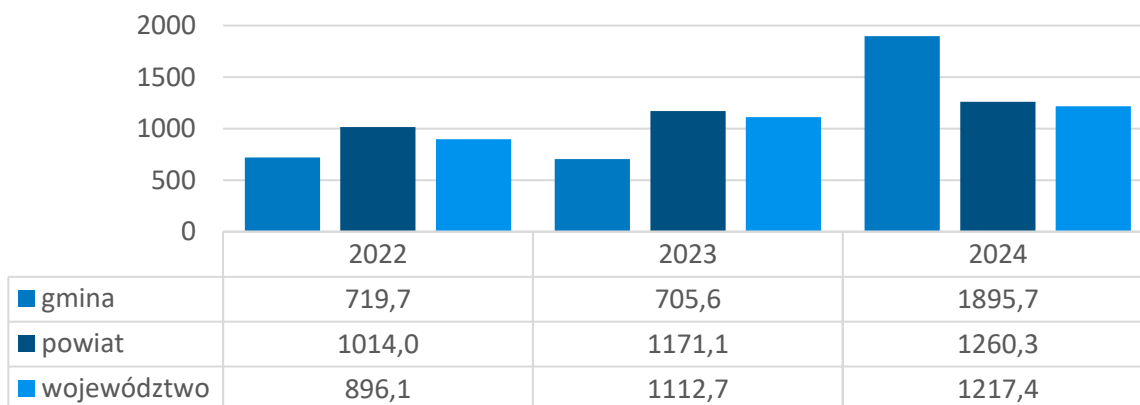


## Kultura, sport i rekreacja

Główną instytucją działającą w zakresie kultury na analizowanym terenie jest **Gminny Ośrodek Kultury w Korczynie**, będąca samorządową instytucją kultury, której głównym celem jest tworzenie, upowszechnienie, zaspokajanie i zapewnienie dostępu do dóbr kultury, wspieranie oraz promowanie osób, uzdolnionych artystycznie, tworzenie bogatej oferty zajęć zarówno dla dzieci i młodzieży, dorosłych, jak i osób starszych, ale także promowanie środowisk lokalnych oraz wspomaganie wszelkich działań innych podmiotów działających na rzecz rozwoju kultury w Gminie. Placówka jest administratorem Kompleksu Boisk Sportowych ORLIK w Korczynie, kortu tenisowego przy Zespole Szkół w Korczynie, trybuny sportowej w Korczynie oraz budynku Dworu Szeptyckich w Korczynie, dzięki czemu organizuje liczne wydarzenia, m.in. Przegląd Pieśni i Muzyki Ludowej „KROPA”, Jarmark Korczyński, warsztaty, wystawy, koncerty i przeglądy muzyczne. Ponadto, w GOK w Korczynie działalność prowadzą liczne kluby i grupy artystyczne, popularyzujące kulturę muzyczną, taneczną, plastyczną oraz rękodzielniczą, a dla dzieci prowadzone są również zajęcia z języka angielskiego.

W 2024 roku liczba uczestników imprez na 1 000 ludności w Gminie wynosiła 1 895,7, co było wynikiem znacznie wyższym w porównaniu do powiatu krośnieńskiego (1 260,3) i województwa podkarpackiego (1 217,4). Na podstawie danych statystycznych można zauważyć, że liczba uczestników imprez kulturalnych w Gminie w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców na przestrzeni lat 2022-2024 uległa znacznemu wzrostowi z 719,7 w 2022 roku do 1 875,7 w 2024 roku.

**Wykres 7. Uczestnicy imprez na 1 000 ludności w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim oraz województwie podkarpackim w latach 2022-2024**

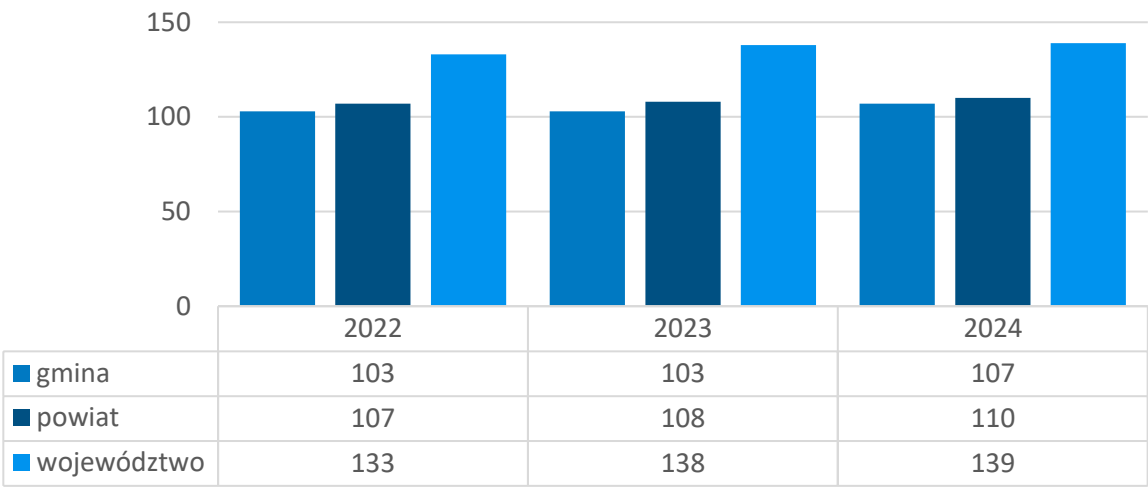


Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Drugim, kluczowym dla rozwoju działalności kulturalnej Gminy, podmiotem jest **Gminna Biblioteka Publiczna w Korczynie wraz z filią w Kamborni**. Biblioteka realizuje liczne zadania dotyczące zaspokajania potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalno-oświatowych mieszkańców, a także realizuje podstawowe działania statutowe w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów oraz w zakresie promocji książki, biblioteki i czytelnictwa wśród lokalnej społeczności. Placówka aktywnie organizuje liczne wydarzenia na terenie Gminy, zapewniając mieszkańcom dostęp do oddziału dla dorosłych, dzieci, wypożyczalni, czytelni oraz sali wystaw. Dzięki różnorodnym inicjatywom, mieszkańcy mogą uczestniczyć w wydarzeniach o charakterze edukacyjnym, m.in. konkursy, warsztaty, zajęcia dla przedszkolaków, ale i rozrywkowym, które integrują społeczność lokalną i wzbogacają życie kulturalne Gminy<sup>9</sup>.

Poniższy wykres prezentuje dostępne dane w zakresie liczby czytelników bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim oraz województwie podkarpackim w latach 2022-2024. Na podstawie danych statystycznych można dostrzec, że liczba czytelników w Gminie w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców na przestrzeni analizowanych lat uległa wzrostowi ze 103 w 2022 roku do 107 w 2024 roku. Należy jednak podkreślić, że zarówno w porównaniu do Województwa, jak i Powiatu, wskaźnik dla Gminy przyjmował niższe wartości w każdym analizowanym roku.

Wykres 8. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim oraz województwie podkarpackim w latach 2022-2024



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

<sup>9</sup> Raport o stanie Gminy Korczyna za 2024 r.

Istotnymi jednostkami działającymi na terenie Gminy w zakresie sportu są **kluby sportowe**, których celem jest wspieranie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży oraz dorosłych, rozwijanie ich pasji do sportu oraz kształtowanie odpowiedzialnych zachowań, skupiając się na wszechstronnym rozwoju fizycznym zawodników. Wśród klubów funkcjonujących w Gminie znajdują się m.in. Ludowy Zespół Sportowy „ROTAR” w Węglówce, Uczniowski Klub Sportowy „ISKRA”, Klub Tenisa Stołowego „Wola”, Klub Sportowy „KOTWICA”, Komborski Klub Sportowy „Dwór” Kombornia, Ludowy Klub Sportowy „ISKRA” oraz Stowarzyszenie Sportowe Prządki-SKI<sup>10</sup>.

## Opieka zdrowotna

Na terenie Gminy w zakresie opieki zdrowotnej funkcjonuje **5 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Korczynie, Kamborni oraz Iskrzyni**, zapewniające mieszkańcom dostęp do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, Ponadto, w Gminie specjalistyczne wsparcie świadczą prywatne gabinety stomatologiczne, indywidualne praktyki pielęgniarские oraz placówki rehabilitacji leczniczej.

Z danych GUS wynika, iż w gminie Korczyna w 2024 roku w ramach podstawowej opieki zdrowotnej udzielono łącznie 62 949 porad. Oznacza to, że na 1 mieszkańca Gminy udzielono wówczas 5,7 porad. Jest to wartość wyższa w stosunku do liczby porad na 1 mieszkańca powiatu krośnieńskiego, która w omawianym roku wynosiła 4,9.

Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące publicznej opieki zdrowotnej w gminie Korczyna w porównaniu do powiatu krośnieńskiego w 2024 roku

wyszczególnienie	powiat	gmina
przychodnie ogółem	26	5
liczba porad w ramach POZ	534 153	62 949
porady POZ udzielone na 1 mieszkańca	4,9	5,7

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

<sup>10</sup> <https://korczyna.bip.gov.pl/organizacje-pozarzadowe-w-gminie-korczyna/>

## Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne jest to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego. Bezpieczeństwo publiczne umożliwia sprawne funkcjonowanie społeczeństwa.

W Gminie bezpieczeństwo i porządek zapewniają funkcjonariusze **Posterunku Policji w Korczynie**. Poza pełnieniem obowiązków z zakresu swojej podstawowej służby, podejmują oni również działalność profilaktyczną na terenie Gminy oraz prowadzą szerokie interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i negatywnych skutków sięgania po napoje alkoholowe.

Ochronę przeciwpożarową w Gminie zapewnia **7 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych**, które zrzeszają 183 członków. Wśród nich, trzy jednostki w Korczynie, Iskrzynie i Komborni wpisane są również do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W podstawowy zakres działalności OSP wchodzi ochrona przeciwpożarowa, usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz wsparcie podczas wypadków i kolizji drogowych. Biorą również aktywny udział w życiu społeczno-kulturowym, m.in. poprzez uczestniczenie w obchodach świąt narodowych i współorganizowanie wydarzeń gminnych. W 2024 roku jednostki podjęły łącznie 210 interwencji związanych w szczególności z miejscowymi zagrożeniami (180 wyjazdów) oraz pożarami (21 wyjazdów), z kolei 9 wyjazdów dotyczyło fałszywych alarmów.

## Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej

Na przestrzeni dekad zmieniały się sposoby zarządzania w biznesie i administracji, a co za tym idzie – funkcja jednostki w wewnętrznym systemie. W wyniku koncentracji na wynikach, coraz mniejszą rolę w strukturach organizacyjnych pełnił człowiek, a w efekcie zwiększyła się skala wykluczenia społecznego. Wzrost nierówności społecznych przyczynił się do podejmowania inicjatyw oddolnych przez społeczności najbardziej nimi dotknięte. W odpowiedzi na te wyzwania narodził się ruch spółdzielczy, który umożliwiał grupom społecznym wspólne zaspokajanie podstawowych potrzeb. Kluczowe znaczenie miały wówczas wartości takie jak podmiotowość jednostki i znaczenie indywidualnej pracy. Na tym gruncie ukształtowała się współczesna koncepcja ekonomii społecznej – ukierunkowanej na człowieka i oddziaływanie społeczne, opartej na partycypacyjnym

zarządzaniu, gdzie główny nacisk kładzie się na realizację celów społecznych, a nie maksymalizację zysku<sup>11</sup>.

Współcześnie ekonomia społeczna funkcjonuje w ramach różnorodnych podmiotów, m.in. organizacji pozarządowych zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, takich jak stowarzyszenia, fundacje czy prowadzone przez nie jednostki reintegracyjne, a także podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ww. ustawy, np. spółdzielni socjalnych, spółek non profit czy stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego. Obecnie rozwijający się sektor ekonomii społecznej wpisuje się zarówno w politykę gospodarczą, poprzez wzmacnianie przedsiębiorczości mieszkańców gmin i powiatów oraz konkurencyjności lokalnych podmiotów, jak i politykę społeczną, gdyż odpowiednie wykorzystanie potencjału PES umożliwia aktywizację zawodową, rozwój turystyki, kultury czy mieszkalnictwa, a także reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W ramach sektora ekonomii społecznej wyróżnia się tzw. podmioty ekonomii solidarnej, których działalność koncentruje się głównie na wspieraniu aktywizacji zawodowej oraz integracji społecznej. Szczególny nacisk kładą one na proces reintegracji osób narażonych na wykluczenie społeczne, jak również na działania związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób z niepełnosprawnościami.

Rysunek 3. Klasyfikacja podmiotów ekonomii społecznej



Źródło: Opracowanie własne na podstawie Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. *Ekonomia Solidarności Społecznej*

<sup>11</sup> Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. *Ekonomia Solidarności Społecznej*, str. 10

Podmioty ekonomii społecznej odgrywają istotną rolę w działaniach na rzecz społeczności lokalnych oraz osób zagrożonych marginalizacją. Ich zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych przekłada się na umocnienie pozycji w procesie współtworzenia lokalnej polityki społecznej i współodpowiedzialność za jej kierunki. Dotychczas współpraca instytucji publicznych z tym sektorem opierała się głównie na zlecaniu zadań publicznych oraz realizacji usług społecznych przez fundacje i stowarzyszenia. Jednak wraz z rozwojem ekonomii społecznej pojawia się potrzeba szerszego włączania wszystkich jej przedstawicieli w procesy planowania, diagnozowania potrzeb, tworzenia dokumentów strategicznych, realizacji inicjatyw i monitorowania ich efektów.

Rysunek 4. Obszary współpracy międzyinstytucjonalnej



Źródło: Opracowanie własne na podstawie Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, ISP, 2019

Zgodnie z zapisami ustawy o ekonomii społecznej poszerzono katalog zadań publicznych, które mogą być realizowane przez organizacje pozarządowe, umożliwiając im podejmowanie działań na rzecz podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych. Natomiast ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych wprowadziła regulacje dotyczące zakresu usług, które mogą być powierzane podmiotom ekonomii społecznej w ramach otwartych konkursów ofert, małych grantów, jak również w oparciu o prawo zamówień publicznych. Korelacja ustawy o ekonomii społecznej, ustawy

o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie kreuje obraz szerokiego spektrum działalności i inicjatyw możliwych do podjęcia przez PES w ramach realizacji zadań publicznych i usług społecznych, wśród których znajduje się 14 obszarów usług oraz 43 sfery zadań. Wskazane poniżej usługi społeczne ściśle nawiązują do katalogu zadań w ramach pożytku publicznego.

Tabela 5. Zakres usług społecznych i przypisane do nich zadania publiczne

lp.	katalog usług społecznych z zakresu:	zadania publiczne w obszarze:
1.	Polityki prorodzinnej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka</li> </ul>
2.	Wspierania rodziny	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej</li> <li>• działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży</li> </ul>
3.	Systemu pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej</li> </ul>
4.	Pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób</li> </ul>
5.	Promocji i ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej</li> </ul>
6.	Wspierania osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• działalności na rzecz osób niepełnosprawnych</li> </ul>
7.	Edukacji publicznej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nauki, edukacji, oświaty i wychowania</li> </ul>
8.	Przeciwdziałania bezrobociu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy</li> </ul>
9.	Kultury	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego</li> </ul>
10.	Kultury fizycznej i turystyki	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa</li> </ul>
11.	Pobudzania aktywności obywatelskiej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych</li> <li>• upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji</li> <li>• udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego</li> <li>• upowszechniania i ochrony praw konsumentów</li> </ul>
12.	Mieszkalnictwa	<ul style="list-style-type: none"> <li>• tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej</li> </ul>
13.	Ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego</li> </ul>
14.	Reintegracji zawodowej i społecznej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</li> <li>• działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym</li> </ul>

rozwój przedsiębiorczości

- rewitalizacji
- działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3
- działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych

*Źródło: Opracowanie własne*

Wśród zadań publicznych wskazanych do realizacji przez organizacje pozarządowe znajdują się dodatkowo działania w obszarze wzmacniania integralności społeczności lokalnej, zapewnienia bezpieczeństwa, wsparcia grup wykluczonych i mniejszościowych oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Ważnym aspektem rozróżniającym usługi społeczne od zadań publicznych realizowanych przez PES jest sposób, w jaki dany podmiot otrzymuje je do realizacji. W przypadku zadań publicznych rozróżnia się:

- otwarty konkurs ofert,
- „małe granty” (tryb pozakonkursowy),
- zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert przez organ administracji publicznej w razie wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej,
- zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert przez Prezesa Rady Ministrów ze względu na ważny interes społeczny lub publiczny,
- zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu na podstawie samodzielnie złożonej oferty.

Realizacja usług społecznych następuje poprzez zlecenie zadań w formie:

- zlecenia usług,
- zlecenia instytucji,
- bonu na aktywność (regranting),
- kooperacyjnego rozwiązania problemów.

W Krajowym Rejestrze **Kół Gospodyń Wiejskich** Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zarejestrowanych jest 8 KGW: w Czarnorzekach, Komborni, Korczynie, Korczynie-Spornem, Woli Komborskiej, Iskrzyni, Krasnej oraz Węglówce.



W gminie Korczyna w 2024 roku zarejestrowanych było łącznie 1 080 **podmiotów gospodarki narodowej**, w tym 7 fundacji oraz 27 stowarzyszeń i organizacji społecznych. Na przestrzeni lat 2022-2024 ich liczba ulegała nieznacznym wahaniom, przy czym ogólna liczba podmiotów zwiększyła się. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

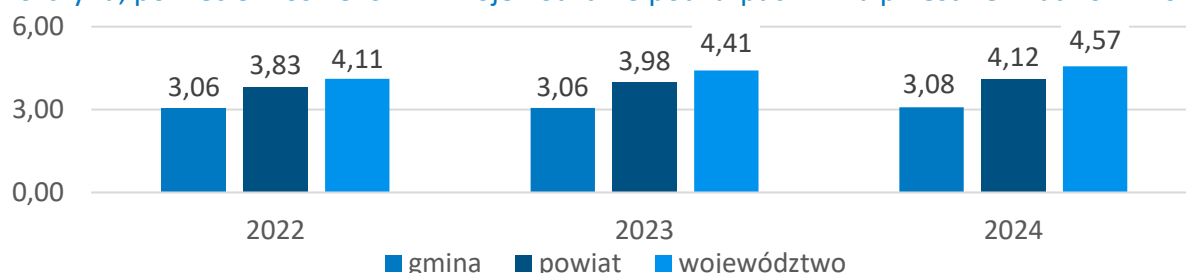
Tabela 6. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Korczyna na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, w tym:	1 018	1 057	1 080
fundacje	7	6	7
stowarzyszenia i organizacje społeczne	27	28	27

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejny wykres przedstawia liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim oraz województwie podkarpackim w latach 2022-2024. Wskaźnik dla Gminy w 2022 i 2023 roku wynosił 3,06, z kolei w 2024 roku – 3,08. W omawianym okresie wartości dla gminy Korczyna przyjmowały niższe wartości względem powiatu krośnieńskiego i województwa podkarpackiego. Rozpatrując dane uwarunkowania, zauważyć można stopniowy wzrost omawianego wskaźnika we wszystkich analizowanych jednostkach. Szczegółowe dane przedstawiono na kolejnym wykresie.

Wykres 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim i województwie podkarpackim na przestrzeni lat 2022-2024



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W kontekście prawidłowości i efektywności prowadzenia działań w Gminie, niezwykle istotnym potencjałem jest kadra Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych (GOPS, placówki oświatowe itp.). System realizacji zadań publicznych determinuje całokształt działań rozwojowych, w szczególności planowania i realizowania inwestycji, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych, wdrażania nowych metod zarządczych oraz obsługi klientów (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów itp.).

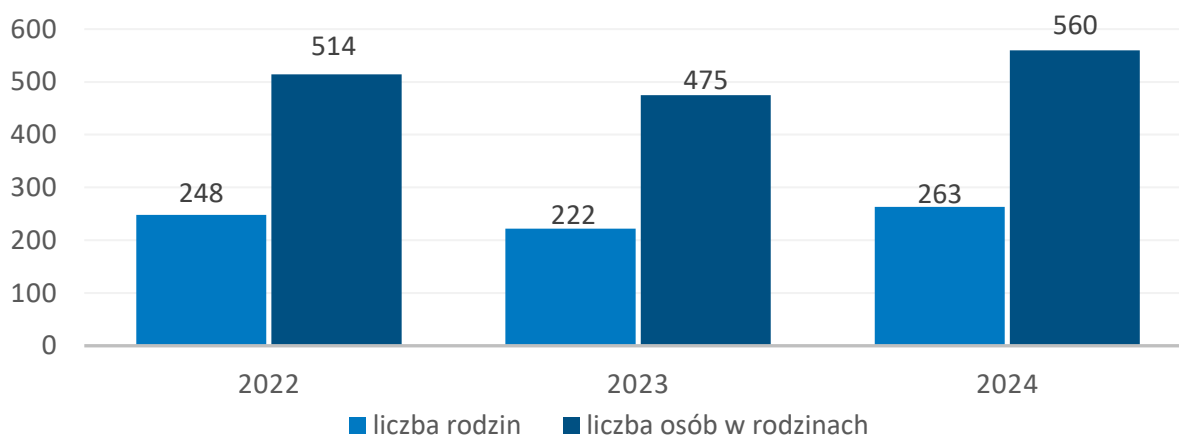
## Gminny system pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości<sup>12</sup>.

Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy jest **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczynie**. Zadania Ośrodka wynikają wprost z ustawy o pomocy społecznej. GOPS realizuje zadania własne Gminy, zadania zlecone Gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb Gminy bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych. Ośrodek realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się natomiast ustaleniami Wójta oraz uchwałami Rady Gminy.

W 2024 roku pomocą społeczną objęte były 263 rodziny, w 2023 roku były to 222 rodziny, natomiast w 2022 roku – 248 rodzin. Wahania w zakresie beneficjentów widoczne są również w przypadku liczby osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej – w ostatnim roku poddanym analizie było to 560 osób, w 2023 roku – 475 osób, natomiast w roku bazowym – 514 mieszkańców Gminy.

**Wykres 10. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Korczyna w latach 2022-2024**

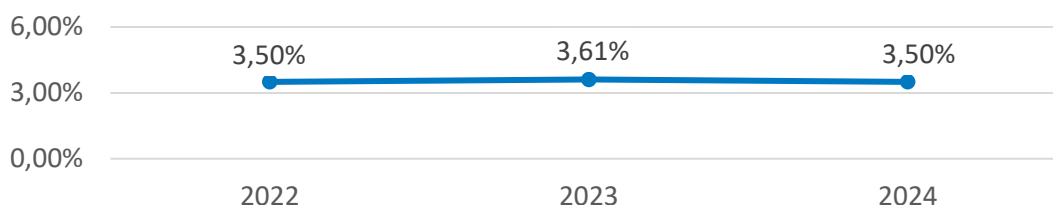


Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

<sup>12</sup> Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.).

Liczba osób pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców określana jest jako wskaźnik deprywacji lokalnej. Na przestrzeni lat 2022-2024 wartość tego wskaźnika w gminie Korczyna ulegała niewielkim wahaniom: w roku bazowym było to 3,50%, w 2023 roku – 3,61%, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie ponownie 3,50%.

Wykres 11. Wskaźnik deprywacji lokalnej na przestrzeni lat 2022-2024



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Kolejna tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na ekonomiczne grupy wieku i płeć. Z danych tych wynika, iż w 2024 roku z tego typu pomocy korzystało 136 osób w wieku przedprodukcyjnym, 185 osób w wieku produkcyjnym oraz 59 osób w wieku poprodukcyjnym. Pod względem płci widoczna jest dysproporcja – korzystających z pomocy społecznej mężczyzn było więcej niż kobiet (liczba mężczyzn – 220, liczba kobiet – 160). Analizując dynamikę zmian na przestrzeni lat 2022-2024 dostrzec można systematyczny spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, natomiast w przypadku liczby osób w wieku produkcyjnym wystąpiły niewielkie wahania. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2022-2024

wiek	2022		2023		2024	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0-17	193	91	136	53	136	56
produkcyjny	255	136	183	70	185	63
poprodukcyjny	75	51	65	43	59	41
<b>ogółem</b>	<b>523</b>	<b>278</b>	<b>384</b>	<b>166</b>	<b>380</b>	<b>160</b>

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

W 2024 roku świadczenia pieniężne zostały udzielone 135 mieszkańcom gminy Korczyna, natomiast świadczenie niepieniężne 271 osobom. Na przestrzeni omawianych lat widoczny jest wzrost liczby osób pobierających świadczenia pieniężne, natomiast biorąc pod uwagę liczbę osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych, dostrzegalne są niewielkie wahania. Dane statystyczne przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń niepieniężnych i pieniężnych w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
świadczenie niepieniężne	145	131	135
świadczenie pieniężne	255	271	271

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej to te, które w ciągu ostatnich 3 lat (36 miesięcy) były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy. Na przestrzeni ostatnich trzech lat, ogólna liczba osób długotrwale pobierających świadczenie zmniejszyła się z 264 osób w 2022 roku do 221 mieszkańców w 2024 roku. Biorąc pod uwagę podział na płeć, w latach 2022-2024 dostrzegalne są znaczące dysproporcje, a liczba kobiet była niższa niż mężczyzn. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

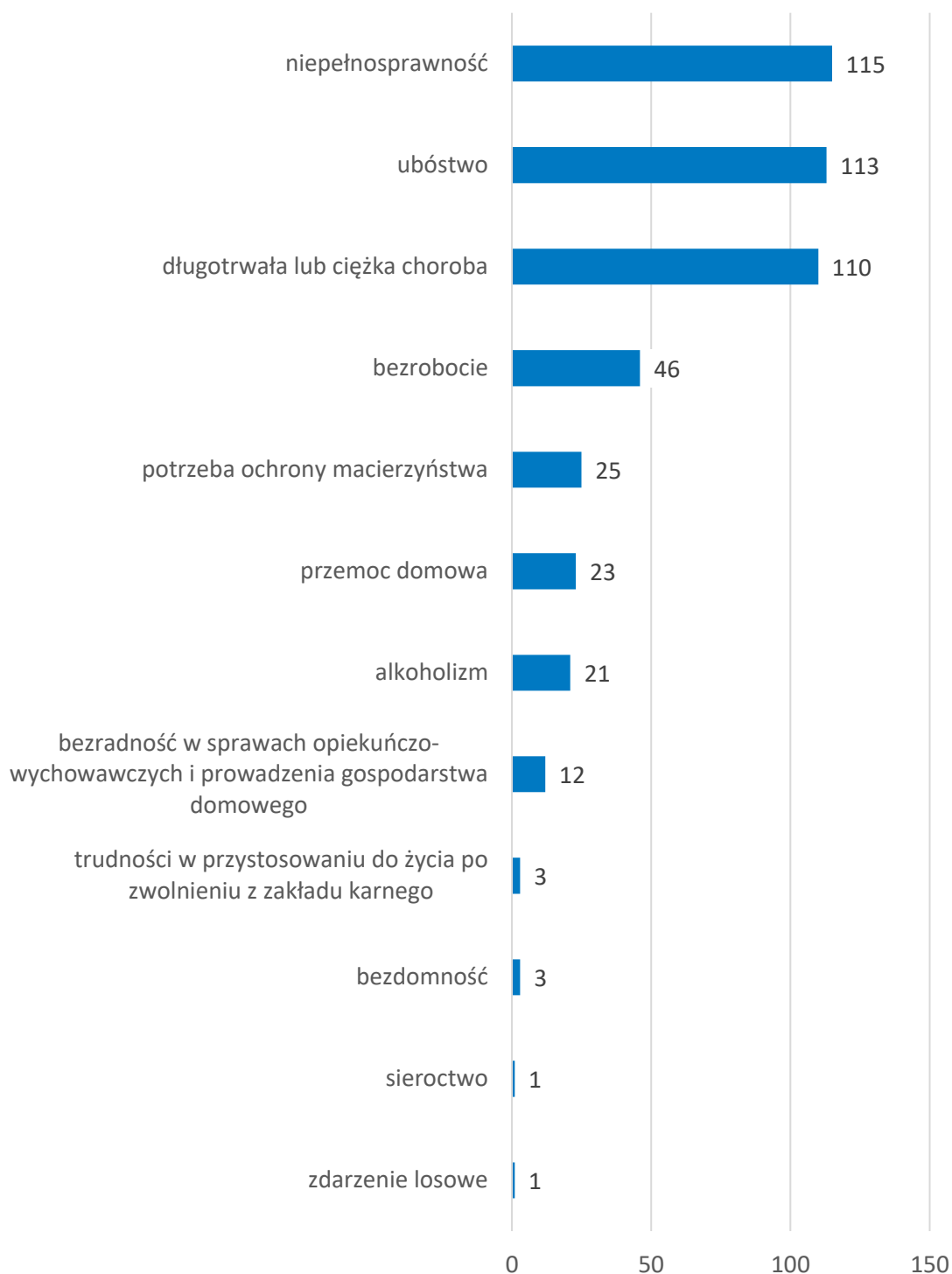
Tabela 9. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2022-2024

płeć	2022	2023	2024
kobiety	108	93	88
mężczyźni	156	149	133
<b>ogółem</b>	<b>264</b>	<b>242</b>	<b>221</b>

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 i 2024 rok

W 2024 roku najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie Korczyna była niepełnosprawność – z tego powodu pomoc otrzymało 115 rodzin. Na drugim miejscu pod względem liczby rodzin, którym udzielono pomocy społecznej znajdowało się ubóstwo (113 rodzin), natomiast na trzecim – długotrwała lub ciężka choroba (110 rodzin). 46 rodzin skorzystało z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, a 25 – z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa. Przemoc domowa była przesłanką udzielenia pomocy 23 rodzinom, uzależnienie od alkoholu – 21 rodzin, z kolei z powodu występującej bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wsparciem objęto 12 rodzin. Ponadto, pomocy udzielano również z powodu bezdomności i trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (po 3 rodziny), a sieroctwo i zdarzenia losowe były powodem wsparcia pojedynczych rodzin.

Wykres 12. Powody udzielania świadczeń w 2024 roku (liczba rodzin)



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

## Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Do istotnych zasobów instytucjonalnych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy Korczyna należą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczynie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Korczynie z filią w Komborni,
- Gminny Ośrodek Kultury w Korczynie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Gminy w Korczynie,
- Posterunek Policji w Korczynie,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowe,
- Gminny Żłobek w Korczynie,
- Dom Dziennego Pobytu „Senior – Wigor” w Korczynie,
- Klub Seniora w Komborni,
- Gminny Punkt Informacyjno-Edukacyjny dla osób z problemem alkoholowym, ofiar przemocy oraz ich rodzin,
- Gminny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych,
- organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO).

Należy zaznaczyć, iż istotnymi partnerami w realizacji działań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krośnie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie.

## Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród uczniów

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie zasięgu i natężenia występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy oraz uzależnieniami behawioralnymi.

### STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie z gminy Korczyna wypełnili łącznie 359 kwestionariuszy ankiet<sup>13</sup>. Poniższy rysunek ilustruje strukturę próby według płci. W badaniu diagnozującym problemy społeczne w podobnym stopniu uczestniczyły dziewczynki oraz chłopcy, bowiem 53,8% badanej próby stanowiły dziewczynki (193 osoby), a chłopcy wypełnili pozostałe 46,2% kwestionariuszy (166 osób).

Rysunek 5. Płeć: N<sup>14</sup>=359

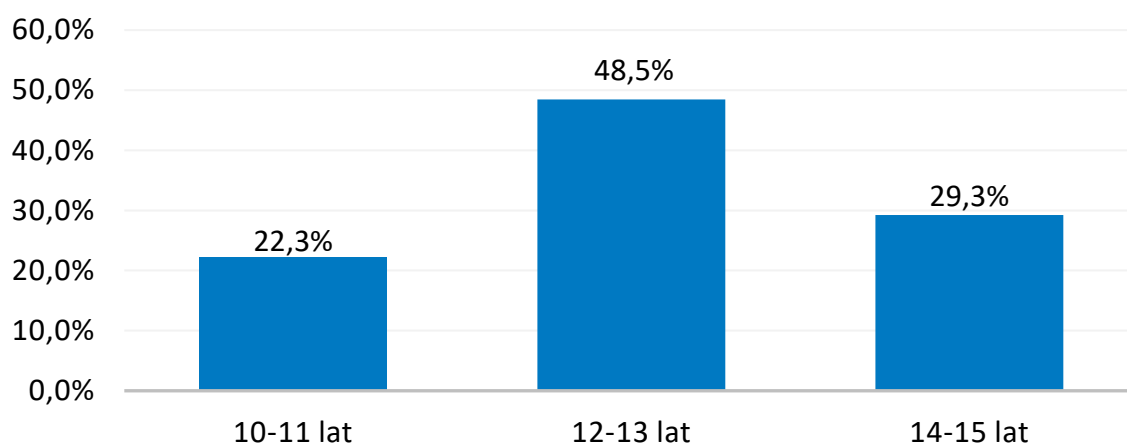


Podział ankietowanych ze względu na wiek przedstawiał się w sposób następujący. Największy udział w badaniu mieli uczniowie w wieku 12-13 lat (48,5%), blisko co trzeci uczeń zadeklarował wiek mieszczący się w przedziale 14-15 lat (29,3%), z kolei średnio co piąty respondent wskazał na wiek 10-11 lat (22,3%).

<sup>13</sup> Ze względu na zaokrąglenia wartości po przecinku, w niektórych przypadkach dane na wykresach mogą nie sumować się do 100%.

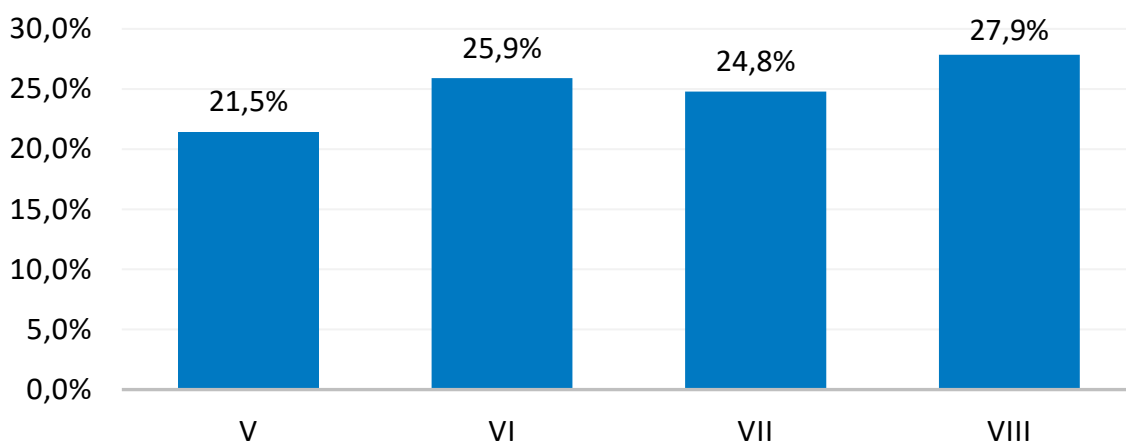
<sup>14</sup> N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

Wykres 13. Wiek: N= 175



Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Najwięcej ankietowanych uczniów uczęszczało w momencie badania do klasy VIII szkoły podstawowej (27,9%), średnio co czwarty wskazał na klasę VI (25,9%) oraz VII (24,8%), natomiast 21,5% respondentów było uczniami klasy V szkoły podstawowej.

Wykres 14. Klasa: N= 359

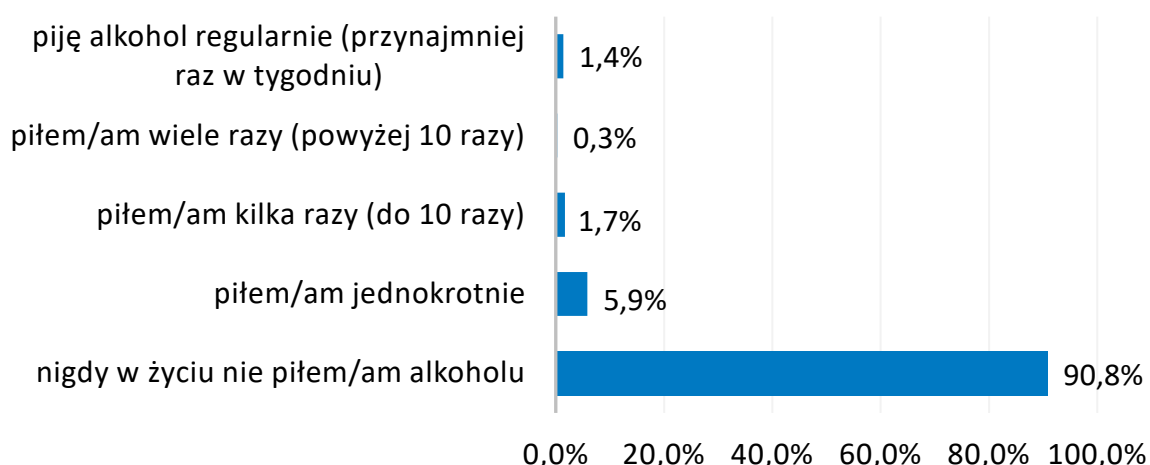


## PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z analizowanych pytań dotyczy problemu spożywania alkoholu przez uczniów z gminy Korczyna. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, kontakt z alkoholem miał średnio co dziesiąty badany uczeń (9,3%), w tym 5,9% spożyło go jednokrotnie, 1,7% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), 0,3% – wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast odsetek 1,4% respondentów zadeklarował regularne sięganie po napoje alkoholowe (przynajmniej raz w tygodniu).



Wykres 15. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=359



Następne pytanie zostało skierowane do uczniów, którzy w poprzednim pytaniu zadeklarowali sięgnięcie kiedykolwiek po alkohol i miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania go w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Z poniższych informacji wynika, że większość uczniów po inicjacji alkoholowej nie spożywała alkoholu w tym okresie (68,8%, tj. 22 osoby), natomiast 15,6% respondentów zadeklarowało, że piło alkohol 1-2 razy w ciągu ostatniego miesiąca (5 osób). Na przedział 3-4 razy nie wskazała żadna z badanych osób, z kolei 2 odpowiedzi padły na przedział 5-7 razy (6,3%). Ponadto, aż 9,4% młodych mieszkańców przyznało w badaniu, że w omawianym okresie sięgnęło po alkohol więcej niż 7 razy. Dodatkowo, 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie. Należy zauważyć, że występowanie zjawiska spożywania alkoholu przez część młodzieży ma wpływ na kształtowanie się niezdrowych nawyków podczas dojrzewania, co może prowadzić do uzależnienia w przyszłości, a w efekcie konieczności rozwoju usług społecznych ukierunkowanych na niwelowanie negatywnych skutków uzależnień.

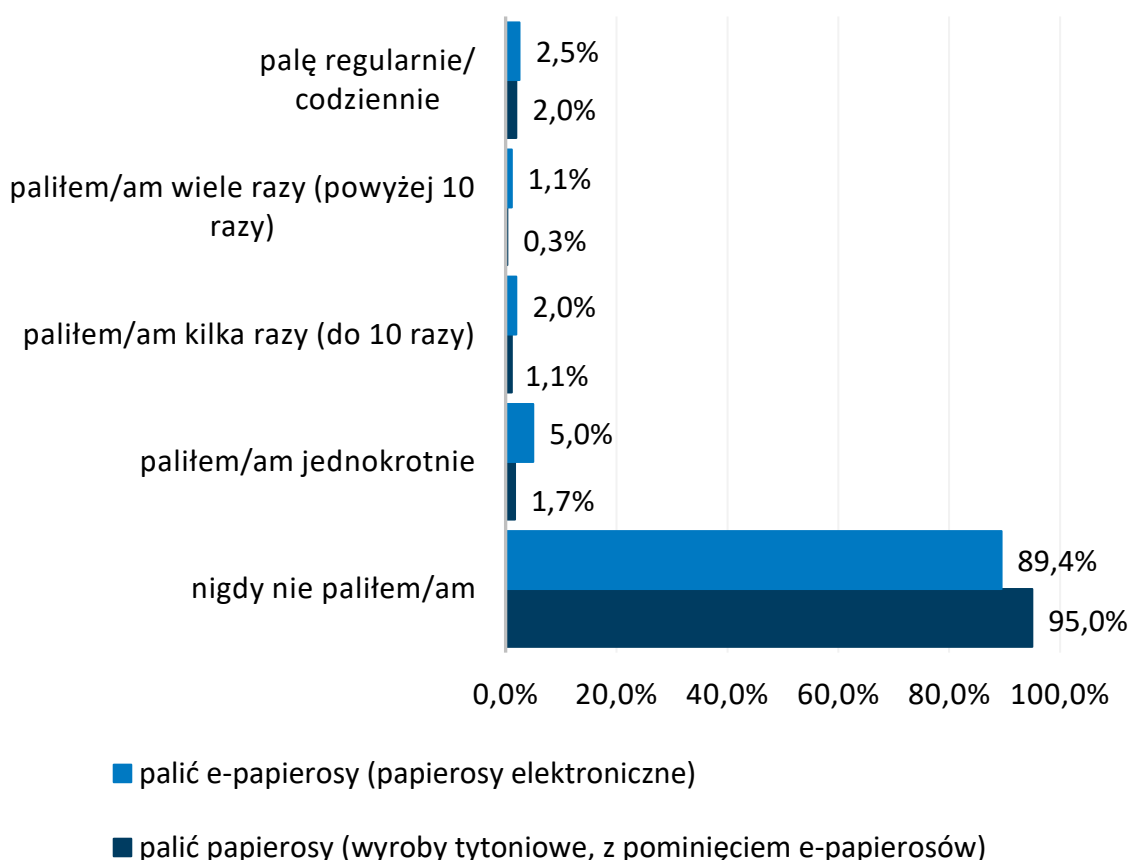
Tabela 10. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=32

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	68,8%	22
1 – 2 razy	15,6%	5
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	6,3%	2
więcej niż 7 razy	9,4%	3

## PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Z deklaracji młodych mieszkańców Gminy wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miało łącznie 5,1% ankietowanych, wśród których 1,7% paliło je jednokrotnie, 1,1% sięgnęło po nie kilka razy (do 10 razy), odsetek 0,3% potwierdził wielokrotny kontakt z nimi (powyżej 10 razy), natomiast 2,0% respondentów sięga po nie regularnie. Korzystanie z e-papierosów potwierdził z kolei większy odsetek ankietowanych, bo co dziesiąty uczeń, tj. 10,6%. Wśród nich 5,0% sięgnęło po nie jednokrotnie, 2,0% – kilka razy (do 10 razy), 1,1% – wiele razy (powyżej 10 razy), a 2,5% sięga po nie regularnie/codziennie.

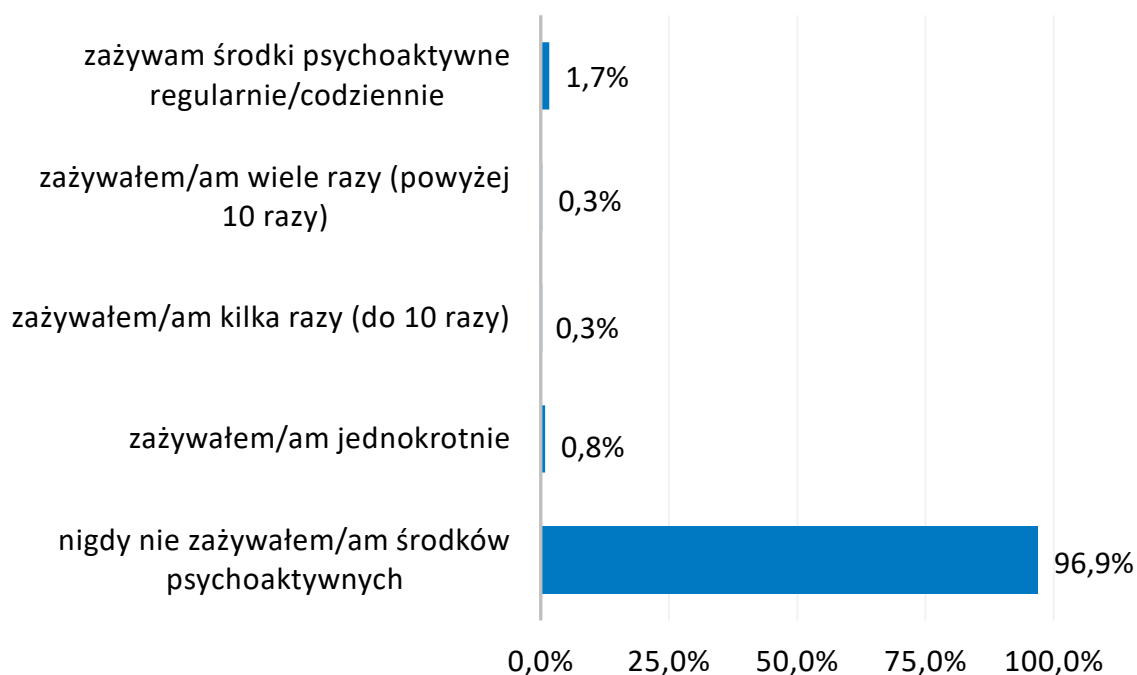
Wykres 16. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N= 359



## PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że stosunkowo niewielki odsetek osób sięgnął kiedykolwiek po substancje psychoaktywne, tj. 3,1%. Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt, iż wśród nich występują osoby, które zadeklarowały regularne/codziennie sięganie po nie – 1,7%. Dodatkowo, 0,8% badanych stwierdziło, że miało jednokrotny kontakt z takimi substancjami, a po 0,3% odpowiedzi padło na kilkukrotne (do 10 razy) i wielokrotne (powyżej 10 razy) sięgnięcie po nie.

Wykres 17. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=359



Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie zdecydowana większość z osób będących po inicjacji sięgnęła po nie. 5 osób przyznało, że zażyło je 1-2 razy (45,5%), 1 odpowiedź padła na przedział 5-7 razy (9,1%), a aż 4 wskazania na „więcej niż 7 razy” (36,4%). Zaledwie 1 uczeń zaprzeczył, aby w okresie 30 dni przed badaniem sięgnął po narkotyki/dopalacze (9,1%).

Tabela 11. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=11

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	9,1%	1
1 – 2 razy	45,5%	5
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	9,1%	1
więcej niż 7 razy	36,4%	4

Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzaju zażywanych substancji. Jak wynika z odpowiedzi, większość badanych sięgnęła po marihuanę, która okazała się najpowszechniejszą substancją wśród młodzieży w gminie Korczyna (7 osób, tj. 70,0%). 6 odpowiedzi padło z kolei na mefedron (60,0%), a po 5 na amfetaminę oraz leki w celu odurzenia (po 50,0%). Dodatkowo, po 4 respondentów wskazało na dopalacze oraz inne, bliżej nieokreślone substancje (po 40,0%). 1 osoba pomijała odpowiedź na to pytanie.

Tabela 12. Jakie były to substancje? N=10

Odpowiedź	%	Liczba odp.
marihuana	70,0%	7
mefedron	60,0%	6
amfetamina	50,0%	5
leki w celu odurzenia	50,0%	5
dopalacze	40,0%	4
inne	40,0%	4

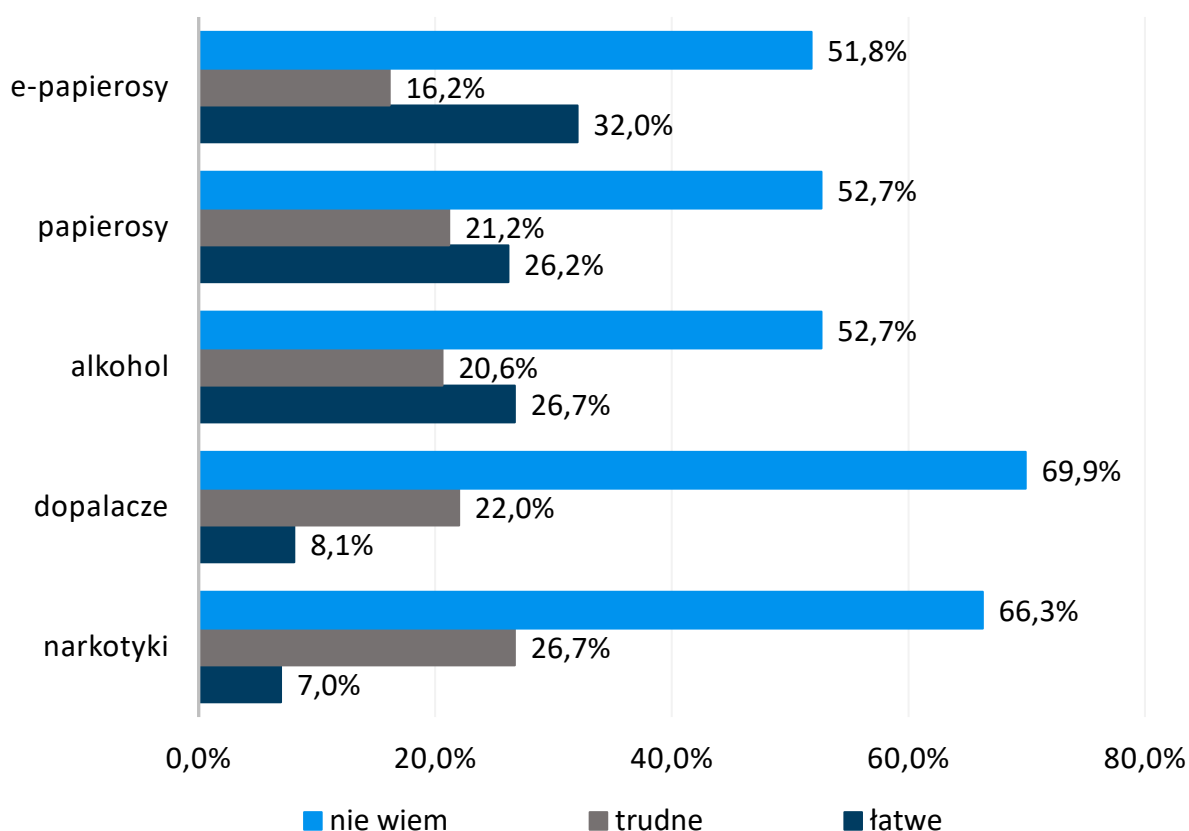
*\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z ich deklaracji, większość ankietowanych nie posiada wiedzy w tym zakresie. Niemniej, największą dostępnością wśród młodych mieszkańców Gminy charakteryzują się e-papierosy, na co wskazywał średnio co trzeci respondent, a także alkohol oraz papierosy tradycyjne, co potwierdził co czwarty uczeń.

Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- ➡ narkotyki są łatwe do zdobycia dla 7,0% ankietowanych, a trudne dla 26,7%,
- ➡ dopalacze są łatwe do zdobycia dla 8,1% badanych, a trudne dla 22,0%,
- ➡ alkohol jest łatwy do zdobycia dla 26,7% badanych, a trudny dla 20,6%,
- ➡ papierosy są łatwe do zdobycia dla 26,2% respondentów, a trudne dla 21,2%,
- ➡ e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 32,0% młodych mieszkańców, a trudne dla 16,2%.

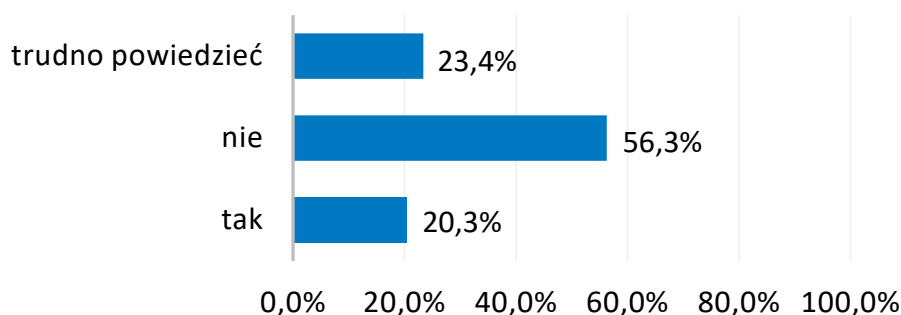
Wykres 18. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N= 359



## PROBLEM PRZEMOCY

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących gminę Korczyna. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że średnio co piąty młody mieszkaniec Gminy doświadczył przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (20,3%), a co czwarty miał trudność w udzieleniu odpowiedzi na to pytanie (23,4%).

Wykres 19. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?  
N=359



Podczas badania diagnozującego dany problem określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów z ich szkoły (37 osób, tj. 52,9%). W dalszej kolejności wskazywano na rodzeństwo (19 osób, tj. 27,1%) oraz kolegów/koleżanki spoza szkoły (13 osób, tj. 18,6%). 5 ankietowanych przyznało również, że przemoc wobec nich stosował tata (7,1%), 3 odpowiedzi padły na mamę (4,3%), a kolejne 3 – na dalszych członków rodziny (4,3%). 11 uczniów wskazało także na inne osoby, w tym *nauczycieli* (15,7%), a 10 na nieznanym (14,3%). 3 osoby pominęły odpowiedź na to pytanie.

Tabela 13. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=70

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie ze szkoły	52,9%	37
rodzeństwo	27,1%	19
koledzy/koleżanki spoza szkoły	18,6%	13
inne osoby	15,7%	11
nieznajoma osoba	14,3%	10
tata	7,1%	5
mama	4,3%	3
dalsi członkowie rodziny	4,3%	3

\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy zostali oni poproszeni o wskazanie formy zachowań przemocowych jakich doświadczali. Z odpowiedzi badanych wynika, że najpowszechniej stosowaną na terenie Gminy formą przemocy jest przemoc psychiczna, z którą w ciągu ostatniego roku spotkało się 35 uczniów (51,5%). Ankietowani doznali również przemocy fizycznej, na którą wskazały 34 osoby

(50,0%). Wśród innych form przemocy, jakich doświadczyli badani znalazła się także przemoc seksualna, na którą wskazało 14,7% osób (10 osób), a 5 uczniów przyznało, że doświadczyli zaniedbania ze strony rodziców (7,4%). 5 osób pominęło odpowiedź na to pytanie.

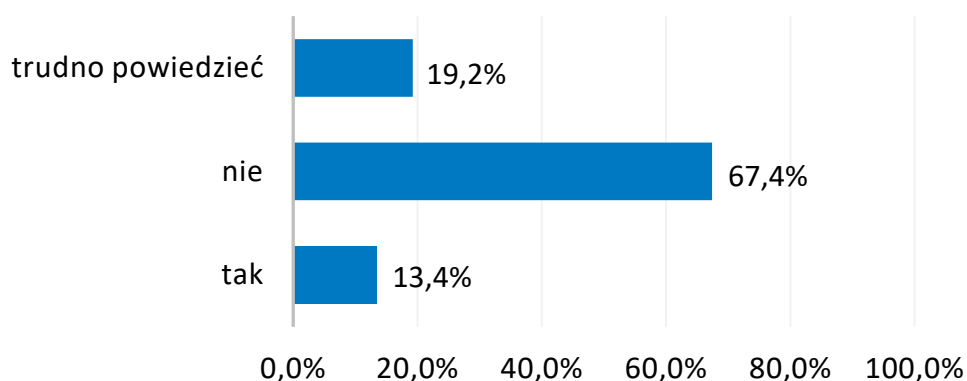
Tabela 14. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=68

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	51,5%	35
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	50,0%	34
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	14,7%	10
nie miałem/am zapewnionej opieki kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	7,4%	5

\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w okresie ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznał się mniejszy odsetek niż w przypadku doświadczania przemocy, tj. 13,4% ankietowanych, a blisko co piąty nie potrafił odpowiedzieć na to pytanie (19,2%).

Wykres 20. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=359



Badanych uczniów zapytano także o to, jakiego rodzaju przemoc stosowali. Najczęściej deklarowano stosowanie przemocy psychicznej, do której przyznało się 28 osób (65,1%), a 23 ankietowanych zadeklarowało stosowanie przemocy fizycznej (53,5%). Do zastosowania przemocy seksualnej wobec innych osób przyznało się z kolei 6 ankietowanych (14,0%). 5 respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 15. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=43

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	65,1%	28
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	53,5%	23
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	14,0%	6

\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Po 41,9% ankietowanych przyznało się do przemocy skierowanej wobec uczniów z ich szkoły oraz rodzeństwa (po 18 osób), a niewiele mniejszy odsetek wskazał na kolegów/koleżanki spoza szkoły (17 osób, tj. 39,5%). 7 respondentów zadeklarowało natomiast, że zastosowało przemoc wobec nieznajomych (16,3%), 4 wskazania padły na dalszych członków rodziny (9,3%), a 2 – na rodziców (4,7%). Dodatkowo, 3 odpowiedzi dotyczyły również innych osób, wśród których wymieniono *przyjaciół* (7,0%). 5 uczniów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 16. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=43

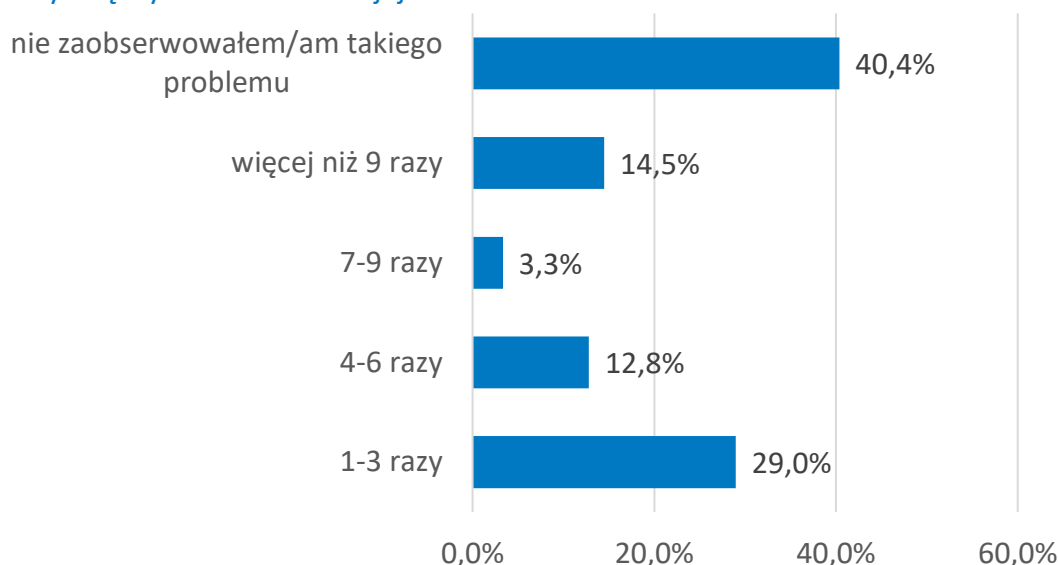
Odpowiedź	%	Liczba odp.
rodzeństwa	41,9%	18
uczniów ze szkoły	41,9%	18
kolegów/koleżanek spoza szkoły	39,5%	17
nieznajomych osób	16,3%	7
dalszych członków rodziny	9,3%	4
innych osób	7,0%	3
rodziców	4,7%	2

\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie, jak często w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami w okresie ostatniego roku. Znaczna część respondentów zadeklarowała, że takie zjawisko nie występuje wcale (40,4%), niemniej 29,0% uczniów stwierdziło, że przemoc w szkole miała miejsce 1-3 razy, a 12,8% odpowiedzi padło na przedział 4-6 razy. Część uczniów przyznała, że problem przemocy między uczniami jest powszechny i wystąpił w badanym okresie 7-9 razy (3,3%), a nawet więcej niż 9 razy (14,5%).

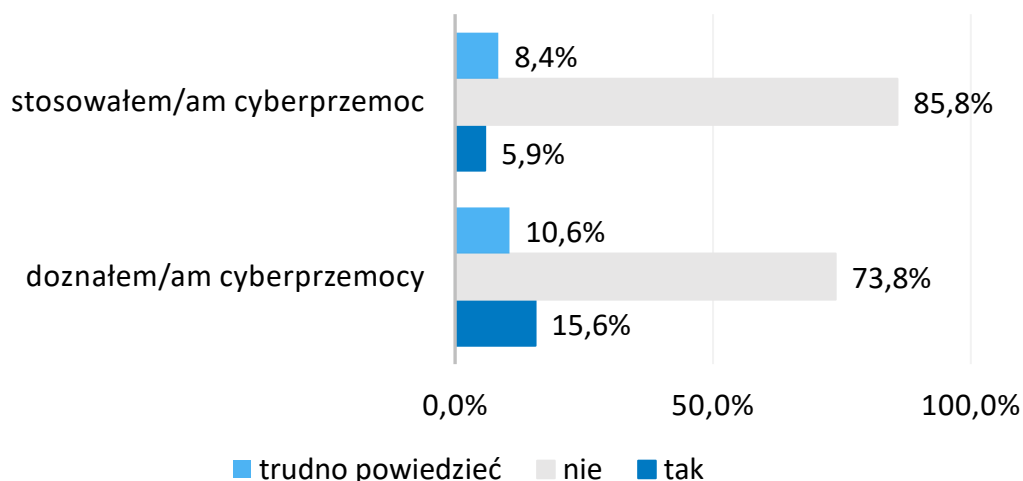


Wykres 21. Jak często w ciągu ostatniego roku szkolnego obserwowałeś/aś problem przemocy między uczniami w swojej szkole? N=359



Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 15,6% z nich, natomiast do stosowania przemocy w Internecie przyznało się znacznie mniej ankietowanych, bo 5,9%. Część respondentów miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” wskazało 10,6% badanych w przypadku doświadczenia cyberprzemocy i 8,4% w przypadku stosowania jej.

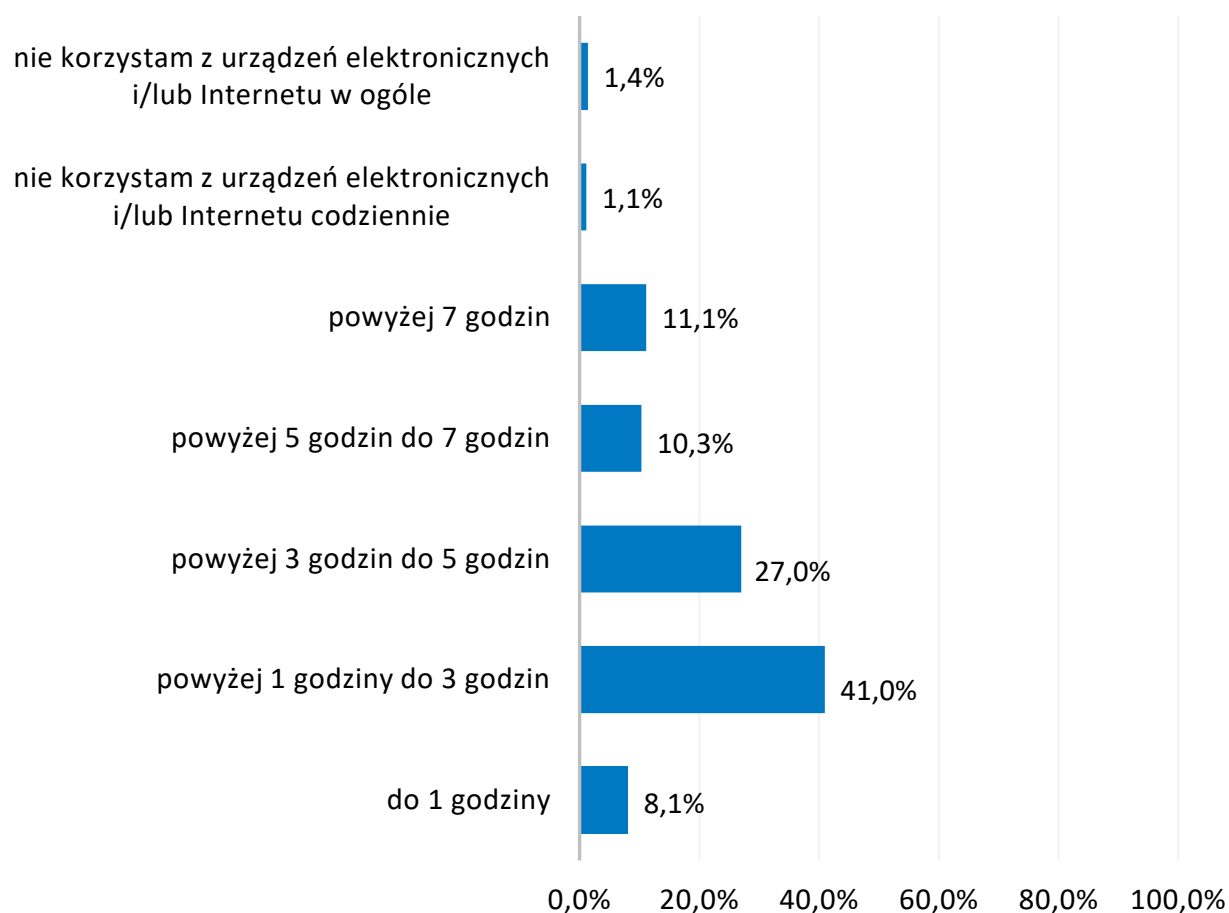
Wykres 22. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=359



## KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie kwestii korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu przez uczniów z gminy Korczyna. Pierwsze pytanie dotyczyło czasu, jaki badani poświęcają na korzystanie z tego typu urządzeń w ciągu dnia. Analiza wykazała, że aż 41,0% młodych mieszkańców przeznacza na tę czynność powyżej 1 do 3 godzin, a co czwarty – powyżej 3 do 5 godzin dziennie (27,0%). Odsetek 10,3% respondentów korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu od 5 do 7 godzin dziennie, a aż 11,1% badanych – powyżej 7 godzin. Na czas do 1 godziny dziennie wskazał natomiast odsetek 8,1% badanych, z kolei zaledwie 1,1% respondentów zadeklarowało, że nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie, a 1,4%, że nie robi tego w ogóle.

Wykres 23. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=359



W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych. Tego typu zachowanie zadeklarowało łącznie 31 osób (35,4%), w tym 26 badanych zdarzyło się to jednokrotnie (7,4%), a 83 uczniom – czasami (23,7%). 1,7% ankietowanych przyznało, że zdarza się to „często” (6 osób), a 2,6% wskazań padło na odpowiedź oraz „bardzo często” (9 osób). 3 osoby pominęły odpowiedź na to pytanie.

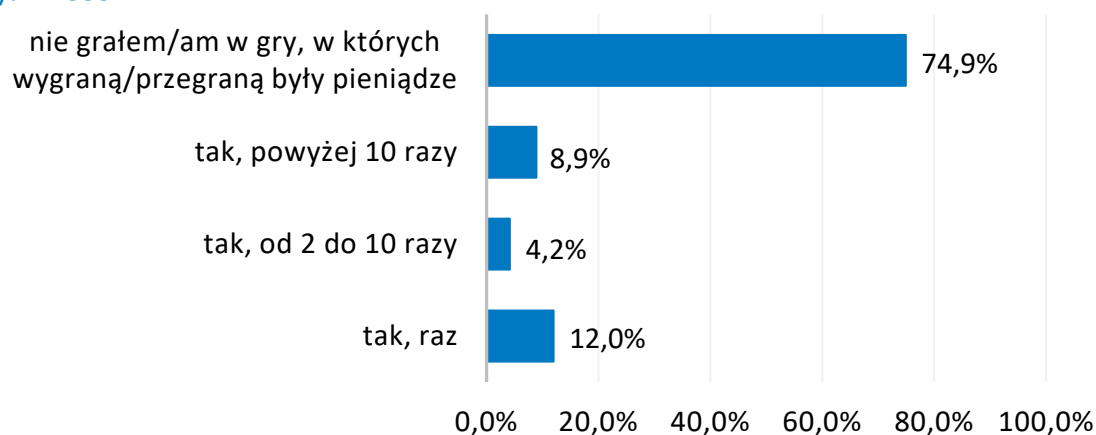
Tabela 17. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=351

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	2,6%	9
tak, często	1,7%	6
tak, czasami	23,7%	83
tak, jednokrotnie	7,4%	26
nie	64,7%	227

## UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmował się tego średnio co czwarty badany, tj. 25,1%. Wśród tych osób 12,0% grało w nie jednokrotnie, 4,2% – od 2 do 10 razy, natomiast 8,9% respondentów wskazało, że zdarzyło się to powyżej 10 razy.

Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=359

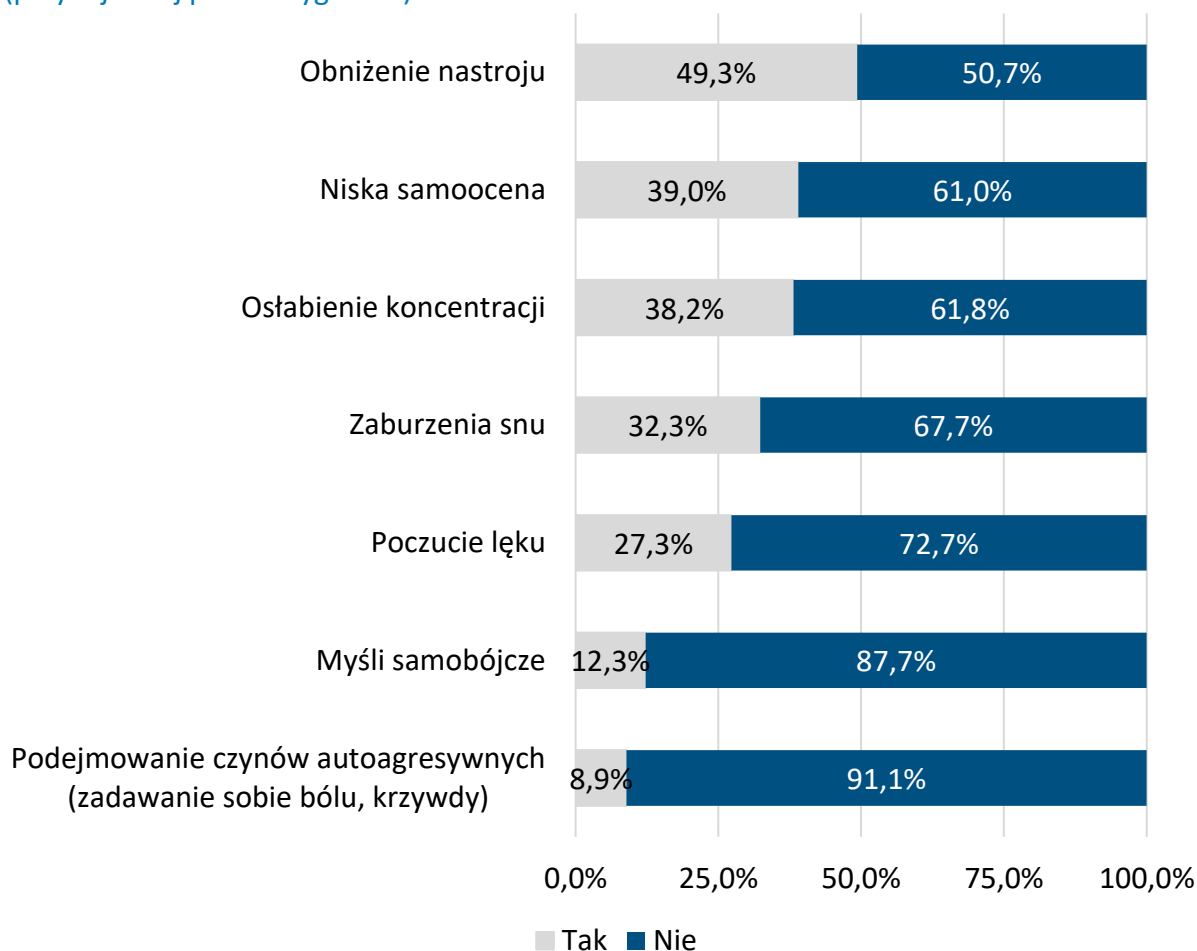


## ZDROWIE PSYCHICZNE

Kolejna część badania poświęcona była kondycji psychicznej młodych mieszkańców Gminy. Zostali oni zapytani o to, czy w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie utrzymywały się u nich wymienione w kafeterii odpowiedzi stany, przez okres przynajmniej 2 tygodni. Z udzielonych przez respondentów odpowiedzi wynika, iż:

- ➔ 49,3% uczniów miało obniżony nastrój,
- ➔ 39,0% badanych odczuwało niską samoocenę,
- ➔ 38,2% ankietowanych doświadczyło osłabienia koncentracji,
- ➔ 32,3% młodych mieszkańców cierpiało na zaburzenia snu,
- ➔ 27,3% respondentów doświadczało poczucia lęku,
- ➔ 12,3% osób zmagало się z myślami samobójczymi,
- ➔ aż 8,9% dzieci i młodzieży z gminy Korczyna podjęło się czynów autoagresywnych.

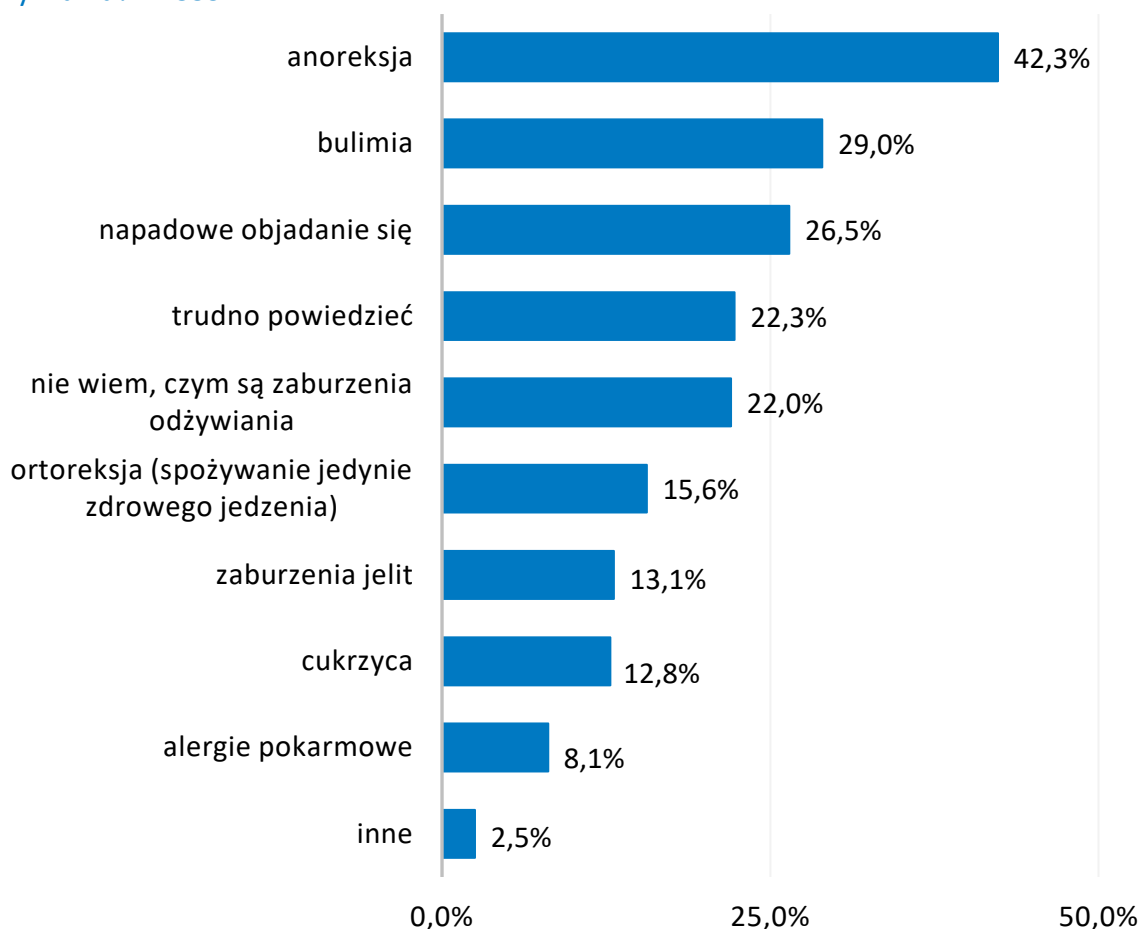
Wykres 25. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie)? N=359



## ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Korczyna dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Odsetek 22,0% badanych przyznał, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 22,3% ankietowanym trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na anoreksję (42,3%), bulimię (29,0%), napadowe objadanie się (26,5%), a także ortoreksję (spożywanie jedynie zdrowego jedzenia) – 15,6%. Błędną wiedzę w tym zakresie wykazało 13,1% uczniów, w opinii których do zaburzeń odżywiania zalicza się zaburzenia jelit, 12,8% osób w przypadku cukrzycy oraz 8,1% badanych odnośnie alergii pokarmowych. 2,5% ankietowanych zaznaczyło inne formy zaburzeń odżywiania wśród których wskazano na *objadanie się, głodzenie się oraz kłamanie na temat spożywania jedzenia*.

Wykres 26. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=359



\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

## Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień od substancji oraz behawioralnych z perspektywy dorosłych mieszkańców gminy Korczyna, a także skala zjawiska przemocy. Dodatkowo zbadano takie kwestie jak rynek pracy, ubóstwo, wykluczenie społeczne, niepełnosprawność, zdrowie psychiczne oraz sytuacja osób starszych.

### Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Korczyna wzięło udział 237 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu zdecydowaną przewagę miały kobiety – stanowiły one 60,8% ogółu, zaś mężczyźni – pozostałe 39,2%.

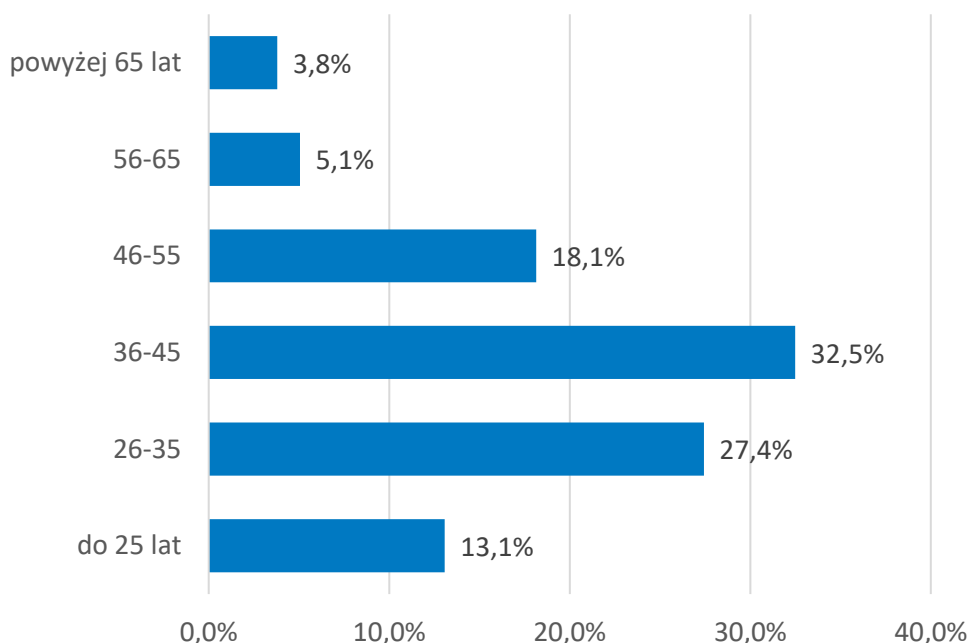
Rysunek 6. Płeć: N<sup>15</sup>=237



Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci byli zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani mający 36-45 lat (32,5%) oraz 26-35 lat (27,4%). Wśród osób biorących udział w badaniu byli również mieszkańcy mający 46-55 lat (18,1%), osoby w wieku poniżej 25 lat (13,1%), a także pomiędzy 56-65 rokiem życia (5,1%). Najmniejszą grupę badawczą stanowiły z kolei osoby powyżej 65 lat (3,8%).

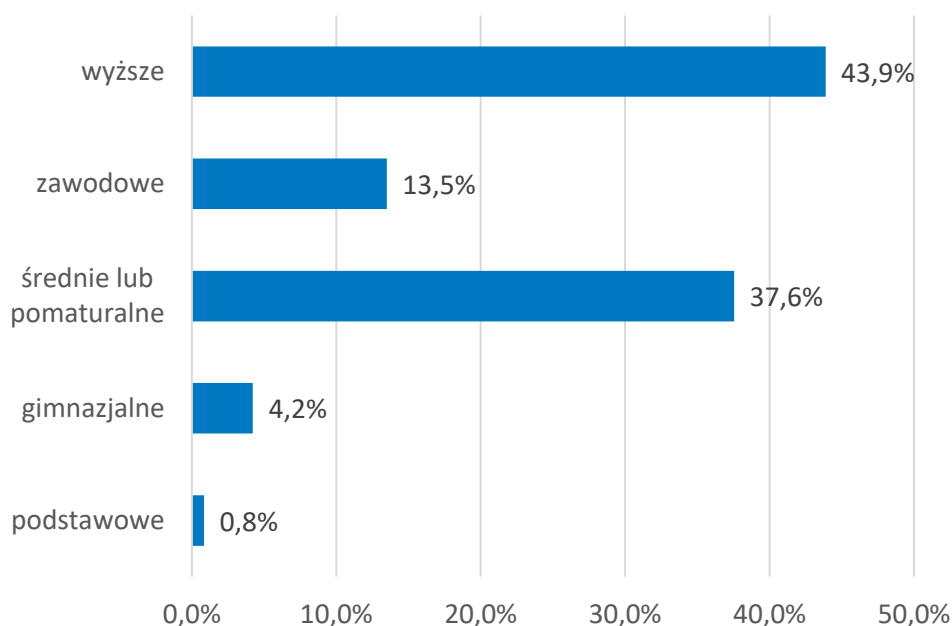
<sup>15</sup> N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

Wykres 27. Wiek: N=237



Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (43,9%) oraz średnim lub pomaturalnym (37,6%), natomiast 13,5% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem zawodowym. Ponadto, 4,2% osób biorących udział w badaniu zakończyło edukację na poziomie gimnazjalnym, a 0,8% – na poziomie podstawowym.

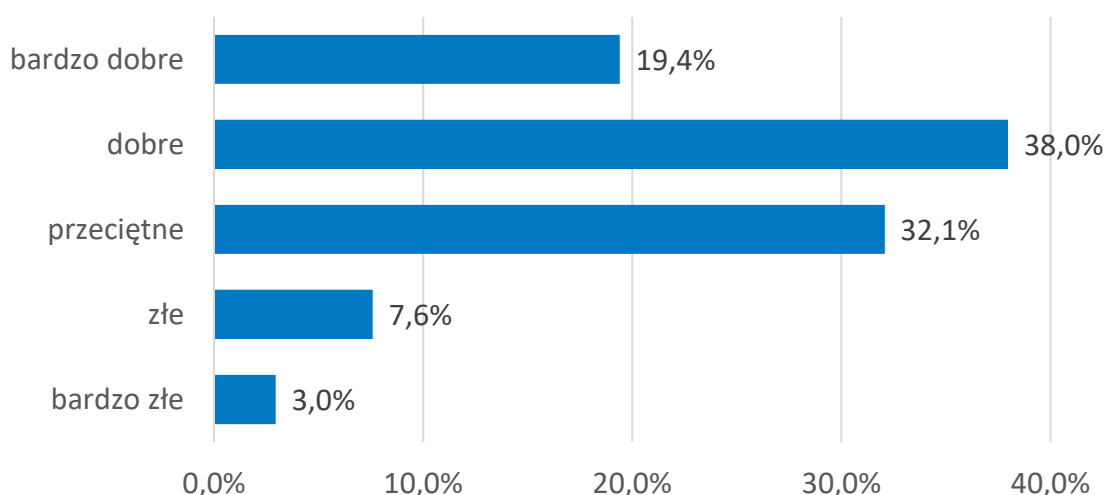
Wykres 28. Wykształcenie: N=237



## Problemy społeczne i dostępność usług społecznych

Respondenci w pierwszej kolejności zostali poproszeni o określenie ogólnych warunków życia na terenie Gminy. W opinii większości badanych są one korzystne, gdyż na odpowiedź „dobre” padło 38,0% odpowiedzi, a na „bardzo dobre” – 19,4%. Średnio co trzeci ankietowany uznał je za przeciętne (32,1%), z kolei co dziesiąty mieszkaniec nie jest z nich zadowolony, gdyż 7,6% odpowiedzi padło na odpowiedź „złe”, a 3,0% – „bardzo złe”.

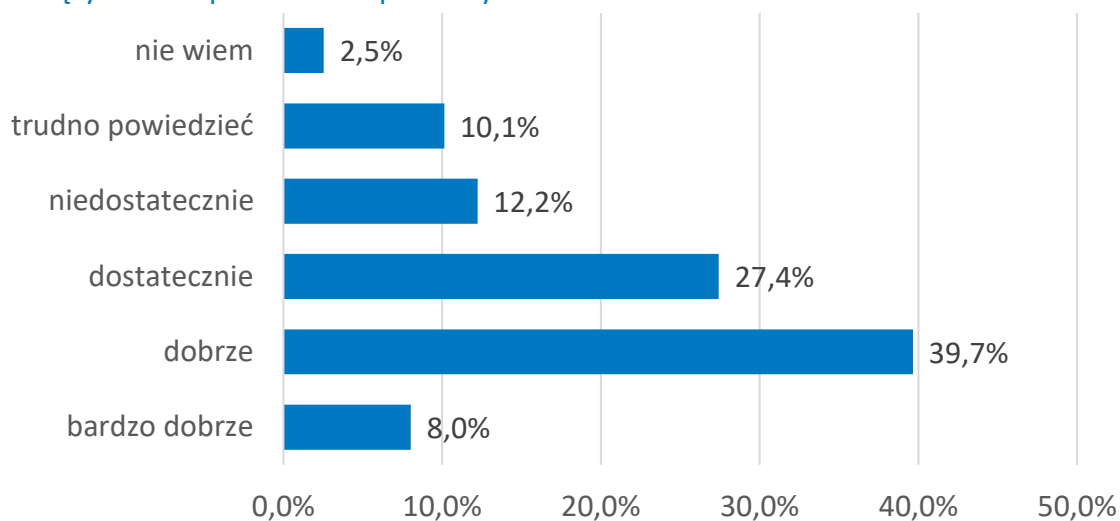
Wykres 29. Jak ocenia Pan/i ogólne warunki życia na terenie Gminy? N=237



Mieszkańcy zostali również zapytani o swoją opinię w zakresie zaangażowania władz lokalnych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców na terenie Gminy. Jak wynika z zebranego materiału badawczego, wśród badanych dominuje pozytywny stosunek do działań podejmowanych przez instytucje publiczne – na odpowiedź „bardzo dobre” padło 8,0% wskazań, a na „dobrze” – 39,7%. Jako dostateczne, zaangażowanie władz lokalnych określiło 27,4% ankietowanych, z kolei 12,2% przyznało w badaniu, że działania nie są niedostateczne. Co dziesiąty mieszkaniec miał trudność w udzieleniu odpowiedzi (10,1%), a 2,5% przyznało, że wie jaki jest stopień zaangażowania lokalnych instytucji w rozwiązywanie problemów społecznych wśród lokalnej społeczności.

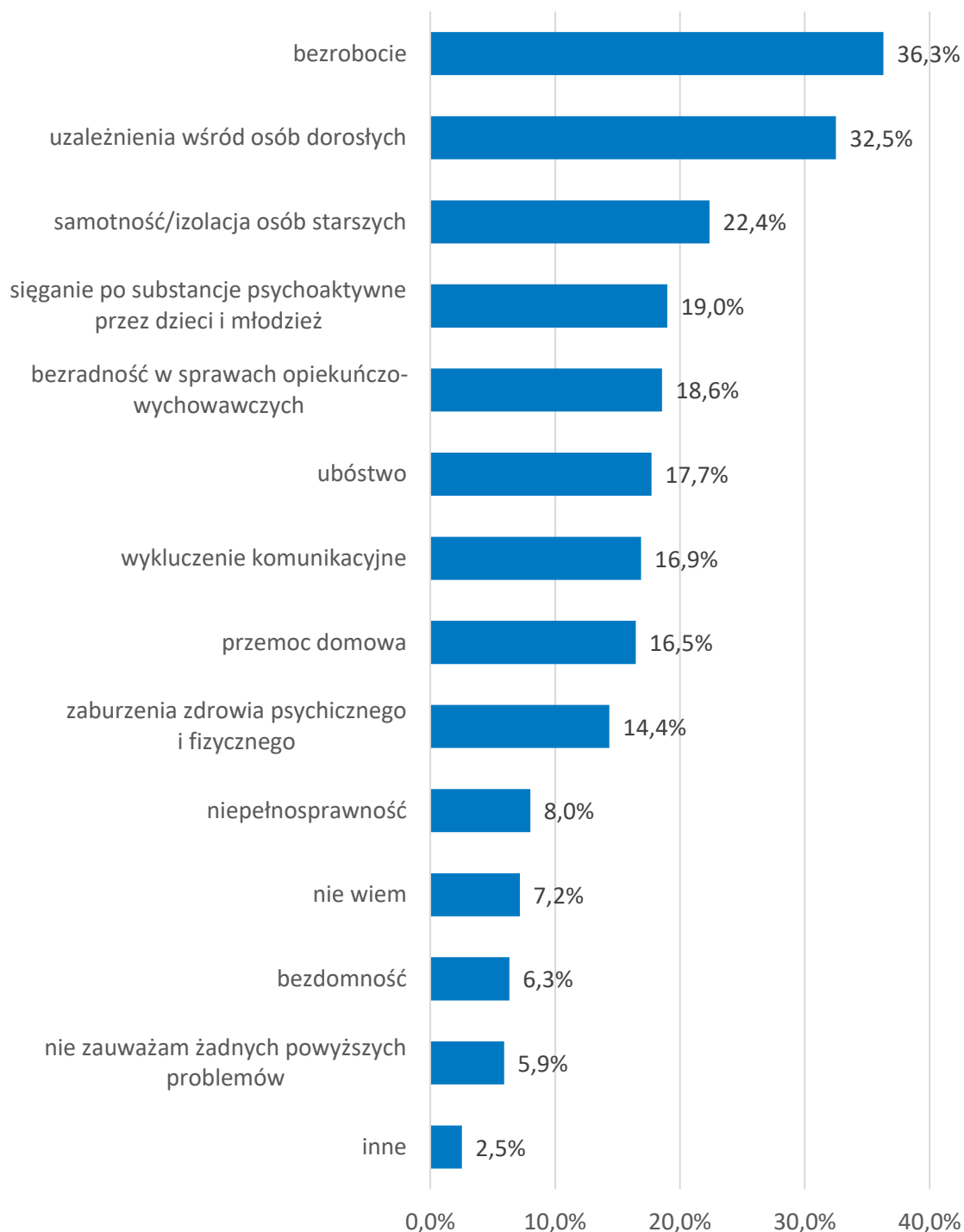


Wykres 30. Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców? N=237



W kolejnym pytaniu, mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie głównych problemów w sferze społecznej na obszarze gminy Korczyna. Za najważniejsze problemy uznano: bezrobocie (36,3%) oraz uzależnienia wśród osób dorosłych (32,5%), z kolei na samotność/izolację osób starszych padło 22,4% odpowiedzi. Co piąty ankietowany wskazał z kolei na sięganie po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodzież (19,0%) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (18,6%). 17,7% badanych wyróżniło ubóstwo, a 16,9% - wykluczenie komunikacyjne. Niewiele mniej odpowiedzi padło również na przemoc domową (16,5%) oraz zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego (14,4%). Najmniej odpowiedzi padło na niepełnosprawność (8,0%) oraz bezdomność (6,3%). Wśród respondentów 7,2% nie posiada wiedzy w tym zakresie, 5,9% nie zauważa żadnych problemów wymienionych w kafeterii odpowiedzi, a 2,5% wymieniło inne problemy, w tym *uzależnienie cyfrowe wśród dzieci i młodzieży, braki w dostępności wody, problemy w zakresie integracji ze społecznością migrancką, brak infrastruktury pieszko-rowerowej, czy też długa rozłątka rodzin z powodu konieczności wyjazdów za dobrze płatną pracę.*

Wykres 31. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=237



\*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej części, badanych poproszono o wskazanie działań, które ich zdaniem powinny być podejmowane w szerszym zakresie w celu wyeliminowania lub ograniczenia problemów występujących wśród rodzin. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, kluczowe w tym zakresie jest: organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (39,2%) oraz rodzin z dziećmi (29,1%). Co czwarta odpowiedź padła na profilaktykę uzależnień i przemocy (26,2%) oraz świadczenie specjalistycznego poradnictwa (25,7%), 18,6% wskazań dotyczyło organizowania terapii dla dzieci, a 15,2% – rozpowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy. W dalszej kolejności mieszkańcy wymienili działania w zakresie rozwijania kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców (13,9%), a po 13,1% wskazań padło na organizowanie grup wsparcia, animowanie czasu wolnego dla dzieci ze specjalnymi potrzebami i z niepełnosprawnościami oraz wsparcie asystenta rodziny. Najmniej odpowiedzi dotyczyło z olei rozwoju infrastruktury opieki nad dziećmi do lat 3 (7,6%) oraz tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci (10,6%). 5,5% ankietowanych, przyznało, że nie ma zdania na ten temat, a w opinii 3,4% nie ma potrzeby podejmowania działań w zakresie wspierania rodzin na terenie Gminy. Dodatkowo, 2,1% odpowiedzi dotyczyło innych działań, wśród których wymieniono *zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy, zmniejszenie opłat lokalnych, zwiększenie atrakcyjności gospodarczej przedsiębiorców w celu tworzenia atrakcyjnych miejsc pracy, a także zwiększenie atrakcyjności zajęć WF poprzez zajęcia basenowe.*

Wykres 32. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=237



\*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

Ostatnie pytanie zadane mieszkańcom w tej części badania odnosiło się do dostępności poszczególnych usług na terenie Gminy. Jak wykazuje zebrany materiał badawczy:

- ➔ największą dostępnością w opinii mieszkańców wyróżniają się usługi świadczone przez przedszkola, żłobki i kluby dziecięce (62,4%), jakość opieki zdrowotnej (57,9%) oraz jakość oferty sportowo-rekreacyjnej (57,8%);
- ➔ wysoka dostępność zauważana jest w zakresie jakości oferty kulturalnej (49,4%), jakości usług pomocy społecznej (45,6%), jakości oferty spędzania czasu wolnego (44,8%) oraz wspierania rodzin w trudnej sytuacji życiowej (43,1%);
- ➔ stosunkowo dobrą opinią w Gminie cieszy się wśród mieszkańców poziom dostępnych usług i działań kierowanych do osób starszych (41,3%);
- ➔ niższy stopień zadowolenia wśród respondentów dotyczy w szczególności wspierania uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym, gdyż jako ani dobre, ani złe oceniło je aż 34,3% badanych, pozytywnie – 31,3%, a negatywnie – 13,9%;
- ➔ najmniej dostępne w Gminie są w opinii mieszkańców usługi komunikacyjne, które negatywnie ocenia 27,5% badanych, dostępność i adekwatność działań dostosowanych do potrzeb osób pozostających bez pracy (19,4%) oraz usługi w zakresie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego, których dostępność jako złą lub bardzo złą uznało 15,6% badanych;
- ➔ największe trudności z określeniem dostępności usług mieszkańcy wykazali w przypadku jakości usług dla osób z niepełnosprawnościami, gdyż na odpowiedź „nie wiem” wskazało aż 35,0% ankietowanych.

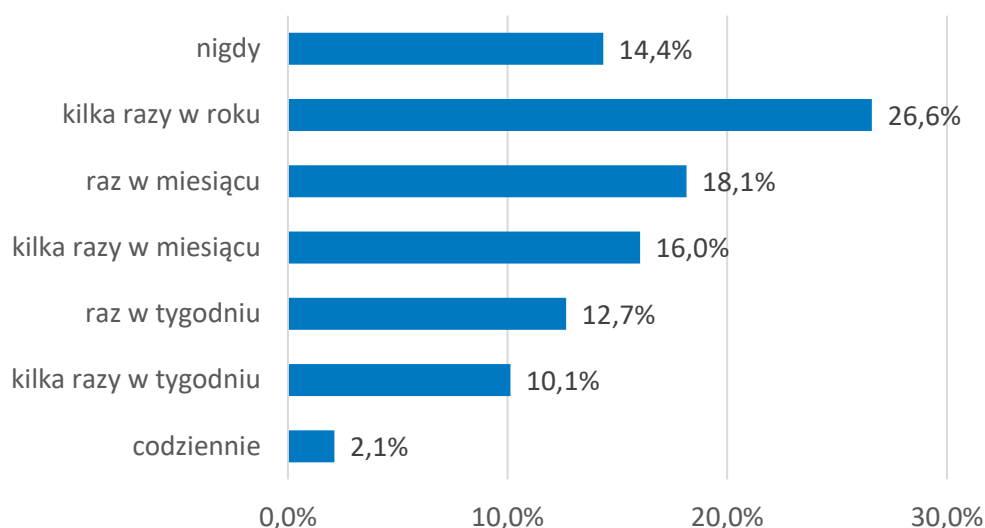
Tabela 18. Jak ocenia Pan/i dostępność poszczególnych usług na terenie Gminy? N=237

	nie wiem	bardzo zła	zła	ani dobra, ani zła	dobra	bardzo dobra
poziom dostępnych usług i działań kierowanych do osób starszych (np. kluby seniora, zajęcia aktywizujące, wsparcie środowiskowe)	15,2%	3,8%	8,4%	31,2%	<b>33,3%</b>	<b>8,0%</b>
dostępność przedszkoli, żłobków, klubów dziecięcych	4,6%	2,1%	7,2%	23,6%	<b>52,7%</b>	<b>9,7%</b>
wspieranie rodzin w trudnej sytuacji życiowej (np. pomoc materialna, poradnictwo, asystent rodziny)	24,9%	4,2%	7,2%	20,7%	<b>33,8%</b>	<b>9,3%</b>
komunikacja publiczna	7,2%	<b>11,0%</b>	<b>16,5%</b>	29,5%	28,3%	7,6%
jakość usług pomocy społecznej	25,3%	2,5%	6,3%	20,3%	<b>36,7%</b>	<b>8,9%</b>
jakość oferty kulturalnej	5,9%	4,6%	12,2%	27,9%	<b>41,4%</b>	<b>8,0%</b>
jakość oferty sportowo-rekreacyjnej	5,1%	5,1%	9,3%	22,8%	<b>46,0%</b>	<b>11,8%</b>
jakość oferty spędzania czasu wolnego	8,4%	<b>5,1%</b>	<b>14,8%</b>	27,0%	34,2%	10,6%
wspieranie uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym	20,7%	5,9%	8,0%	<b>34,2%</b>	26,2%	5,1%
jakość usług dla osób z niepełnosprawnościami	<b>35,0%</b>	5,1%	7,2%	23,6%	21,9%	7,2%
dostępność i adekwatność działań dostosowanych do potrzeb osób pozostających bez pracy	33,3%	<b>8,4%</b>	<b>11,0%</b>	23,2%	19,0%	5,1%
jakość opieki zdrowotnej	7,6%	3,8%	6,3%	24,5%	<b>45,2%</b>	<b>12,7%</b>
wsparcie psychologiczne i terapeutyczne	28,7%	<b>5,9%</b>	<b>9,7%</b>	23,6%	23,6%	8,4%

## Problem alkoholowy

W niniejszym bloku tematycznym dorosłych mieszkańców Gminy poproszono o określenie z jaką częstotliwością spożywają alkohol. Całkowitą abstynencję zadeklarowało 14,4% ankietowanych, natomiast 26,6% badanych sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 18,1% respondentów wskazało, że takie sytuacje mają miejsce raz w miesiącu, 16,0% – kilka razy w miesiącu, a w przypadku 12,7% – raz w tygodniu. Ponadto 10,1% ankietowanych pije alkohol kilka razy w tygodniu, a odsetek 2,1% badanych mieszkańców zadeklarował codzienne spożywanie alkoholu.

Wykres 33. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=237



Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyło im się upić (116 osób, tj. 57,4%). Aż 34 respondentów wskazało, że taka sytuacja wystąpiła jednokrotnie (16,8%), a w przypadku 33 badanych taka sytuacja miała miejsce 2-5 razy (16,3%). Ponadto, 8 osób przyznało, że straciło kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu 6-10 razy (4,0%), a 11 osobom zdarzyło się to powyżej 10 razy (5,5%). 1 osoba pomięła odpowiedź na to pytanie.

Tabela 19. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=202

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	16,8%	34
2-5 razy	16,3%	33
6-10 razy	4,0%	8
powyżej 10 razy	5,5%	11
ani razu	57,4%	116

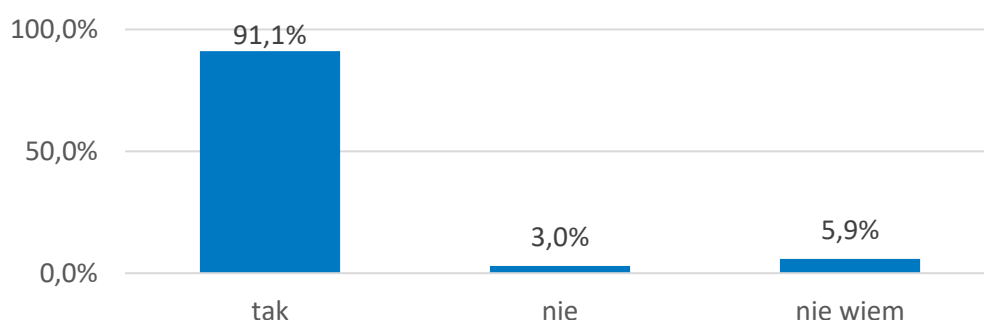
Ważnym elementem badania jest również określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie Gminy. Wśród badanych 27 osób podało, że nie posiada prawa jazdy (13,4%), natomiast 70,3% respondentów zaprzeczyło, jakoby w ciągu ostatnich 30 dni prowadzili pojazd po spożyciu alkoholu (142 osoby). Jednorazowe zachowanie w tym zakresie potwierdziło 12,6% badanych (26 osób), 3% zdarza się to sporadycznie (6 osób), natomiast 1 ankietowany przyznał, że takie sytuacje mają miejsce często (0,5%). 1 osoba pomięła odpowiedź na to pytanie.

Tabela 20. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=202

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	70,3%	142
raz mi się to zdarzyło	12,9%	26
zdarzało mi się to sporadycznie	3,0%	6
zdarzało mi się to często	0,5%	1
nie posiadam prawa jazdy	13,4%	27

W jednym z pytań ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Zebrany materiał badawczy wykazał, że zdecydowana większość jest świadoma negatywnych konsekwencji (91,1%), 3,0% uczestników badania wyraziło przekonanie, że picie alkoholu w ciąży nie ma negatywnego wpływu, z kolei 5,9% respondentów nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Wykres 34. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=237

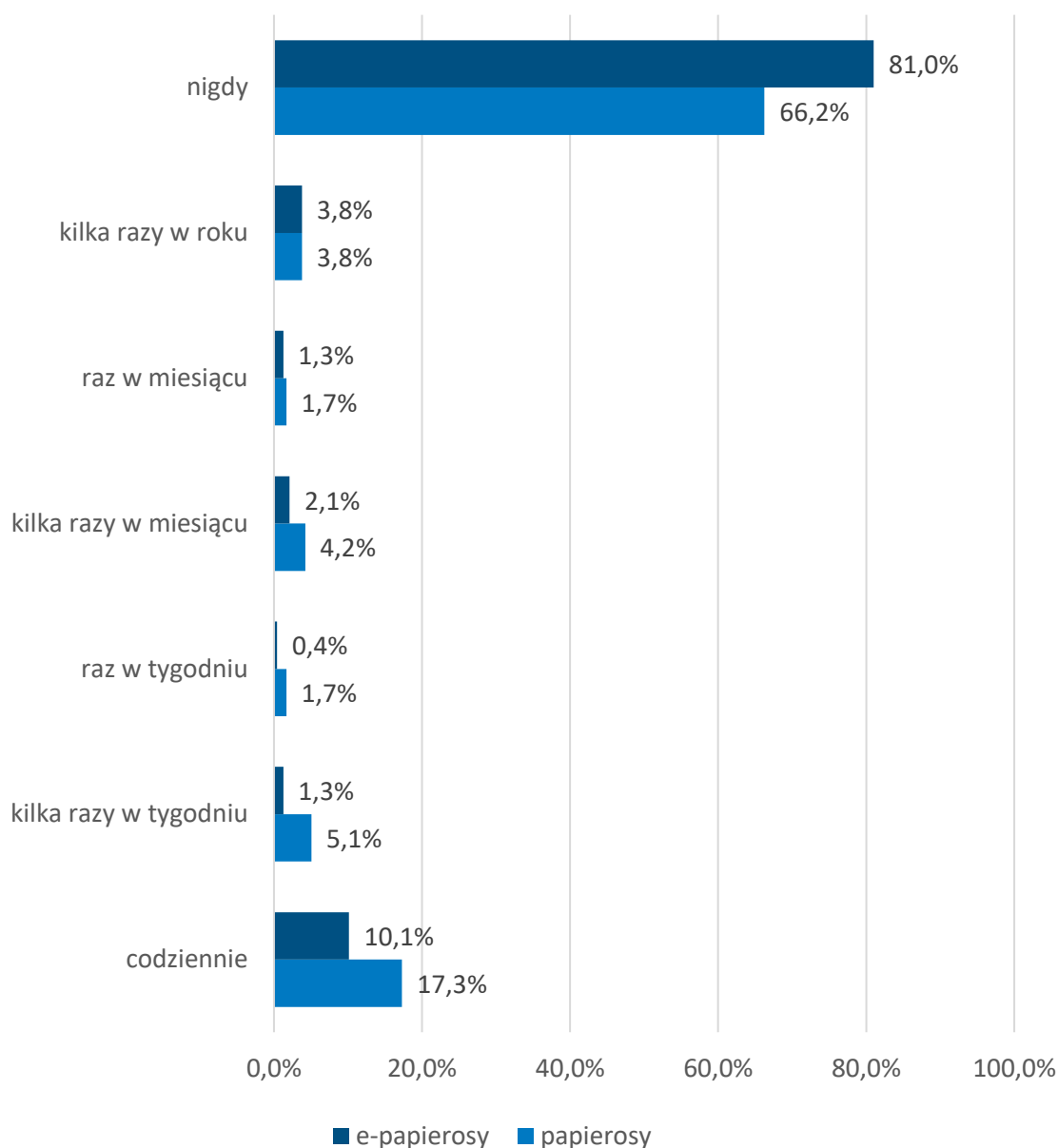


## Problem nikotynowy

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców gminy Korczyna. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 33,8% respondentów, spośród których 17,3% pali je codziennie, po 1,7% badanych sięga po nie kilka razy w tygodniu oraz raz w miesiącu, 5,1% pali papierosy kilka razy w tygodniu, 4,2% – kilka razy w miesiącu, a odsetek 3,8% badanych zadeklarował sięganie po nie okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. Na elektroniczne papierosy decyduje się mniejszy odsetek respondentów niż w przypadku papierosów tradycyjnych (19,0%), przy czym 10,1% robi to codziennie, po 1,3% – kilka razy w tygodniu oraz raz w miesiącu, 0,4% – raz w tygodniu, 2,1% – kilka razy w miesiącu, a pozostałe 3,8% ankietowanych używa ich kilka razy w roku.



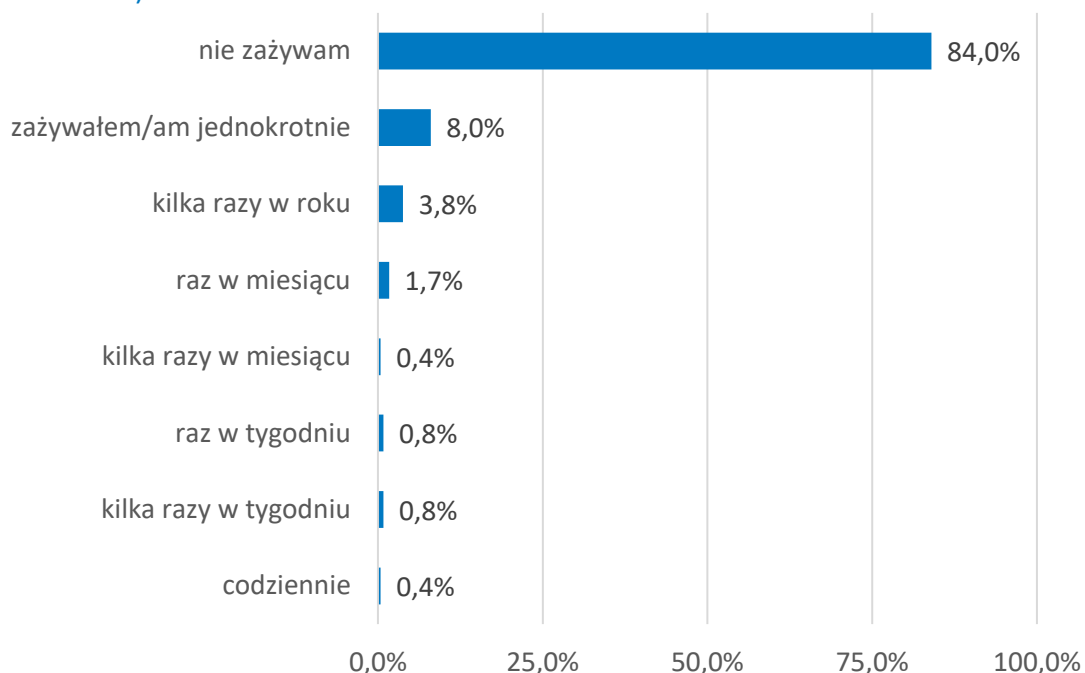
Wykres 35. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=237



### Problem narkotykowy

Kolejna część badania miała na celu określenie rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy Korczyna. Jak wynika z analizy materiału badawczego, kontakt z narkotykami, dopalaczami lub lekami w celu odurzenia miał znaczny odsetek ankietowanych, bo aż 15,9%, wśród których 8,0% badanych stwierdziło, że miało to miejsce jednokrotnie, a 3,7% przyznało, że sięga po nie okazjonalnie, tj. kilka razy w roku. 1,7% mieszkańców korzysta ze środków psychoaktywnych raz w miesiącu, po 0,4% – codziennie oraz kilka razy w miesiącu, a po 0,8% – raz oraz kilka razy w tygodniu.

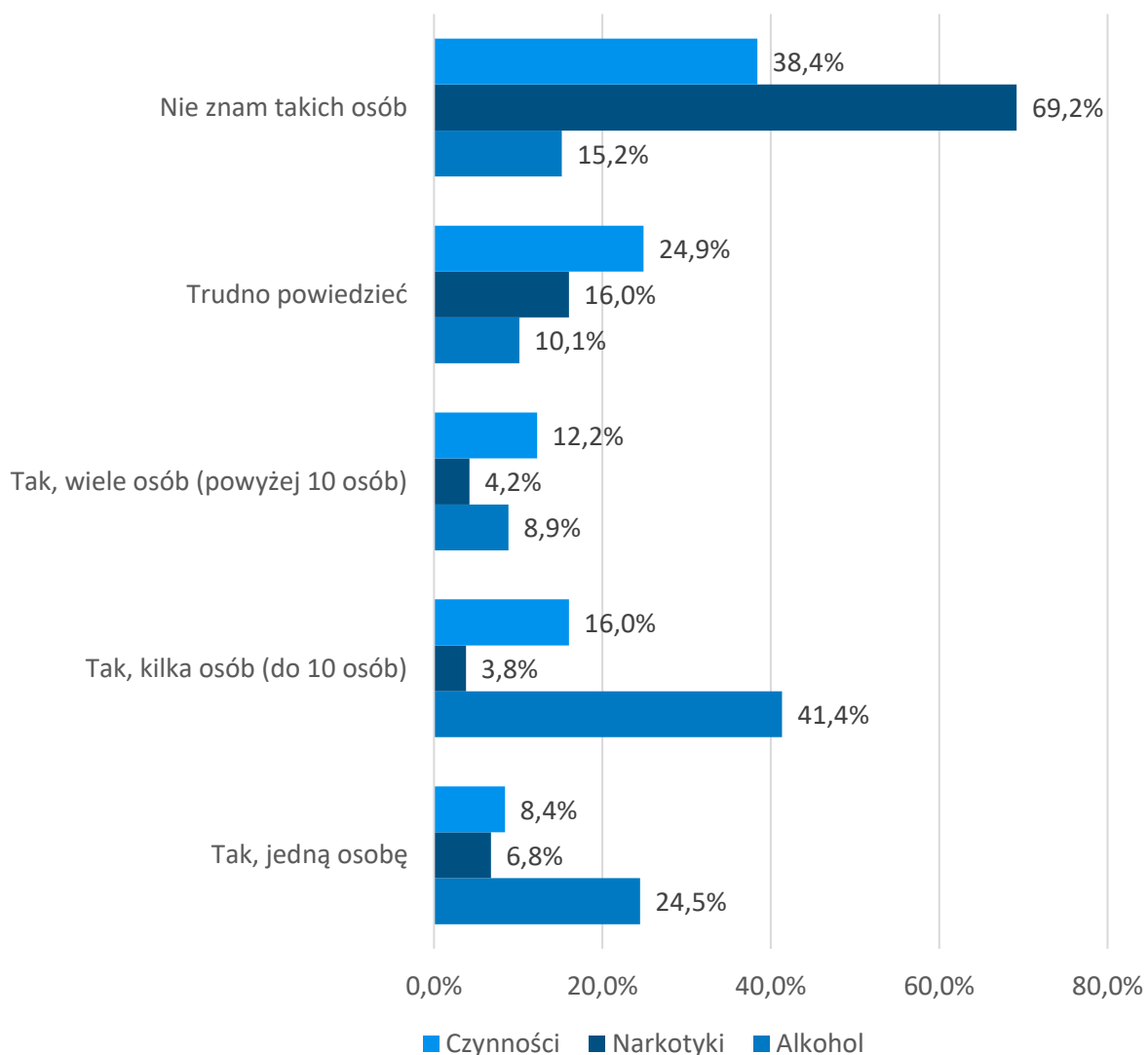
Wykres 36. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=237



Badani mieszkańcy Gminy zostali w dalszej kolejności zapytani o skalę nadużywania alkoholu, narkotyków oraz nadmiernego podejmowania się czynności, przez osoby w ich otoczeniu. Jak wynika z odpowiedzi respondentów:

- ➔ 74,8% zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkoholu, w tym 24,5% – jedną osobę, 41,4% – kilka takich osób, a 8,9% – wiele takich osób,
- ➔ 14,8% ankietowanych zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające narkotyków, w tym 6,8% zna jedną taką osobę, 3,8% – kilka osób, a 4,2% – wiele takich osób,
- ➔ 36,6% badanych zna w swoim otoczeniu osoby podejmujące się nadmiernie różnego rodzaju czynności, w tym 8,4% – jedną taką osobę, 16,0% – kilka takich osób, a 12,2% – wiele takich osób.

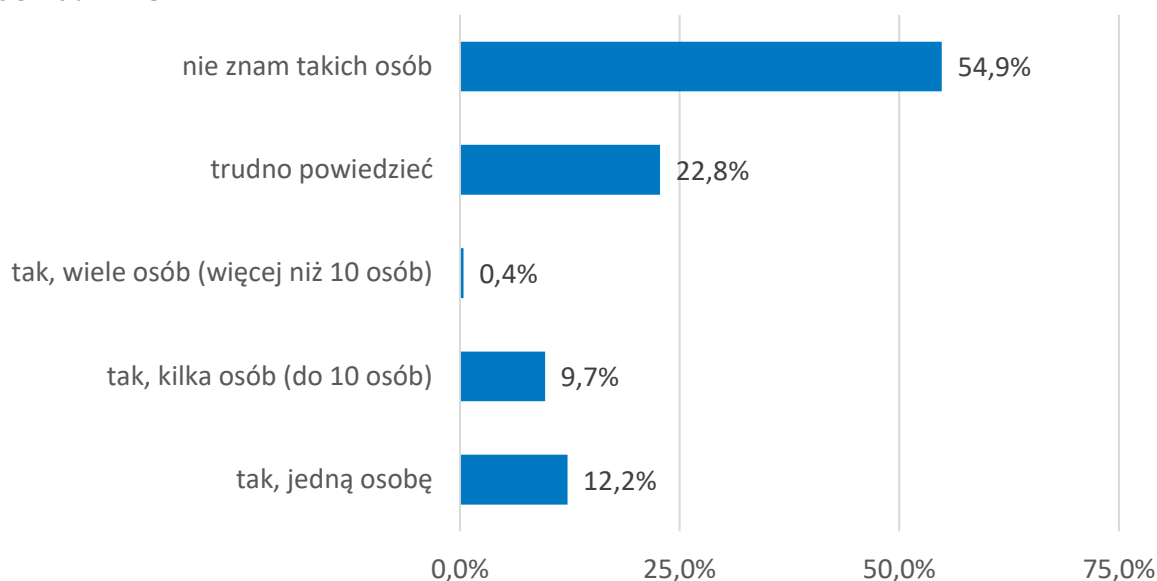
Wykres 37. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=237



## Problem przemocy

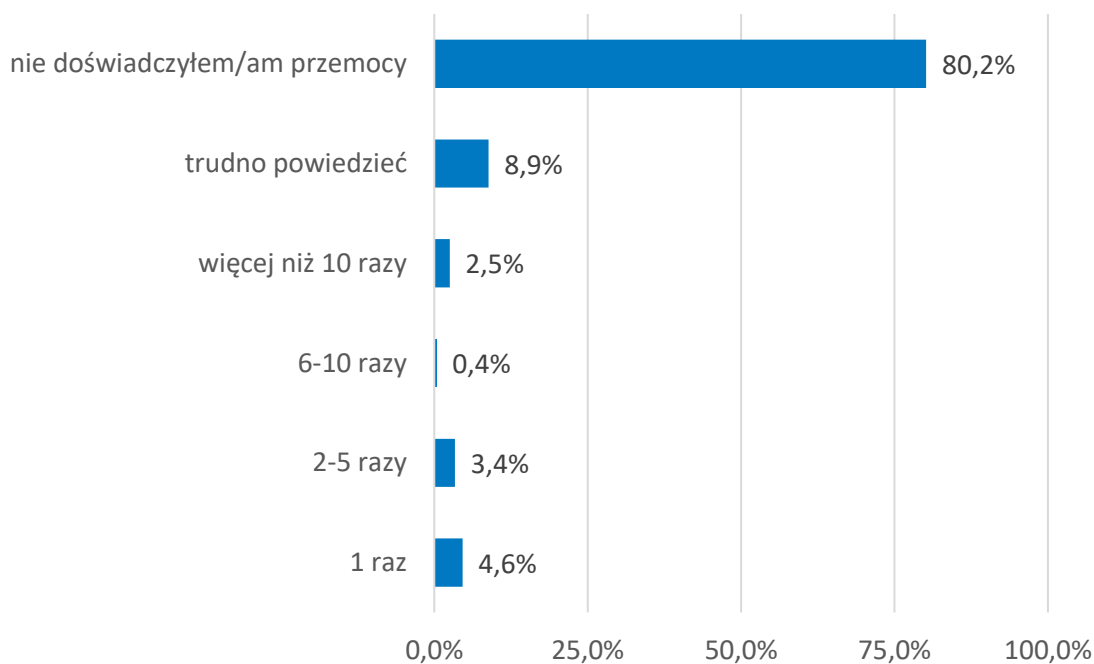
W kolejnej części raportu oszacowana została skala występowania problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Korczyna. Respondenci zostali poproszeni o stwierdzenie, czy w swoim otoczeniu znają osoby, które doświadczają przemocy w swoim domu. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, znajomość takich osób potwierdziło 22,3% badanych, spośród których 12,2% stwierdziło, iż zna jedną taką osobę, 9,7% respondentów podało, że zna kilka osób dotkniętych przemocą domową (do 10 osób), a 0,4% – wiele takich osób (więcej niż 10 osób). Należy zauważyć, iż 22,8% uczestników badania nie jest pewnych, czy zna taką osobę, a jednoznacznie zaprzeczyło temu 54,9% badanych.

Wykres 38. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy w swoim domu? N=237



Skala problemu przemocy na terenie Gminy została oszacowana również dzięki deklaracjom respondentów w zakresie doświadczania przez nich samych tego problemu. Analiza uzyskanych odpowiedzi wskazuje, że w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie przemocy doznało 10,9% dorosłych mieszkańców, spośród których 4,6% doświadczyło jej 1 raz, 3,4% – od 2 do 5 razy, 0,4% – 6-10 razy, natomiast pozostałe 2,5% badanych – więcej niż 10 razy.

Wykres 39. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=237



Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że większość ankietowanych doświadczyła przemocy psychicznej (18 osób, tj. 69,2%), z kolei na przemoc fizyczną wskazało 10 respondentów (38,5%). 5 badanych wyróżniło przemoc ekonomiczną (19,2%), a 4 – przemoc seksualną (15,4%). Dodatkowo, 2 odpowiedzi padły na zaniedbanie (7,7%), a 1 mieszkaniec nie wie jakiego rodzaju przemocy doświadczył (3,9%).

**Tabela 21. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=26**

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	69,2%	18
przemoc fizyczna	38,5%	10
przemoc ekonomiczna	19,2%	5
przemoc seksualna	15,4%	4
zaniedbanie	7,7%	2
nie wiem	3,9%	1

*\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej części respondentów poproszono o wskazanie osób, które stosowały wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego pozwala stwierdzić, że mieszkańcy najczęściej doznają przemocy ze strony partnera/partnerki życiowej (10 osób, tj. 38,5%) oraz rodziców (8 osób, tj. 30,8%). Co czwarta odpowiedź padła na inne osoby (6 osób, tj. 23,1%), a po 2 wskazania dotyczyły rodzeństwa oraz dalszych członków rodziny (po 7,7%). Dodatkowo, 1 respondent przyznał, że doznał przemocy ze strony dziecka/dzieci (3,9%).

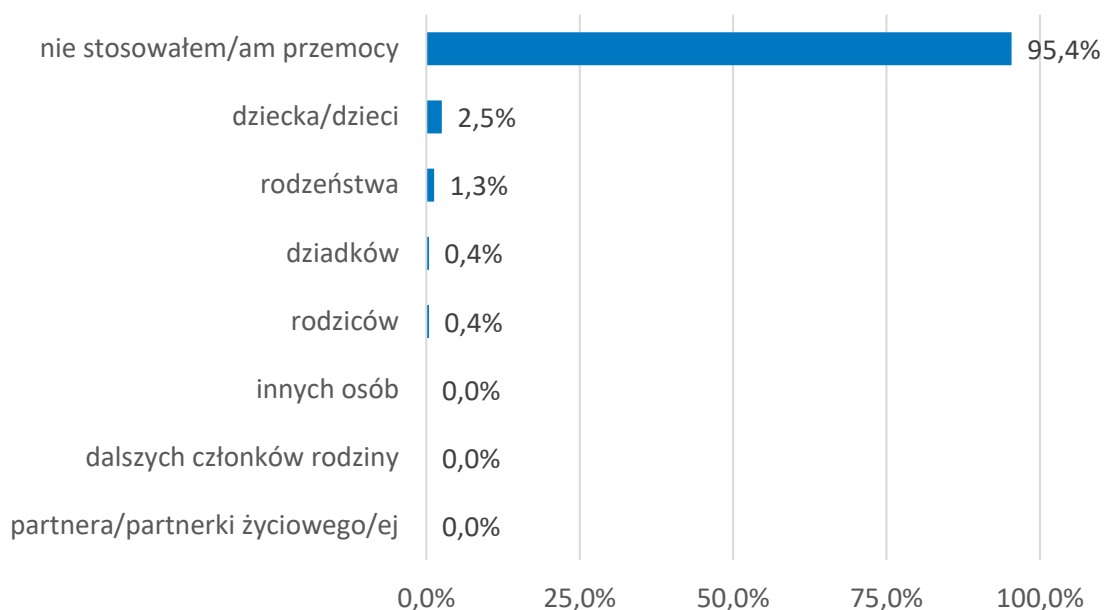
**Tabela 22. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=26**

Odpowiedź	%	Liczba odp.
partner/partnerka życiowy/a	38,5%	10
rodzice	30,8%	8
inne osoby	23,1%	6
rodzeństwo	7,7%	2
dalsi członkowie rodziny	7,7%	2
dziecko/dzieci	3,9%	1
dziadkowie	0,0%	0

*\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o wskazanie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zastosowali oni przemoc wobec drugiej osoby. Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do takich zachowań przyznało się 4,6% badanych. Większość z nich potwierdziła w badaniu zastosowanie przemocy wobec dziecka/dzieci (2,5%), 1,3% wskazań dotyczyło rodzeństwa, natomiast po 0,4% odpowiedzi padło również na dziadków oraz rodziców.

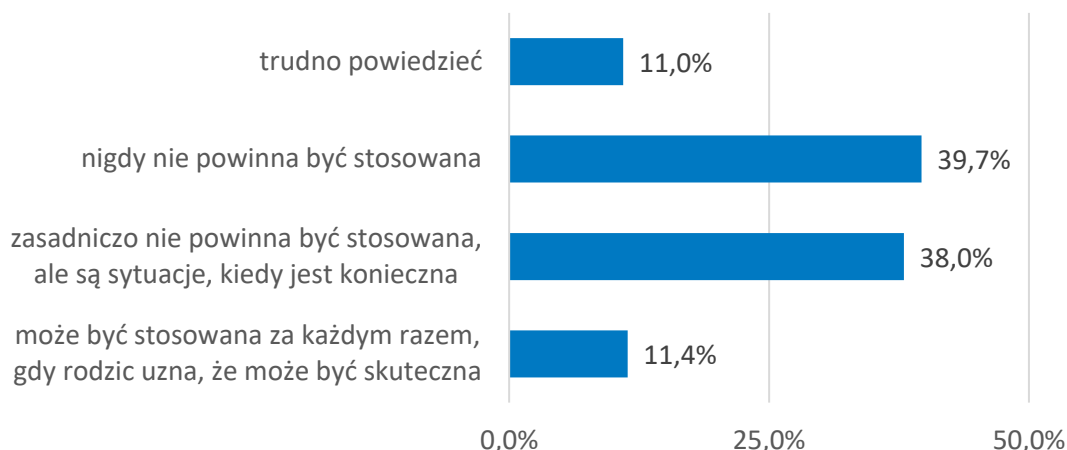
Wykres 40. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=237



*\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

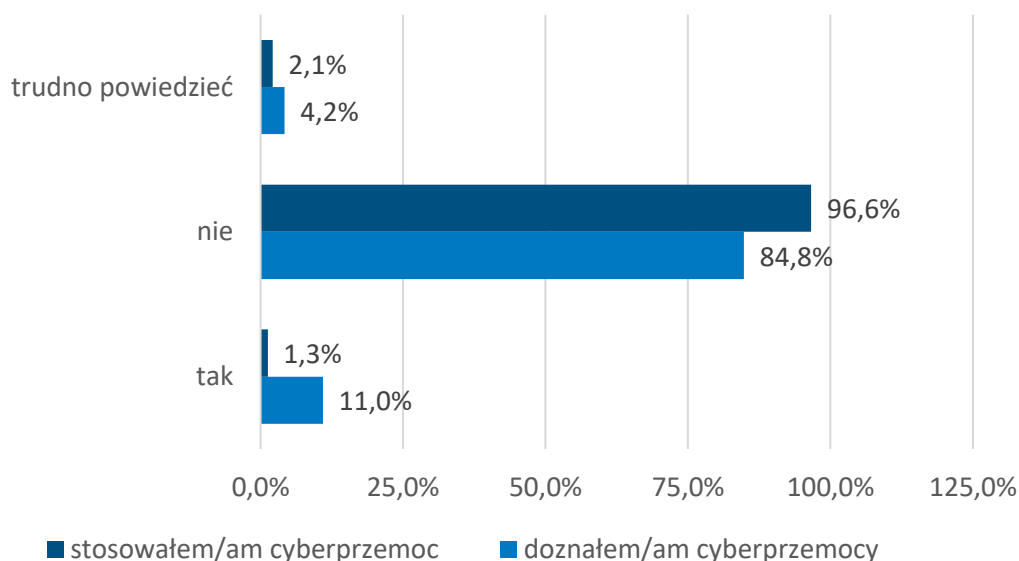
Istotnym aspektem badania dotyczącego problemów społecznych w gminie Korczyna była również opinia mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci jako metody wychowawczej. W świetle ich odpowiedzi można stwierdzić, iż znaczący odsetek badanych toleruje przemoc jako metodę wychowawczą. W opinii 11,4% respondentów kary fizyczne wobec dzieci mogą być stosowane, jeśli rodzic uzna, że są skuteczne, a co trzeci ankietowany uważa, że nie powinny być one stosowane, jednakże są sytuacje, w których są konieczne (38,0%). Jedynie 39,7% badanych stwierdziło, że kary fizyczne nigdy nie powinny być stosowane wobec dzieci, a 11,0% ankietowanych stwierdziło, że trudno jest im określić swoje stanowisko w tej sprawie.

Wykres 41. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=237



Kolejne pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że takiego problemu doświadczyło 11,0% badanych, a 4,2% miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Do stosowania cyberprzemocy przyznało się z kolei 1,3% ankietowanych mieszkańców, a 2,1% nie potrafiło jednoznacznie określić swojego zdania w tym aspekcie, udzielając odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

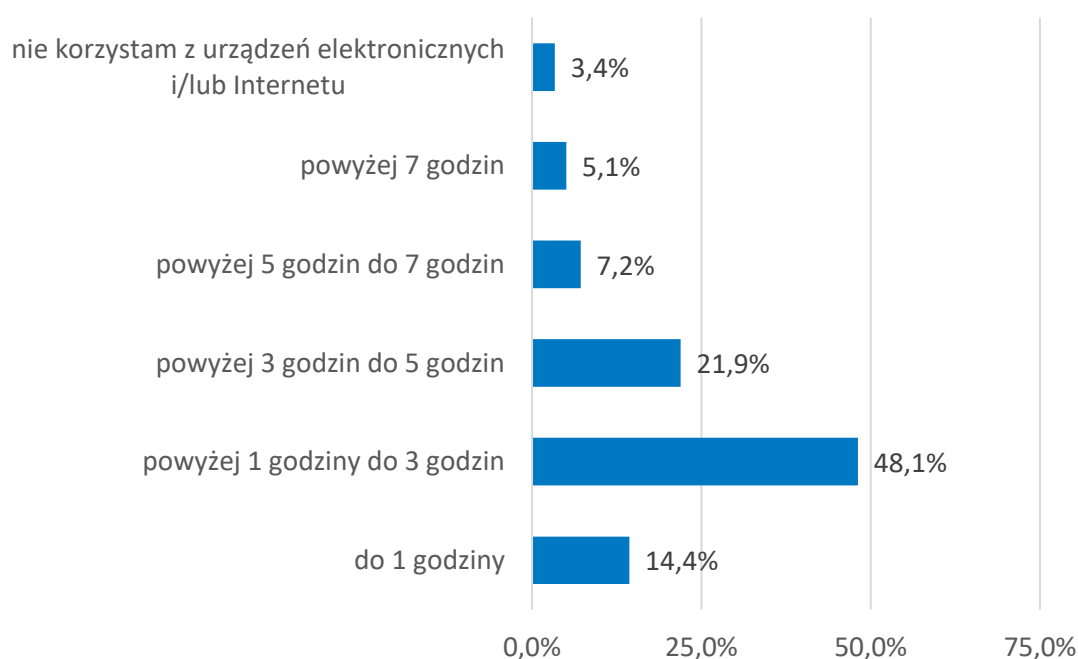
Wykres 42. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=237



## Korzystanie z urządzeń elektronicznych

W następnym obszarze tematycznym zapytano mieszkańców o korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, jaką ilość czasu poświęcają na to w ciągu dnia. Jak wynika z deklaracji, większość respondentów korzysta z tego typu urządzeń i Internetu, przy czym 14,4% respondentów robi to do 1 godziny dziennie, a 48,1% wskazało na przedział od 1 do 3 godzin. Korzystanie z urządzeń pomiędzy 3 a 5 godzinami dziennie zadeklarowało 21,9% respondentów, 7,2% badanych poświęca na to znaczną ilość czasu, tj. powyżej 5 godzin do 7 godzin, a kolejne 5,1% – powyżej 7 godzin. Zaledwie 3,4% ankietowanych nie korzysta z tego typu urządzeń w ogóle.

**Wykres 43. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=237**



Odpowiadając na kolejne pytanie mieszkańcy, którzy korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu określili, czy zdarza się im poświęcać na to dłużej niż wstępnie zakładali. Jak wynika z zebranego materiału badawczego, ponad połowa, bo 118 respondentów odpowiedziało twierdząco na to pytanie (51,5%), natomiast 40 mieszkańców wskazało, że w ich przypadku takie sytuacje się nie zdarzają (17,5%). 39 ankietowanych stwierdziło, że nie przewiduje określonego czasu (17,0%), a 32 osoby biorące udział w badaniu miały trudność w określeniu takich sytuacji (14,0%).



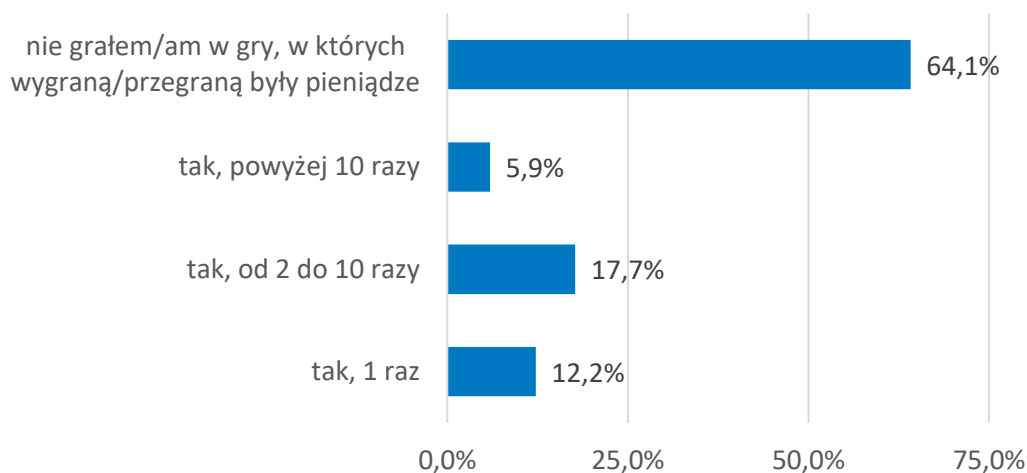
Tabela 23. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=229

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	51,5%	118
nie	17,5%	40
nie przewiduję określonego czasu	17,0%	39
trudno powiedzieć	14,0%	32

## Uczestnictwo w grach hazardowych

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miał średnio co trzeci dorosły respondent (35,8%), wśród których 12,2% grało w takie gry 1 raz, 17,5% – od 2 do 10 razy, z kolei 5,9 % osób przyznało się do grania w tego typu gry więcej niż 10 razy.

Wykres 44. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=237



Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami korzystającymi z gier hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. Odpowiedzi w tym zakresie były podzielone, gdyż 32 ankietowanych potwierdziło, zaistnienie takiej sytuacji w swoim życiu (38,1%), a zaprzeczyło jej 45 uczestników badania (53,6%). Ponadto, 7 respondentów miało trudność w odpowiedzi na to pytanie (8,3%), a 1 osoba pominęła odpowiedź na to pytanie.

Tabela 24. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=84

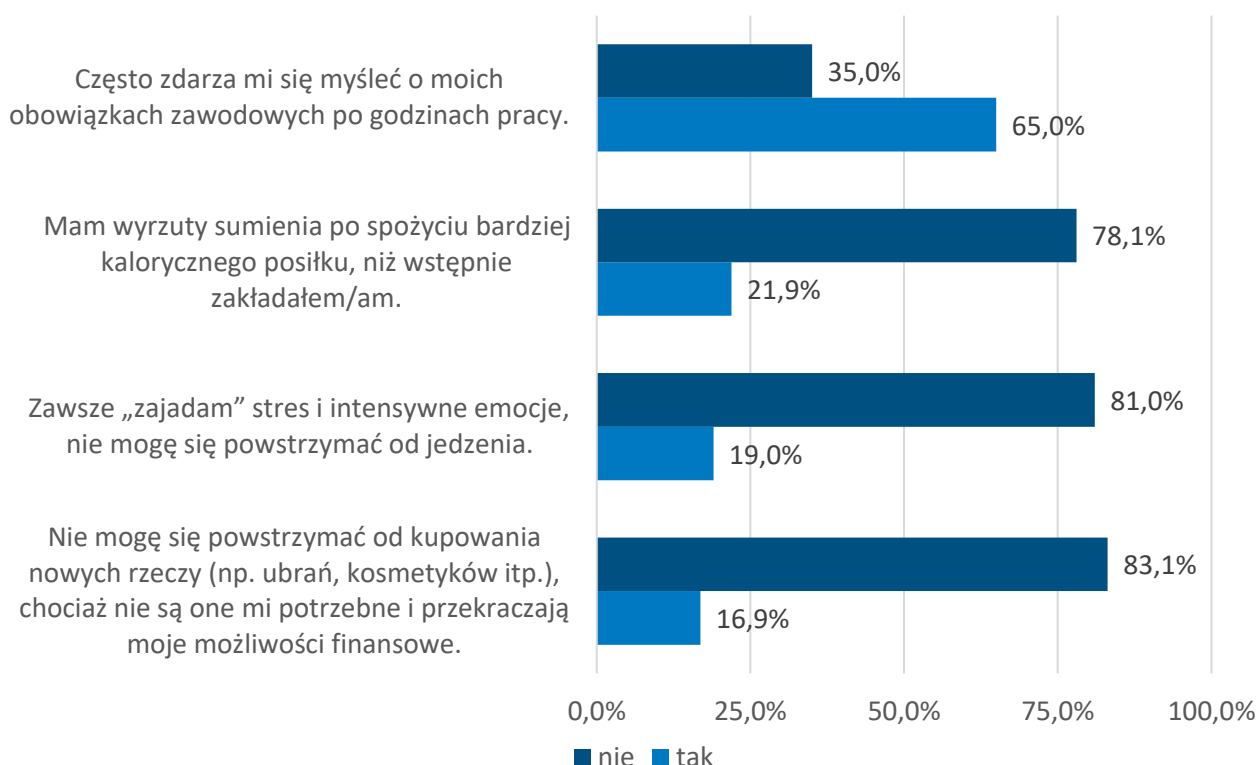
Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	38,1%	32
nie	53,6%	45
trudno powiedzieć	8,3%	7

### Inne uzależnienia behawioralne

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Korczyna, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat problemów natury behawioralnej. Zakupoholizm i pracoholizm są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tych problemów wśród lokalnej społeczności. Zaburzenia odżywiania również stanowiły jeden z obszarów objętych badaniem, co pozwoliło na zidentyfikowanie ich postrzegania i skali w kontekście innych trudności doświadczanych przez respondentów. Uzyskane wyniki przedstawiają się następująco:

- ➔ 65,0% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy,
- ➔ 21,9% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- ➔ 19,0% osób biorących udział w badaniu zawsze zajada stres i intensywne emocje,
- ➔ 16,9% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych.

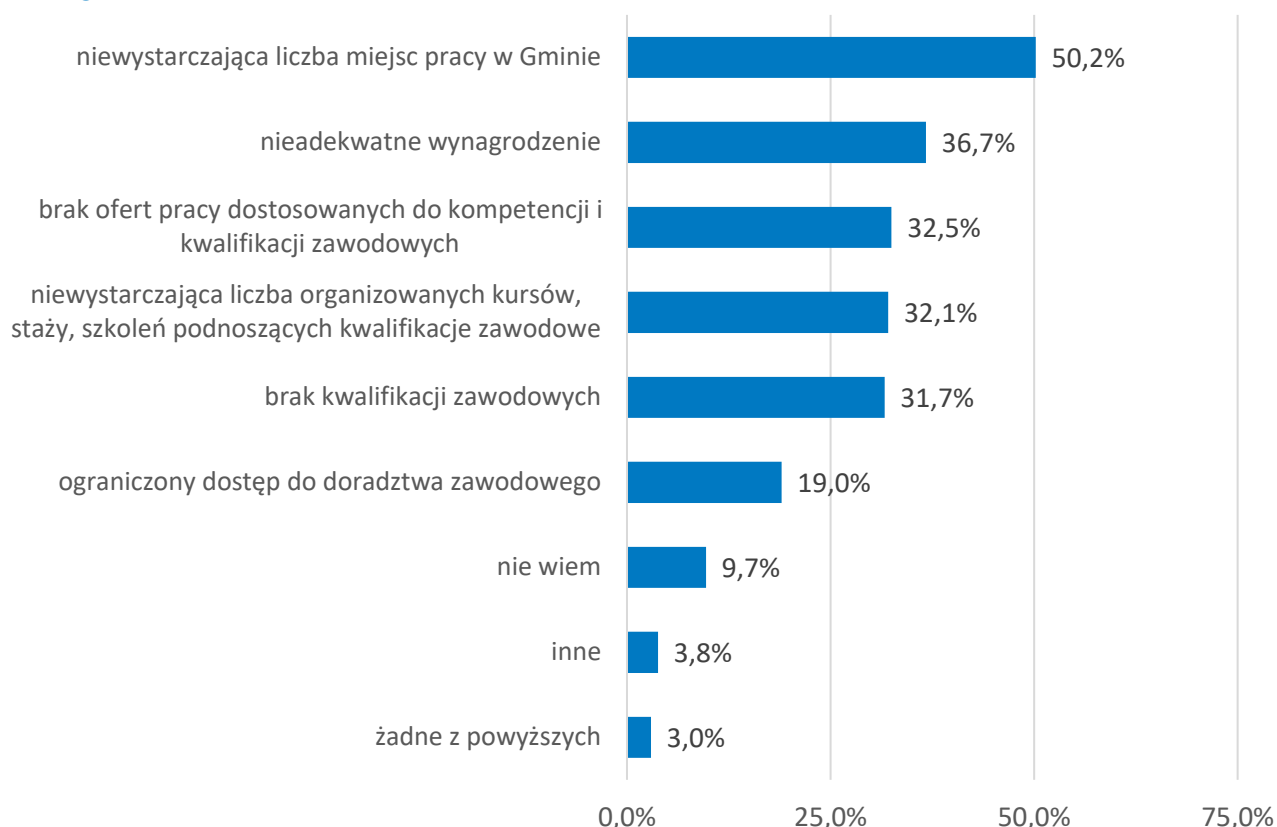
Wykres 45. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=237



## Rynek pracy

W poniższym bloku tematycznym zostanie poruszona kwestia zatrudnienia wśród mieszkańców gminy Korczyna. W pierwszym pytaniu badani mieli określić z jakimi trudnościami mogą się borykać osoby bezrobotne, poszukujące zatrudnienia na terenie Gminy. Większość mieszkańców uważa, że problem w tym zakresie stanowi niewystarczająca liczba miejsc pracy w Gminie (50,2%) oraz nieadekwatne wynagrodzenie (36,7%). Następnie ankietowani wskazywali na brak ofert pracy dostosowanych do kompetencji i kwalifikacji zawodowych (32,5%), niewystarczającą liczbę organizowanych kursów, staży, szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe (32,1%) oraz brak kwalifikacji zawodowych (31,7%). Ponadto część respondentów uważa, że takim problemem jest ograniczony dostęp do doradztwa zawodowego (19,0%). 9,7% ankietowanych nie posiada wiedzy w tym zakresie, w opinii 3,0% uczestników badania żadna ze wskazanych w kafeterii odpowiedzi nie jest odpowiednia, a 3,8% respondentów wskazało na inne czynniki, w tym *brak systemu jednozmianowego dla pracujących mam, problemy komunikacyjne, brak opieki nad dziećmi i niskie wynagrodzenia*.

**Wykres 46. Jakiego Pana/i zdaniem trudności najczęściej napotykają osoby poszukujące pracy?**  
N=237

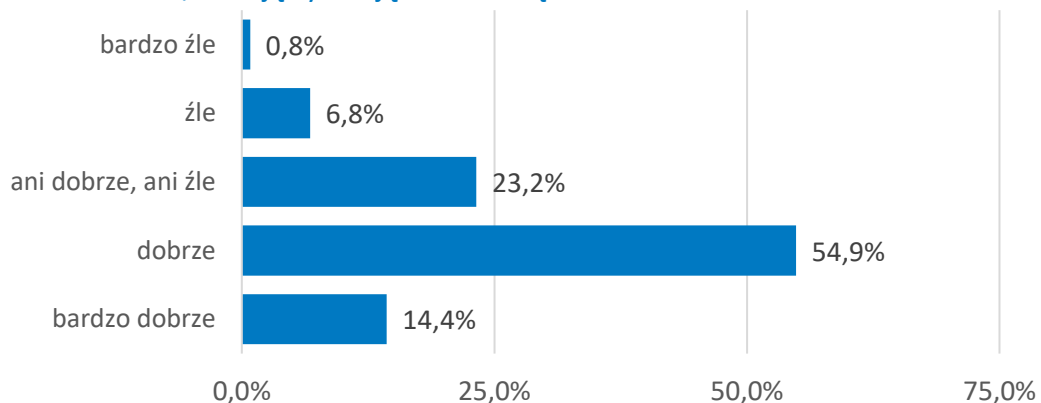


*\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

## Ubóstwo i wykluczenie społeczne

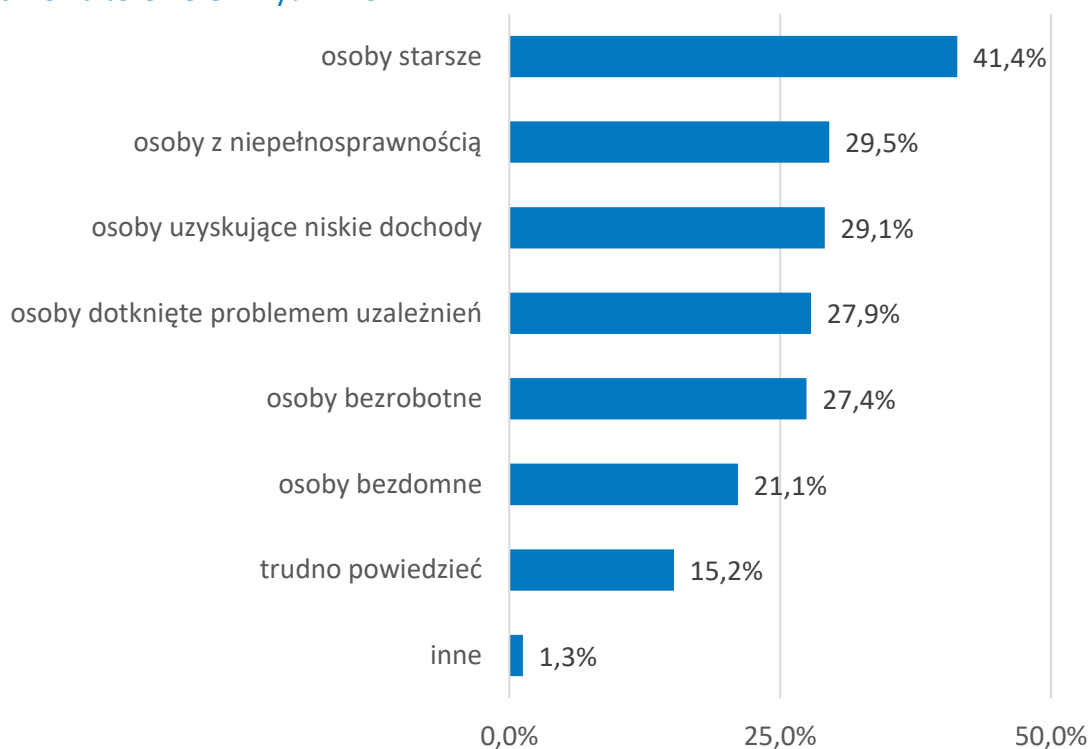
W następnym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o ocenienie swojej sytuacji materialnej. Większość osób uznała swoją sytuację pozytywnie, gdyż 54,9% wskazań padło na odpowiedź „dobrą”, a 14,4% na „bardzo dobrą”. Średnio co czwarty badany uznał ją jako „ani dobrą, ani złą” (23,2%), a jedynie 7,6% badanych udzieliło odpowiedzi negatywnie opisującej ich sytuację materialną, w tym 6,8% uznało ją jako „złą”, a 0,8% – bardzo złą.

**Wykres 47. Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną? N=237**



W kolejnym pytaniu, mieszkańcy mieli wskazać, jakie ich zdaniem grupy społeczne są najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy. Na pierwszym miejscu znalazły się osoby starsze (41,4%), na drugim – osoby z niepełnosprawnością (29,5%), a na trzecim – osoby uzyskujące niskie dochody (29,1%). W dalszej kolejności ankietowani wskazywali na osoby dotknięte problemem uzależnień (27,9%) oraz osoby bezrobotne (27,4%), z kolei najmniejsza część odpowiedzi padła na osoby bezdomne (21,1%). Trudności w udzieleniu odpowiedzi miało 15,2% ankietowanych, a 1,3% odpowiedzi padło na inne grupy, wśród których wymieniono *młodzież* oraz *wszystkie inne grupy społeczne*.

Wykres 48. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=237

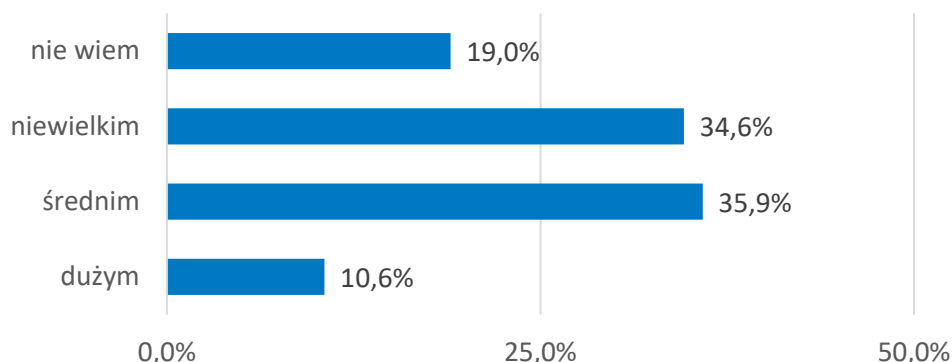


\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

### Sytuacja osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

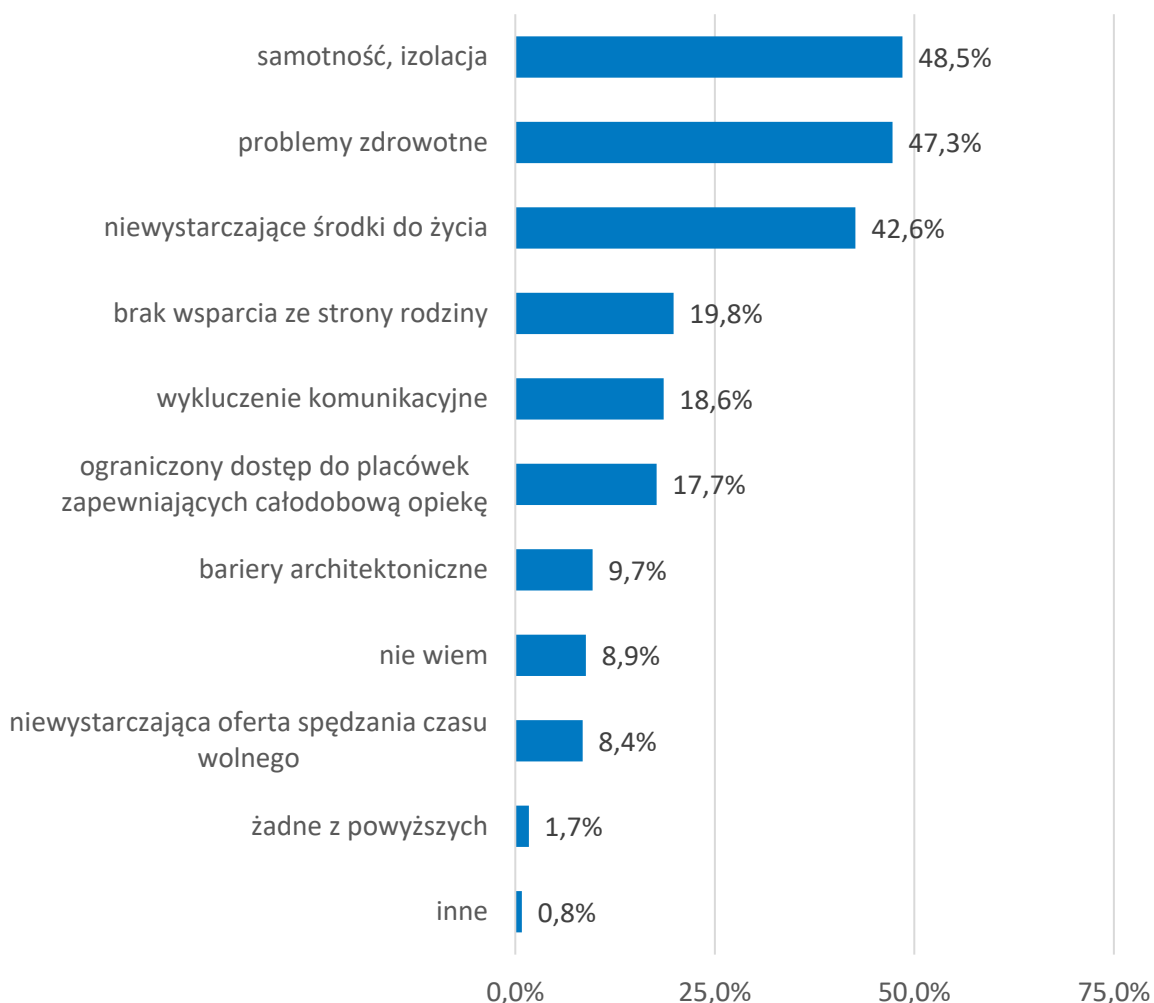
Mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę stopnia dostosowania infrastruktury technicznej Gminy do osób o ograniczonej mobilności. 35,9% respondentów uważa, że jest ona dostosowana w średnim stopniu, a 34,6% – w niewielkim. 10,6% respondentów twierdzi, że w Gminie jest wiele miejsc przystosowanych do osób z niepełnosprawnością, a 19,0% badanych nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Wykres 49. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=237



Zdaniem większości badanych mieszkańców, najważniejszym problemem osób starszych na terenie Gminy jest samotność, izolacja (48,5%). 47,3% wskazało na problemy zdrowotne, a 42,6% na niewystarczające środki do życia. Blisko co piąta odpowiedź padła na brak wsparcia ze strony rodziny (19,8%), wykluczenie komunikacyjne (18,6%) oraz ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę (17,7%). W opinii 9,7% ankietowanych takim problemem są bariery architektoniczne, a 8,4% wyróżniło niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego. Brak wiedzy w tym zakresie zadeklarowało 8,9% respondentów, a 1,7% stwierdziło, że żadne z wymienionych w kafeterii odpowiedzi nie są adekwatne. Ponadto, 0,8% ankietowanych wskazało na inne problemy, wskazując na *brak świadomości własnego zdrowia, złe żywienie, sięganie po używki i brak ruchu*.

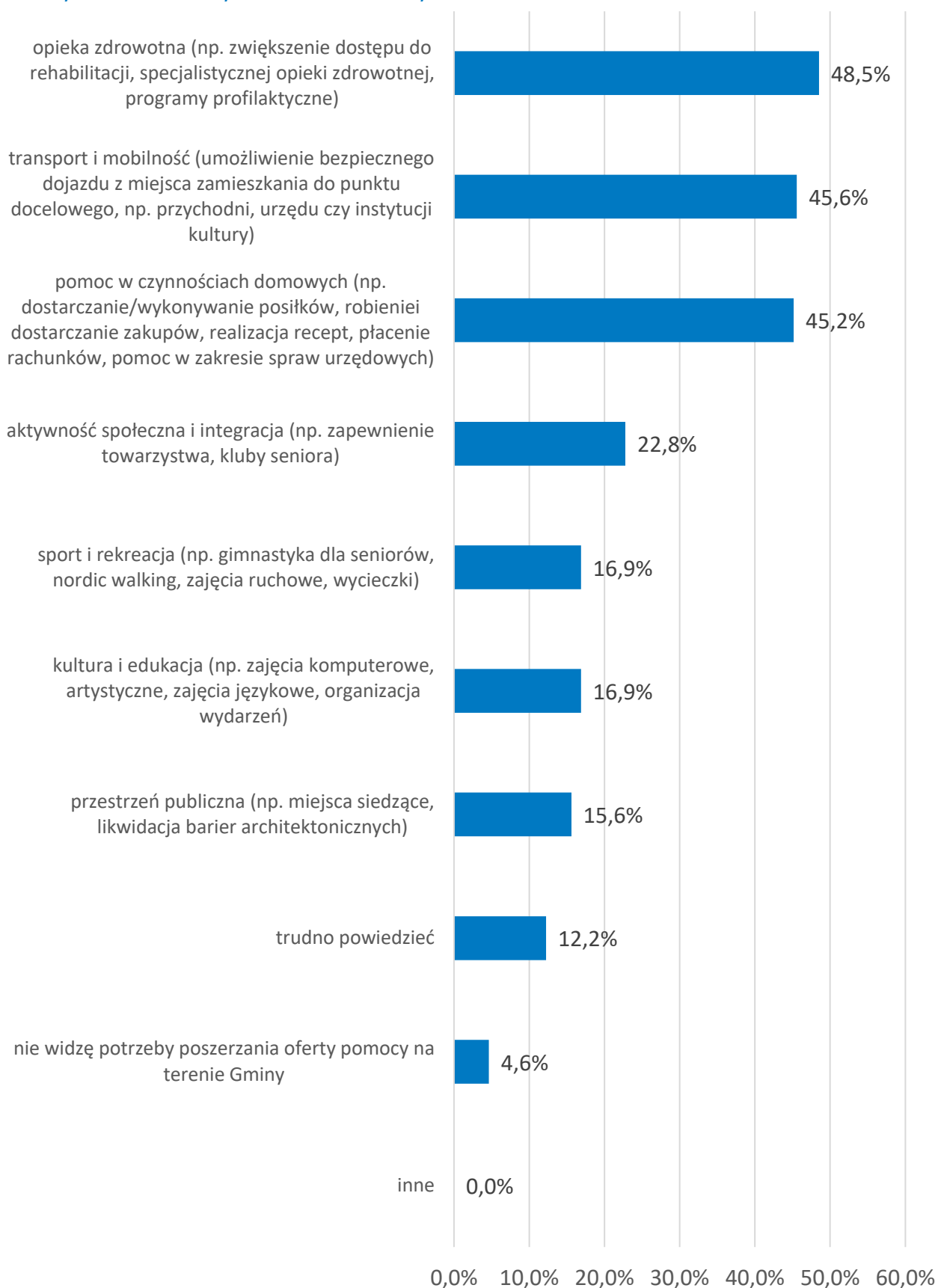
Wykres 50. Jakiego Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie?  
N=237



\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Następnie, mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie obszarów, w ramach których powinna zostać poszerzona oferta pomocy dla osób starszych na terenie Gminy. Zdaniem badanych, kluczowe jest zapewnienie seniorom dostępu do opieki zdrowotnej (48,5%), wsparcie w zakresie transportu i mobilności (45,6%) oraz pomocy w czynnościach domowych (45,2%). Część odpowiedzi padła również na wzmacnianie aktywności społecznej i integracji tej grupy (22,8%), prowadzenie zajęć sportowych i rekreacyjnych oraz kulturalnych i edukacyjnych (po 16,9%) oraz dostosowywanie przestrzeni publicznej (15,6%). 4,6% badanych nie zauważa potrzeby rozwijania usług społecznych, a 12,2% miało trudność z udzieleniem odpowiedzi.

Wykres 51. W jakich obszarach życia codziennego Pana/i zdaniem należy poszerzyć ofertę pomocy dla osób starszych na terenie Gminy? N=237

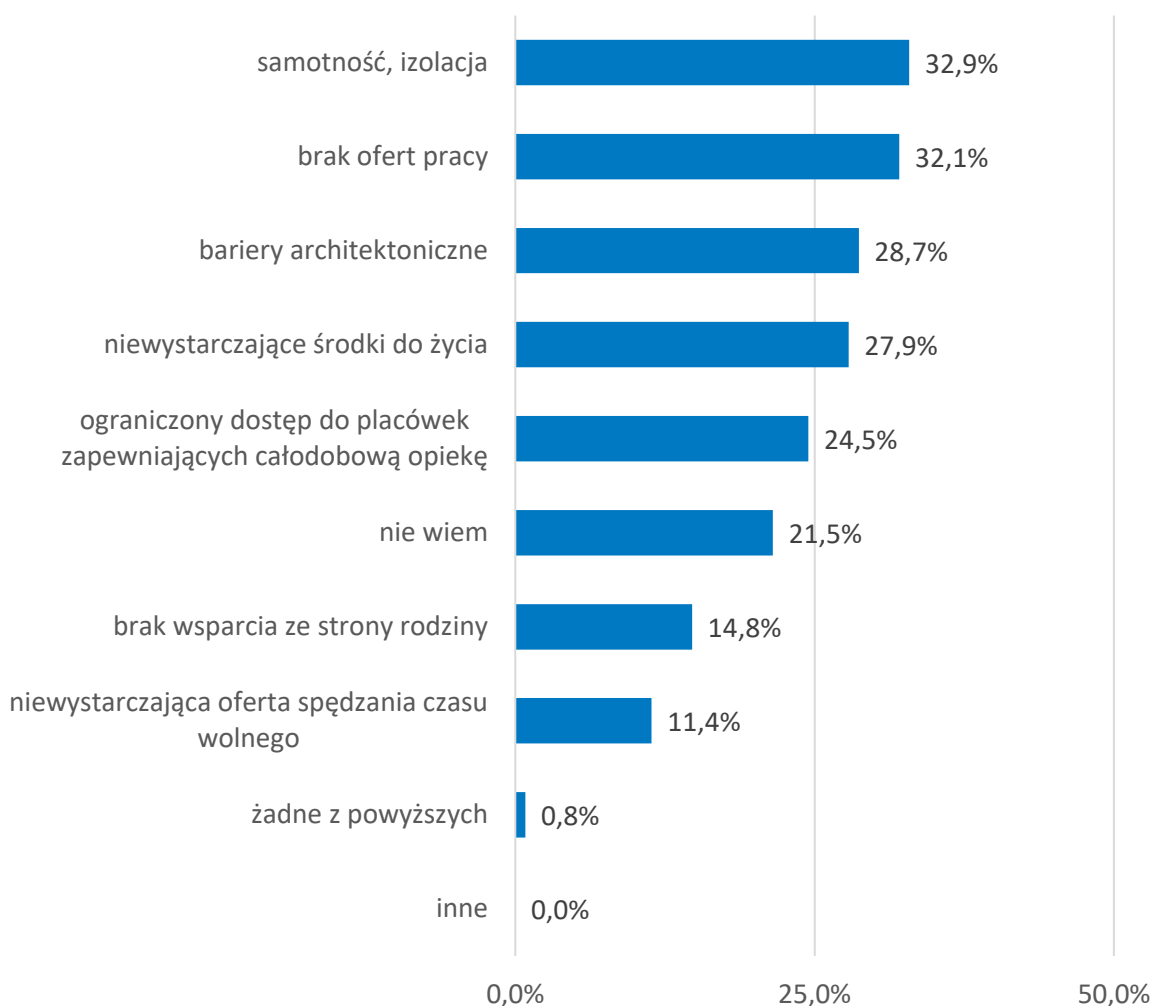


\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%



W badaniu ankietowym poproszono również o wskazanie najistotniejszych problemów dotyczących osób z niepełnosprawnościami. Zdaniem 32,9% respondentów jest to samotność, izolacja, 32,1% wskazało na brak ofert pracy, a 28,7% – bariery architektoniczne. Co czwarty ankietowany wyróżnił niewystarczające środki do życia (27,9%) oraz ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę (24,5%), a 14,8% – brak wsparcia ze strony rodziny. Ponadto, 11,4% ankietowanych niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego. Odsetek 21,5% badanych nie posiada wiedzy w tym zakresie, a 0,8% zaznaczyło odpowiedź „żadne z powyższych”.

Wykres 52. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=237



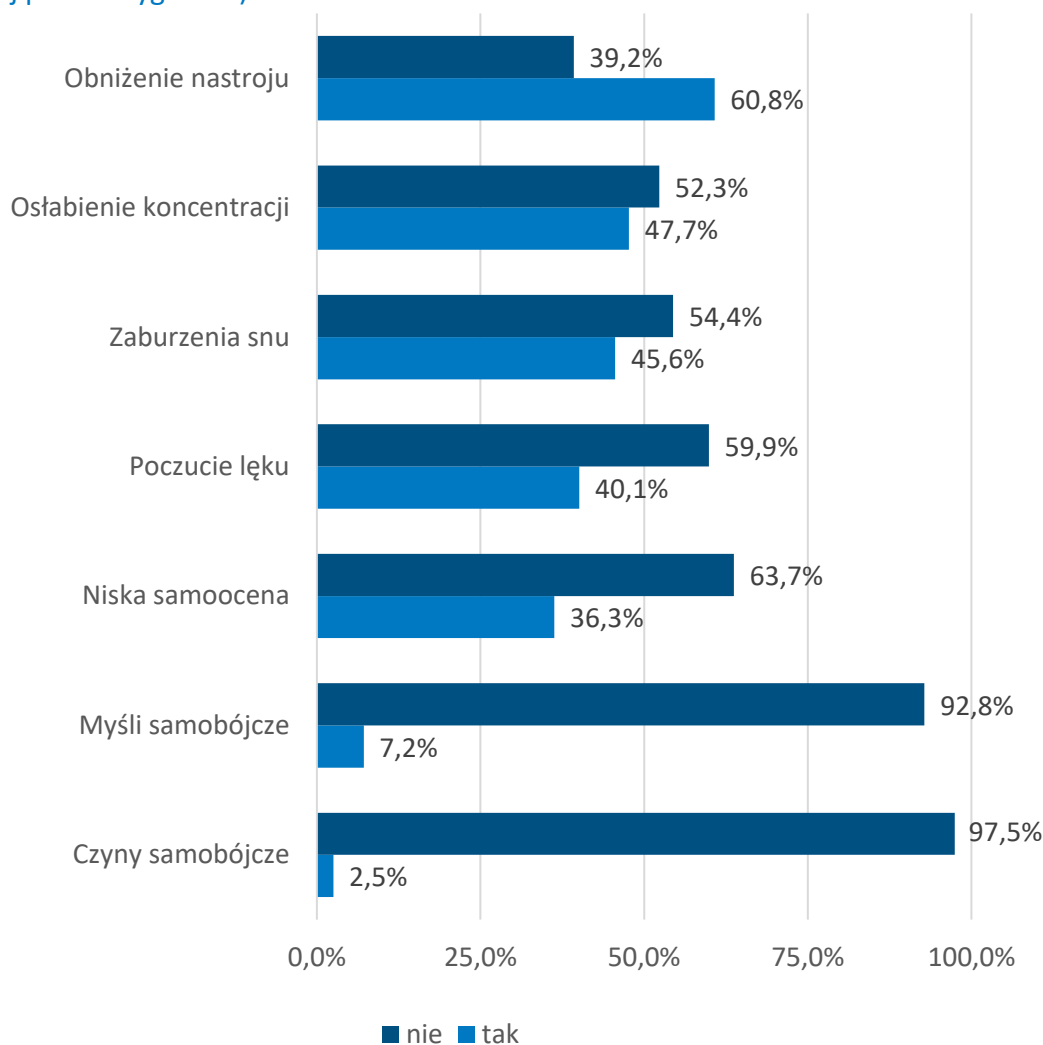
\*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

## Zdrowie psychiczne

W pytaniu dotyczącym zdrowia psychicznego badani mieszkańcy gminy Korczyna mieli określić, czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie wymienione stany. Z poniższego wykresu wynika, że:

- 60,8% osób miało obniżony nastrój;
- 47,7% doznało osłabienia koncentracji;
- 45,6% doświadczyło zaburzeń snu;
- 40,1% odczuwało lęk;
- 36,3% miało niską samoocenę;
- 7,2% miało myśli samobójcze;
- **aż 2,5% mieszkańców podjęło czyny samobójcze.**

Wykres 53. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=237



## Sytuacja społeczna gminy Korczyna

W oparciu o dane udostępnione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczynie, Główny Urząd Statystyczny, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz inne podmioty, dokonano szczegółowej diagnozy sytuacji społecznej. Analizy te obejmują opis kluczowych problemów, ich zasięg oraz ocenę dotychczas podejmowanych działań interwencyjnych w odniesieniu do poszczególnych obszarów wskazanych w Strategii.

### Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

#### Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

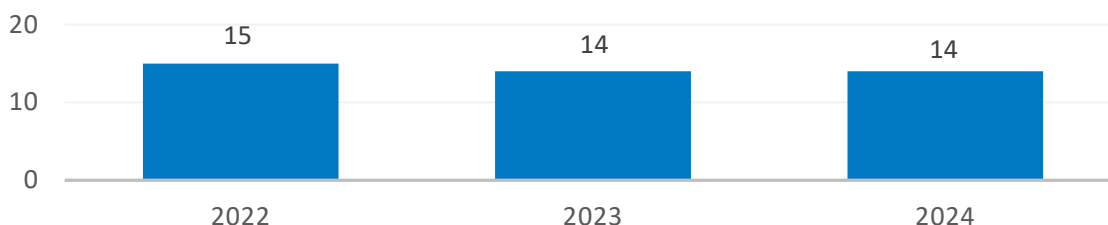
Wspieranie rodzin mających trudności w pełnieniu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych polega na realizacji zaplanowanych działań, których celem jest przywrócenie im zdolności do samodzielnego radzenia sobie z wyzwaniami. Działania te są realizowane za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zarówno zasoby własne, jak i dostępne zewnętrzne formy wsparcia. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
2. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
3. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. pomocy w integracji rodziny,
5. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. dążeniu do reintegracji rodziny,
7. pracy z rodziną,
8. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka (w tym pomocy finansowej).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczynie pełni kluczową rolę w zakresie wspierania rodzin z Gminy, które borykają się z trudnościami życiowymi. Jednostka ta prowadzi działania mające na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb rodzin oraz zapewnienie im warunków umożliwiających życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. W dalszej części dokumentu przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczynie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49), która kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została **instytucja asystenta rodziny**, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym. W 2024 roku, podobnie jak w latach poprzednich, w GOPS zatrudniony był jeden asystent rodziny, który swoim wsparciem objął 14 rodzin. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta nieznacznie się zmniejszyła.

**Wykres 54. Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny na przestrzeni lat 2022-2024**

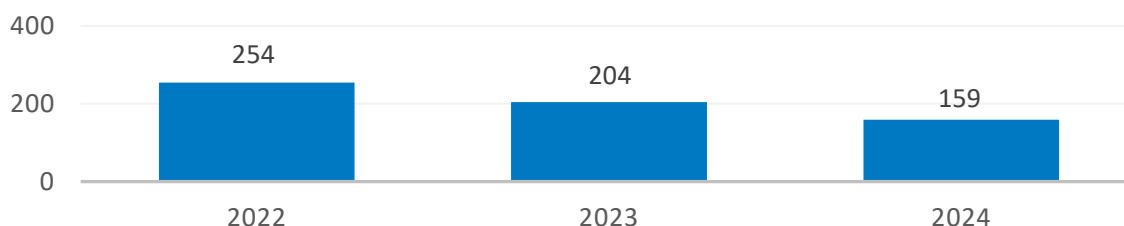


Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

W roku 2024, jak i w dwóch latach poprzednich w gminie Korczyna **nie było rodzin wspierających**, to znaczy takich, które mają za zadanie pomóc rodzinie w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych (zakres działania obejmuje udzielanie wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce racjonalnego gospodarowania budżetem rodzinnym oraz prowadzenia gospodarstwa domowego).

Na kolejnym wykresie zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2022-2024. Można zauważyć, że ze świadczeń tych w 2022 roku korzystały 254 rodziny, w roku 2023 roku – 204, z kolei w 2024 roku – 159 rodzin. W omawianym okresie dostrzegalny jest zatem systematyczny spadek średniomiesięcznej liczby rodzin korzystających z tego typu świadczeń, co ma związek ze spadkiem wskaźnika przyrostu naturalnego na przestrzeni ostatnich lat, ale również niezmienną się w ostatnich latach poziomem kryterium dochodowego.

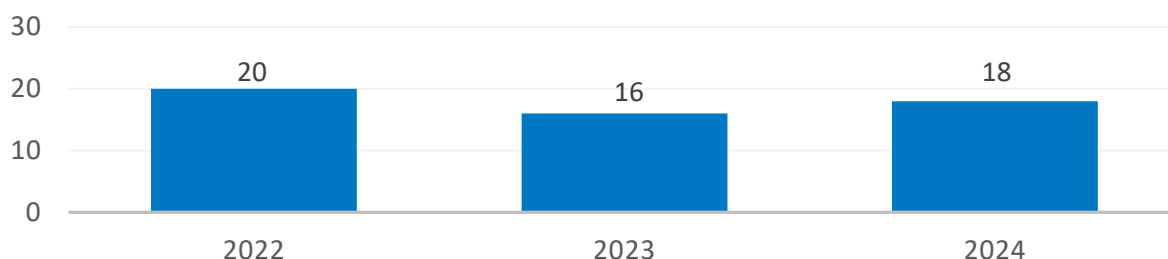
Wykres 55. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2022-2024



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

W przypadku, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. Bazując na przedstawionych poniżej danych można dostrzec, że liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w omawianym okresie ulegała niewielkim wahaniom: w 2022 roku było to 20 osób, w 2023 roku – 16, z kolei w 2024 roku – 18.

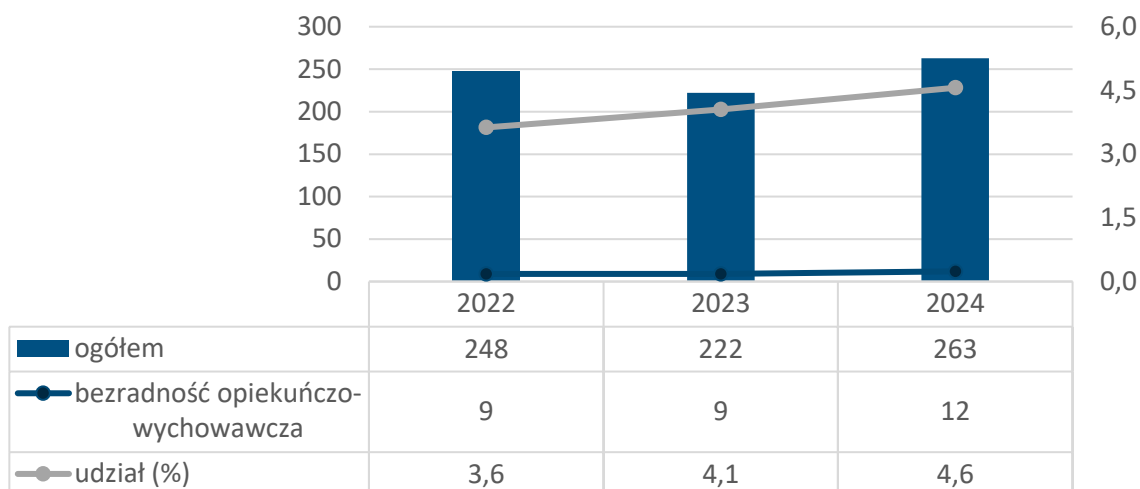
Wykres 56. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2022-2024



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Na przestrzeni analizowanych lat liczba rodzin, którym udzielona została pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego uległa zwiększeniu, gdyż w 2022 i 2023 roku było to po 9 rodzin, z kolei w 2024 roku odnotowano wzrost do 12 rodzin. Podobne tendencje widoczne są w przypadku ich udziału w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS: w 2022 było to 3,6%, w 2023 roku – 4,1%, z kolei w ostatnim roku poddanym analizie – 4,6%. Szczegółowe dane przedstawiono na kolejnym wykresie.

Wykres 57. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W latach 2022-2024 wydatki w tym zakresie ulegały znacznym wahaniom, a w 2024 roku osiągnęły najniższą wartość. W 2022 roku GOPS poniósł koszty związane z odpłatnością za pobyt dzieci w pieczy zastępczej na kwotę 143 255 zł, w 2023 roku – 179 378 zł, natomiast w 2024 roku było to 139 091 zł. W przedmiotowym roku odpłatność związana była z funkcjonowaniem 7 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 3 dzieci w instytucjonalnej pieczy, tj. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Tabela 25. Liczba dzieci i kwota odpłatności za pobyt dzieci z terenu gminy Korczyna w pieczy zastępczej w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
kwota odpłatności (w złotych)	143 255	179 378	139 091
liczba dzieci w pieczy zastępczej	5	5	7
liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	4	4	3

Źródło: Sprawozdanie z działalności GOPS za 2022, 2023 i 2024 rok

Jednym z elementów polityki prorodzinnej na terenie Gminy jest Karta Dużej Rodziny. Jej głównym celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, a także wzmocnienie szans rozwojowych dzieci wychowujących się w rodzinach wielodzietnych dzięki oferowanym ulgom oraz zniżkom przez podmioty publiczne i prywatne, które podpisały umowy z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej. Karta przysługuje rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie nie mniej niż troje dzieci. W 2024 roku w gminie Korczyna wydano 80 Kart<sup>16</sup>.

## Wsparcie osób z niepełnosprawnością

### Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

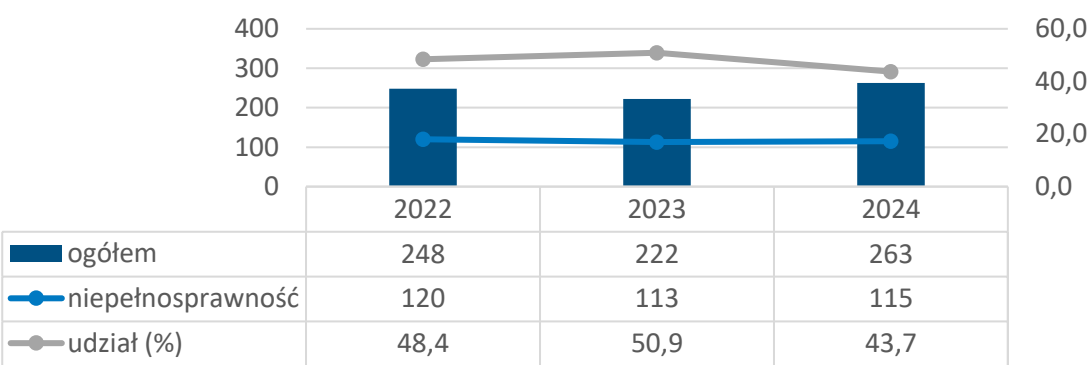
Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, niepełnosprawność oznacza *trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy*. Osoby z niepełnosprawnościami można klasyfikować na podstawie różnych kryteriów, takich jak typ schorzenia, moment wystąpienia ograniczeń w życiu oraz stopnia niepełnosprawności. Należy jednak zaznaczyć, że jest to grupa niezwykle zróżnicowana, co sprawia, że wszelkie działania wspierające powinny być dostosowane do indywidualnych potrzeb wynikających z konkretnych trudności i ograniczeń zdrowotnych.

W 2024 roku ze wsparcia GOPS w Korczynie z powodu niepełnosprawności korzystało 115 rodzin, co stanowiło aż 43,7% wszystkich rodzin objętych wsparciem Ośrodka. Z prezentowanych danych wynika, że na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności ulegała niewielkim wahaniom: w roku bazowym było to 120 rodzin, natomiast w 2023 roku liczba rodzin dotkniętych niepełnosprawnością wynosiła najmniej, bo 113. W przypadku ich udziału w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS, wskaźnik również ulegał wahaniom od 48,4% w roku bazowym, przez 50,9% w 2023 roku do 43,7% w 2024 roku. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

---

<sup>16</sup> Sprawozdanie z działalności GOPS za 2024 rok

Wykres 58. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Kolejna tabela przedstawia dane dotyczące przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla dziecka z niepełnosprawnością na przestrzeni lat 2022-2024. W omawianym okresie liczba przyznanych świadczeń uległa wzrostowi z 846 w roku bazowym do 988 w 2024 roku. Analogiczne tendencje dostrzegalne są w przypadku kwoty świadczeń. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 26. Zasiłek pielęgnacyjny dla dziecka z niepełnosprawnością na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba świadczeń	846	908	988
kwota świadczeń (zł)	182 601,00	195 983,00	213 250,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

W latach 2022-2024 liczba przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz przeznaczona na ten cel kwota ulegały wahaniom. W 2022 roku przyznano 899 świadczeń na kwotę 194 040,00 zł, w 2023 roku – 880 na kwotę 189 939,00 zł, natomiast w 2024 roku były to 894 świadczenia na kwotę 192 961,00 zł.

Tabela 27. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba świadczeń	899	880	894
kwota świadczeń (zł)	194 040,00	189 939,00	192 961,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok



W 2024 roku przyznano 1 781 świadczeń dla osób z niepełnosprawnością powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia, a kwota świadczeń kształtowała się na poziomie 384 411,00 zł. Względem roku poprzedniego, liczba świadczeń zwiększyła się o 10, z kolei w porównaniu do roku bazowego – o 25. Analogiczna tendencja występuje w zakresie kosztów świadczenia tej formy wsparcia. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 28. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba świadczeń	1 756	1 771	1 781
kwota świadczeń (zł)	379 015,00	382 253,00	384 411,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

W latach 2022-2024 rodziny w Gminie korzystały również ze wsparcia w formie specjalnego zasiłku opiekuńczego, który przysługuje w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. W 2024 roku świadczenie przyznano 3 razy na kwotę 1 860,00 zł, a w roku wcześniejszym wsparcia udzielono 11 razy na łączną kwotę 6 798,00 zł.

Tabela 29. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba świadczeń	0	11	3
kwota świadczeń (zł)	0,00	6 798,00	1 860,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Zadaniem gmin, które jest realizowane przez ośrodki pomocy społecznej jest również świadczenie **usług opiekuńczych** osobom chorym, samotnym oraz osobom z niepełnosprawnościami. Zakres usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W omawianym okresie liczba mieszkańców korzystających z tego typu wsparcia uległa spadkowi – w 2022 roku było to 26 osób, natomiast w 2024 i 2023 roku

usługami opiekuńczymi objęto po 15 osób niesamodzielnych. W zakresie finansowania tej formy usług społecznych zauważa się z kolei wahanie.

**Tabela 30. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz ich koszt na przestrzeni lat 2022-2024**

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób	26	15	15
koszt usług (zł)	95 676,00	46 827,00	53 118,00

*Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 i 2024 rok*

Na terenie gminy Korczyna nie jest prowadzony żaden ośrodek wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Niemniej, mieszkańcy wymagający wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej, mają możliwość zostać objęci specjalistycznym wsparciem w placówkach działających przy PCPR w Krośnie oraz innych jednostkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Na terenie Gminy rozwijana jest z kolei asystentura osobista, umożliwiająca osobom z niepełnosprawnościami aktywny udział w życiu społecznym. W 2024 roku w ramach programu resortowego „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” wsparciem objęto 60 mieszkańców gminy Korczyna, którym udzielono asystentury w wymiarze 22 423 godzin, a koszt tego wsparcia wyniósł 1 333 660,45 zł. Na przestrzeni lat 2022-2024 nastąpił znaczący wzrost zainteresowania się usługami społecznymi w zakresie asystencji, a Gmina sukcesywnie pozyskiwała środki na ich realizację oraz zwiększenie wymiaru wsparcia, w odpowiedzi na realne potrzeby mieszkańców.

**Tabela 31. Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” na przestrzeni lat 2022-2024**

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba świadczeń	26	46	60
zrealizowane godziny	13 972	8 459	22 423
kwota usług (zł)	610 800,00	362 265,00	1 133 660,45

*Źródło: Sprawozdanie z działalności GOPS za 2022, 2023 i 2024 rok*

Na terenie gminy Korczyna prowadzone są również działania w zakresie wsparcia członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Pomoc w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” realizowana jest poprzez doraźną pomoc w opiece nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobą dorosłą posiadającą orzeczenie o znacznym

stopniu niepełnosprawności (lub inne, równoznaczne orzeczenie). Osoby objęte wsparciem w tej formie mają możliwość skorzystania z odciążenia od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, a także zapewnienia dla siebie czasu na odpoczynek i regenerację. W 2024 roku zrealizowano najmniejszą liczbę godzin usług w porównaniu do lat wcześniejszych, tj. 1 920, a koszt realizacji wsparcia wyniósł 97 920 zł.

Tabela 32. Program „Opieka Wytnieniowa” na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
zrealizowane godziny	2 045	2 880	1 920
kwota usług (zł)	81 800,00	115 200,00	97 920,00

Źródło: Sprawozdanie z działalności GOPS za 2022, 2023 i 2024 rok

## Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

### Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

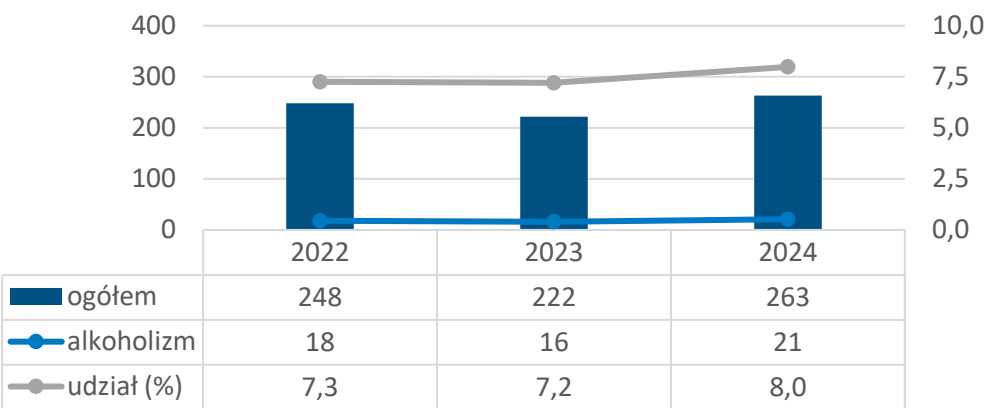
Alkoholizm jest problemem zdrowotnym i społecznym. Specjaliści z różnych profesji poszukują sposobu rozwiązywania tego problemu. Chcą poznać przyczyny powstawania alkoholizmu i działania, które mogłyby zapobiec rozprzestrzenianiu się tego zjawiska. Uzależnienie od alkoholu jest uznawane za chorobę spełniając trzy zasadnicze kryteria. Pierwsze kryterium dotyczy naruszonej równowagi między zdrowiem a patologią. Drugim kryterium jest swoista etiologia uzależnienia. Trzecim wskaźnikiem choroby są zmiany patologiczne, w których obecny jest czynnik fizyczny<sup>17</sup>.

Działaniami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zajmuje się **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Zadania przez nią podejmowane wynikają między innymi z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

W latach 2022-2024 wśród rodzin objętych wsparciem GOPS w Korczynie były takie, które korzystały z pomocy z powodu alkoholizmu. W 2022 roku było to 18 rodzin, w 2023 roku – 16, natomiast w 2024 roku ich liczba zwiększyła się do 21 rodzin dotkniętych uzależnieniem. W analizowanym okresie pomocą społeczną nie były objęte rodziny zmagające się z problemem uzależnienia od narkotyków.

<sup>17</sup> Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.

Wykres 59. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu alkoholizmu w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach przysługujących jej uprawnień. W 2024 roku GKRPA liczyła 9 członków.

Na przełomie 2023 i 2024 roku liczba osób z problemem alkoholowym oraz ich bliskich, z którymi przeprowadzono rozmowy ulegała zmniejszeniu. W 2023 roku członkowie Komisji odbyli rozmowy z 23 osobami uzależnionymi i 14 współuzależnionymi, z kolei w 2024 roku było to kolejno 22 i 11 mieszkańców Gminy. W omawianym okresie odnotowano również przypadki skierowania do sądu wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. W 2023 roku tego typu działania podjęto wobec 6 mieszkańców Gminy, a w roku kolejnym wobec 8. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 33. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2023-2024

wyszczególnienie	2023	2024
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	23	22
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	14	11
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	6	8

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023 i 2024 rok.

Na terenie gminy Korczyna funkcjonują 2 punkty konsultacyjne, w ramach których udzielane są konsultacje i poradnictwo dla osób zmagających się z problemem uzależnień, a także prowadzona jest działalność informacyjna o szkodliwości substancji psychoaktywnych, możliwych sposobach leczenia, motywowanie do podjęcia terapii, a także pomoc osobom uwikłanym w problem przemocy domowej.

- ➔ **Gminny Punkt Informacyjno-Edukacyjny dla osób z problemem alkoholowym, ofiar przemocy oraz ich rodzin (PIE)** oferuje wsparcie dla osób zmagających się z problemem uzależnienia od alkoholu i ich rodzin oraz dla osób doświadczających przemocy. Specjalista uzależnień pełni dyżur w Punkcie, w budynku Ośrodka Zdrowia w Korczynie, w każdy wtorek w godzinach 15.00-17.00;
- ➔ **Gminny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych (PIK)** oferuje wsparcie dla osób zmagających się z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych, ale również behawioralnymi, w tym uzależnieniem od Internetu, telefonu, zakupów itp. Specjalista uzależnień i narkomanii pełni dyżur w Punkcie, w budynku Ośrodka Zdrowia w Korczynie, w każdy wtorek w godzinach 17.00-19.00.

W 2024 roku w Punktach udzielono porad dla 7 osób dotkniętych problemem alkoholowym, 9 osób z problemem narkotykowym, a także 7 dorosłych członków rodzin osób z problemem alkoholowym i 5 dorosłych członków rodzin osób dotkniętych narkomanią. Dodatkowo, wsparcie otrzymała 1 osoba doznająca przemocy domowej. W porównaniu do 2023 roku nastąpił wzrost w zakresie liczby osób korzystających ze wsparcia, które dotknięte są problemem współuzależnienia od alkoholu, natomiast w przypadku pozostałych grup nastąpił znaczący spadek. Należy zauważyć, że w analizowanym okresie wystąpiło zapotrzebowanie na specjalistyczne poradnictwo wśród wszystkich grup, co wskazuje na konieczność kontynuowania i rozwijania usług specjalistów dla mieszkańców doświadczających różnych trudności wymagających udziału wyspecjalizowanej kadry pomocy i wsparcia. Rozwój aparatu pomocowego i usługowego, w tym inicjowanie dodatkowych działań środowiskowych ukierunkowanych na rozpoznawanie i wspieranie środowisk szczególnie dotkniętych lub narażonych na występowanie sytuacji kryzysowych może pozytywnie wpłynąć na skalę korzystania z pomocy ukierunkowanej na wzmacnianie pozytywnych zachowań, a nie jedynie ograniczanie skali zachowań niepożądanych.

Tabela 34. Liczba osób korzystających z porad w Punktach w Korczynie w latach 2023-2024

wyszczególnienie	2023	2024
problem alkoholowy	35	7
problem narkotykowy	32	9
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	6	7
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	7	5
osoby doznające przemocy domowej	5	1
osoby stosujące przemoc domową	3	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023 i 2024 rok

Dodatkowa oferta wsparcia i pomocy w pokonaniu uzależnienia realizowana jest także w ramach działalności **Grupy Wsparcia AA „Pokora”**, która prowadzi mityngi w każdą środę o godzinie 18.00 w budynku GS, przy ul. Spółdzielczej 6 w Korczynie. Grupa realizuje liczne oddziaływania wspierające dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i wzmacnia postawy abstynenckie wśród osób, które zakończyły leczenie.

GKRPA zajmuje się także **profilaktyką zachowań ryzykownych**. W 2023 roku w gminie Korczyna realizowano programy profilaktyczne rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez KCPU, ORE, IPiN. Programem Unplugged objęto 12 nauczycieli/wychowawców, a Programem Debata – 15 uczniów oraz 2 pedagogów.

W ostatnich latach realizowano również działania niebędące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi. W 2024 roku w jednorazowych prelekcjach i pogadankach udział wzięło 160 uczniów, 2 000 dzieci uczestniczyło w festynach i imprezach plenerowych (poza sportowymi, a 100 uczniów wzięło udział w konkursach artystycznych).

Tabela 35. Liczba uczestników działań nie będących ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi przeprowadzonych na terenie gminy Korczyna w latach 2023-2024

forma działań	2023	2024
jednorazowe prelekcje, pogadanki	200	160
spektakle	0	0
festyny i inne imprezy plenerowe (poza sportowymi)	2 000	2 000
imprezy sportowe (turnieje, wyścigi, olimpiady itp. z wyjątkiem pozalekcyjnych zajęć sportowych)	1 000	0
konkursy (plastyczne, literackie, muzyczne itp.)	23	100

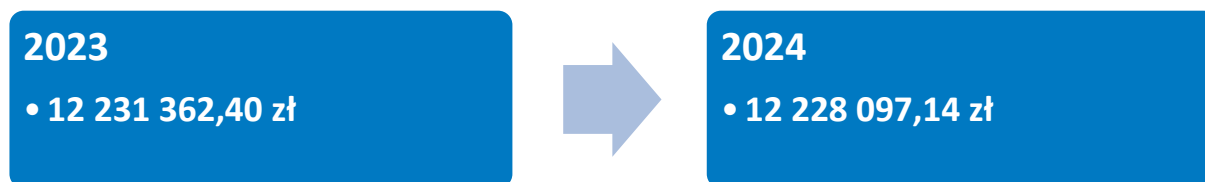
Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023 i 2024 rok

Istotnym elementem działań profilaktycznych były również pozalekcyjne zajęcia sportowe, organizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w których w 2023 roku udział wzięło 1 800 osób, a w 2024 roku w tego typu działaniach uczestniczyło 30 osób<sup>18</sup>.

Ponadto, w Gminie organizowane są kolonie wakacyjne i obozy zimowe z programem zajęć profilaktycznych, które kierowane są do dzieci i uczniów. W 2023 roku działaniami w tym zakresie objęto 198 uczniów, natomiast w 2024 roku – 160.

W dalszej części przedstawione zostały dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie Korczyna. W roku 2024 wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy wyniosła łącznie 12 228 097,14 zł, w tym 5 784 620,74 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 1 934 049,12 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), a także 4 509 427,12 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. W 2024 roku w stosunku do 2023 roku łączna wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu niewielkiemu spadkowi.

Rysunek 7. Łączna wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Korczyna w latach 2023-2024

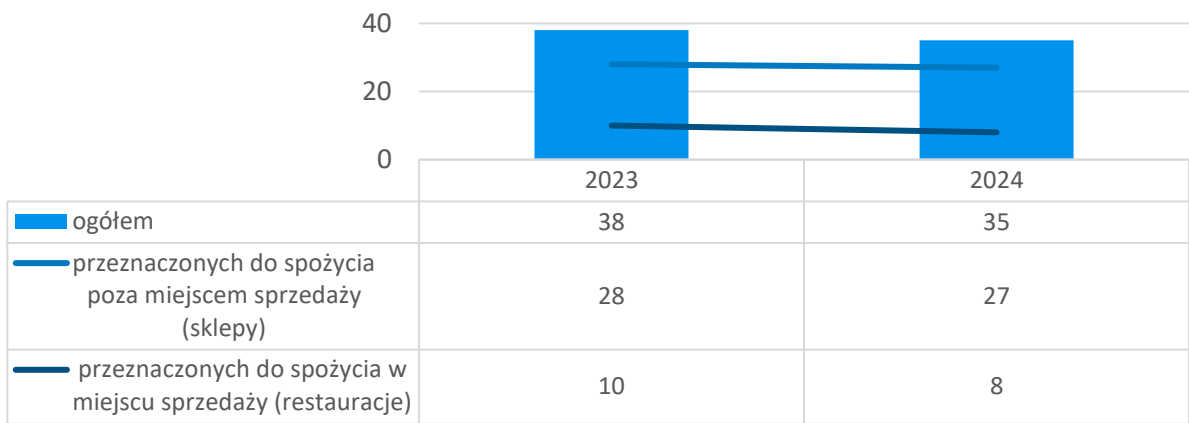


Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023 i 2024 rok.

W omawianym okresie liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych uległa zmniejszeniu z 38 w 2023 roku do 35 w 2024 roku. Zdecydowaną większość punktów stanowią sklepy, których liczba zwiększyła się w analizowanym okresie z 28 do 27. Na terenie Gminy działalność prowadzą również punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży (restauracje), których w 2023 roku było 10, natomiast w 2024 roku – 8.

<sup>18</sup>Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023 i 2024 rok

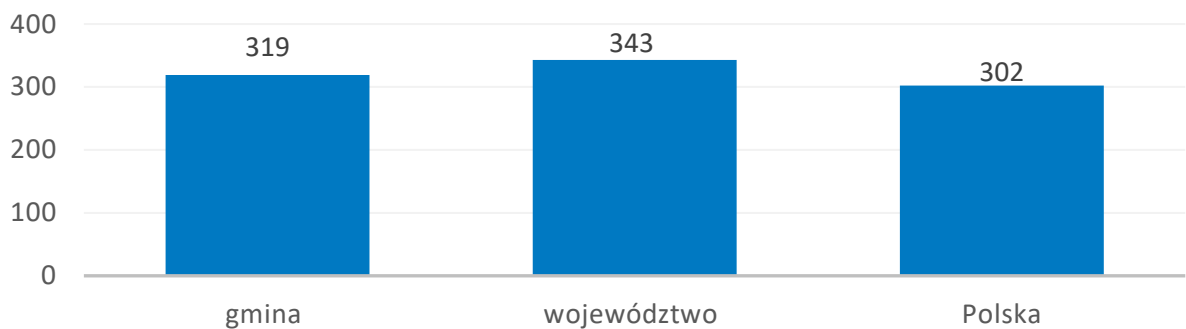
Wykres 60. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Korczyna na przestrzeni lat 2023-2024



Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023 i 2024 rok

Ostatnią analizowaną kwestią dotyczącą rynku napojów alkoholowych jest liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Korczyna, w porównaniu do województwa podkarpackiego oraz do całej Polski. Jak wynika z obecnie dostępnych danych przedstawionych na kolejnym wykresie, liczba mieszkańców w Gminie przypadająca na jeden punkt przyjmuje wyższą wartość niż średnia określona dla całego kraju (302), a jednocześnie nieco niższą niż w województwie podkarpackim (343), co świadczy o umiarkowanej dostępności do miejsc sprzedaży alkoholu na terenie Gminy.

Wykres 61. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Korczyna, województwie podkarpackim i całej Polsce w 2024 roku



Źródło: KCPU-G1 - Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień w Polsce w samorządach lokalnych w 2024 roku. Zestawienia statystyczne.



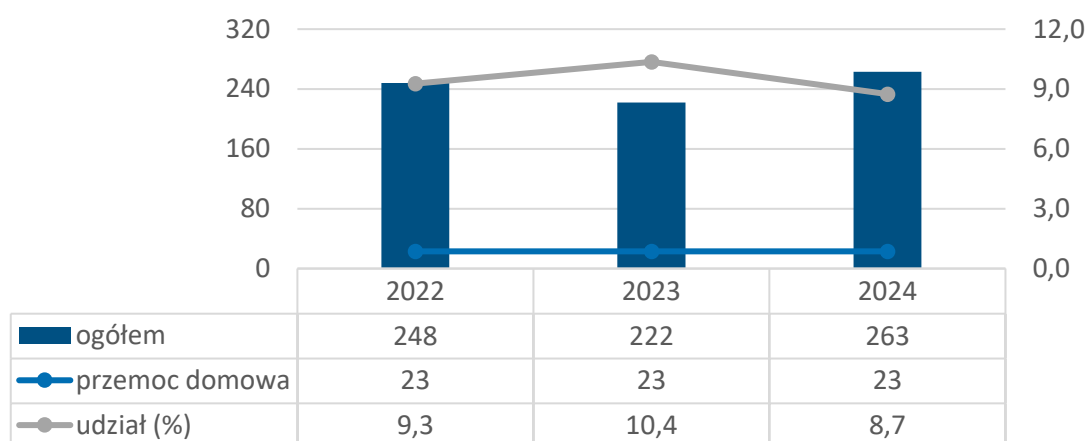
## Przeciwdziałanie przemocy domowej

### Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Przemoc to intencjonalne i celowe działanie człowieka mające na celu kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby. Pod pojęciem przemocy domowej wg ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej należy rozumieć: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej (...)”.

W latach 2022-2024 roku z pomocy GOPS z powodu przemocy domowej korzystały po 23 rodziny z terenu gminy Korczyna. Z przedstawionych danych wynika, że udział liczby rodzin korzystających z pomocy z powodu przemocy w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS w analizowanym okresie był znaczący, a średnio co dziesiąta rodzina doświadczała tego problemu. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 62. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu przemocy domowej w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny. W celu rozwiązania problemu przemocy istnieje potrzeba podejmowania interwencji socjalnej i psychologicznej niezależnie od możliwości wdrożenia czynności prawnych. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Korczyna zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny**, którego celem funkcjonowania jest skoordynowanie wszystkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie

pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie przemocy domowej. W celu bezpośredniej pracy z rodzinami, w których dochodzi do zachowań przemocowych, w ramach Zespołu powoływane są grupy diagnostyczno-pomocowe.

Kolejną analizowaną kwestią są dostępne dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych. W 2022 roku odbyło się 10 spotkań ZI, w 2023 roku – 8, z kolei w 2024 roku – 6. W zakresie liczby spotkań grup diagnostyczno-pomocowych zauważa się z kolei dużą intensyfikację działań: w 2022 roku były to 72 spotkania, w 2023 roku – 54, a w 2024 roku – 83.

Tabela 36. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	10	8	6
liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	72	54	83

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar w Korczynie za 2022, 2023 i 2024 rok

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Na przestrzeni lat 2022-2024 dostrzec można nieznaczny spadek liczby rodzin objętych procedurą NK – w 2022 roku były to 24 rodziny, natomiast w latach 2023-2024 po 23 rodziny. W analizowanym okresie liczba wszczętych procedur ulegała niewielkim wahaniom, niemniej należy podkreślić, iż skala problemu przemocy domowej w Gminie jest zauważalna i wymaga podejmowania szerokich działań interwencyjnych i pomocowych. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 37. Dane statystyczne dotyczące procedur „Niebieskie Karty” w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba rodzin objętych procedurą NK	24	23	23
liczba wszczętych procedur NK	16	15	16
liczba kontynuowanych procedur NK	8	8	7

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar w Korczynie za 2022, 2023 i 2024 rok

W 2024 roku zakończono łącznie 15 procedur NK, w tym 14 na skutek ustania przemocy domowej, a 1 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań. Na przestrzeni analizowanych lat można zaobserwować spadek w zakresie zakończonych procedur, a najwięcej odnotowano ich w 2022 roku. Należy podkreślić, że w każdym analizowanym roku głównym powodem zakończenia procedur NK było ustanie przemocy domowej na skutek działań podejmowanych przez członków Zespołu i Grup. Szczegółowe informacje znajdują się w następnej tabeli.

Tabela 38. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba zakończonych procedur NK, w tym:	16	15	15
na skutek ustania przemocy domowej	15	14	14
z uwagi na brak zasadności podejmowania działań	1	1	1

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar w Korczynie za 2022, 2023 i 2024 rok

Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe prowadzą aktywne działania w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej. W 2024 roku działaniami terapeutycznymi, w tym pracą socjalną i monitoringiem w miejscu zamieszkania objęto wszystkie, 29 osób stosujących przemoc domową. W 3 przypadkach sprawę skierowało do GKRPA w związku z współwystępowaniem uzależnienia, 4 sprawy przekazano do organów ścigania, a 8 osób zobowiązano do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym. Mieszkańcy mają możliwość skorzystania również z profesjonalnego wsparcia w Gminnym Punkcie Informacyjno-Edukacyjnym dla osób z problemem alkoholowym, ofiar przemocy i ich rodzin. Powyższe dane świadczą o zwiększonym zaangażowaniu służb w reagowanie na potrzeby rodzin doświadczających przemocy domowej, jak również o większej gotowości do zgłaszania problemu i korzystania z dostępnego wsparcia.

Pracownicy GOPS w Korczynie oraz członkowie ZI stale podnoszą swoje kompetencje oraz jakość swojej pracy, poprzez uczestnictwo w licznych szkoleniach i konferencjach obejmujących tematykę realizacji procedury NK, postępowania wobec osób stosujących przemoc, rozmowy z osobami doświadczającymi przemocy, czy zabezpieczenia dziecka z rodziny dotkniętej przemocą.

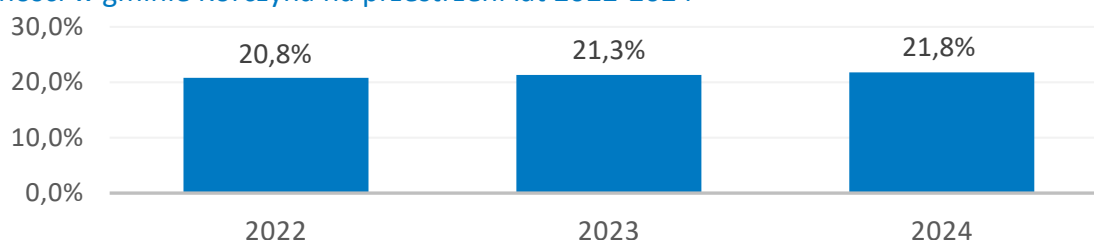
## Aktywność i integracja społeczna seniorów

### Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Proces starzenia się społeczeństwa to wyzwanie wymagające szczególnej uwagi w planowaniu działań społecznych. Seniorzy stanowią ważną część wspólnoty, a ich potrzeby i oczekiwania zasługują na priorytetowe miejsce w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Wspieranie aktywności osób starszych, tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej oraz budowanie oferty, która odpowiada ich zainteresowaniom i potencjałowi, to kluczowe elementy skutecznej polityki społecznej. Dążenie do zwiększenia jakości życia seniorów nie tylko poprawia ich dobrostan, ale także wzmacnia spójność społeczną.

Na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć, że procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji gminy Korczyna wykazuje tendencje wzrostowe: w 2022 roku było to 20,8%, w 2023 roku – 21,3%, z kolei w 2024 roku – 21,8%.

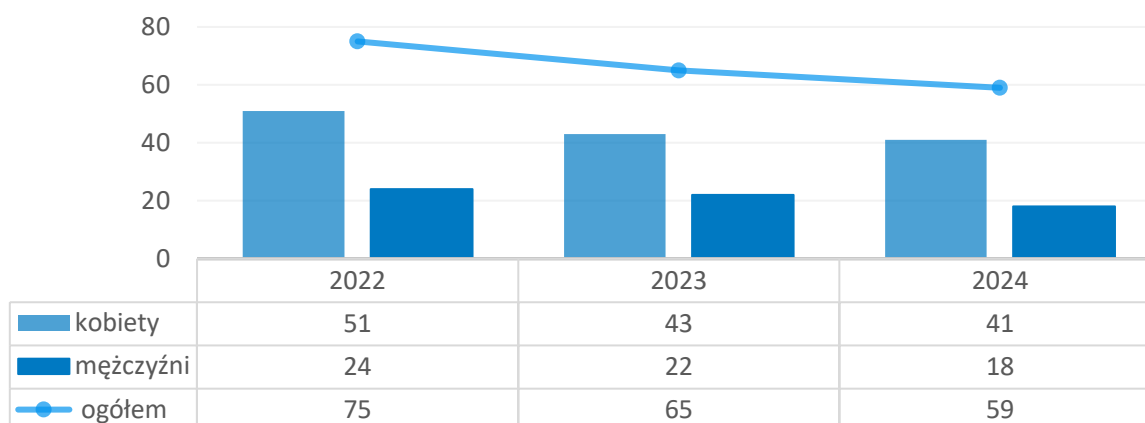
**Wykres 63. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Korczyna na przestrzeni lat 2022-2024**



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

W 2024 roku z pomocy społecznej korzystało 59 osób w wieku poprodukcyjnym, z czego zdecydowaną większość stanowiły kobiety – 41 osób, a 18 – mężczyźni. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba beneficjentów pomocy społecznej będących w wieku poprodukcyjnym uległa systematycznemu spadkowi, z kolei różnice między liczbą kobiet pozostawały znaczące. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 64. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2022-2024



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Osoba, która ukończyła 75 rok życia, jest uprawniona do zasiłku pielęgnacyjnego bez potrzeby weryfikowania jej stanu zdrowia w drodze badania lekarza orzecznika ZUS, jak ma to miejsce wobec pozostałej grupy uprawnionych. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba mieszkańców Gminy korzystających z tej formy pomocy uległa zwiększeniu. W 2022 roku przyznano łącznie 24 świadczenia na kwotę 5 180,00 zł, w 2023 roku – 28 świadczeń o wartości 6 044,00 zł, natomiast w 2024 roku było to 36 świadczeń w wysokości 7 770,00 zł.

Tabela 39. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby, która ukończyła 75 lat na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba świadczeń	24	28	36
kwota świadczeń (w zł)	5 180,00	6 044,00	7 770,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Kluczowym zasobem w zakresie wsparcia seniorów są domy pomocy społecznej, świadczące usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności i nie są zdolne do samodzielnej egzystencji. Kierowanie do DPS i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w Domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu. Jeżeli nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą małżonek, zstępni przed wstępnymi, a w przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300% kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina. W latach 2022-2024 liczba mieszkańców,

za których pobyt w DPS odpłatność ponosiła Gmina, ulegała systematycznemu spadkowi: w roku bazowym było to 15 osób, w 2023 roku – 14 osób, z kolei w 2024 roku – 12 mieszkańców Gminy. W przypadku przeznaczanej na ten cel kwoty zauważa się z kolei wzrost – od 464 768 zł w 2022 roku do 499 335 zł w 2024 roku. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 40. Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób przebywających w DPS	15	14	12
kwota świadczeń (w zł)	464 768	493 243	499 335

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 i 2024 rok

W Gminie funkcjonują 2 ośrodki wsparcia dla osób starszych – **Klub Seniora w Komborniu** oraz **Dom Dziennego Pobytu Senior-Wigor w Korczynie**. Placówki te podejmują szerokie działania w zakresie aktywizacji społecznej i integracji osób starszych i oferują mieszkańcom Gminy w wieku senioralnym możliwość udziału w licznych działaniach sprzyjających integracji społecznej, aktywizacji i poprawie jakości ich życia poprzez m.in. zajęcia rekreacyjne i integracyjne, zwiększanie aktywności społecznej i kulturalnej, działania prozdrowotne i edukacyjne czy też zajęcia ruchowe wspierające sprawność fizyczną. Ponadto, ośrodki zapewniają wsparcie socjalne w postaci ciepłego posiłku, udział w wydarzeniach kulturalnych poza Gminą i liczne wycieczki. Ważnym aspektem działalności ośrodków wsparcia jest objęcie wsparciem również bliskich i opiekunów nieformalnych uczestników zajęć, poprzez wzmocnienie ich kompetencji i umiejętności w sprawowaniu opieki.

Ponadto, w ramach Programu „Korpus wsparcia seniorów” kontynuowano pomoc w formie zakupu abonamentu do 30 **opasek bezpieczeństwa**, które udostępniono zainteresowanym seniorom. W ramach dofinansowania, opłacony został również roczny abonament gwarantujący połączenie użytkowników opasek z centrum ratowniczym. W okresie od lipca do grudnia 2024 roku seniorzy dokonali 13 połączeń z centrum poprzez użycie opaski, a dodatkowo 6 razy wciśnięto sygnał SOS.

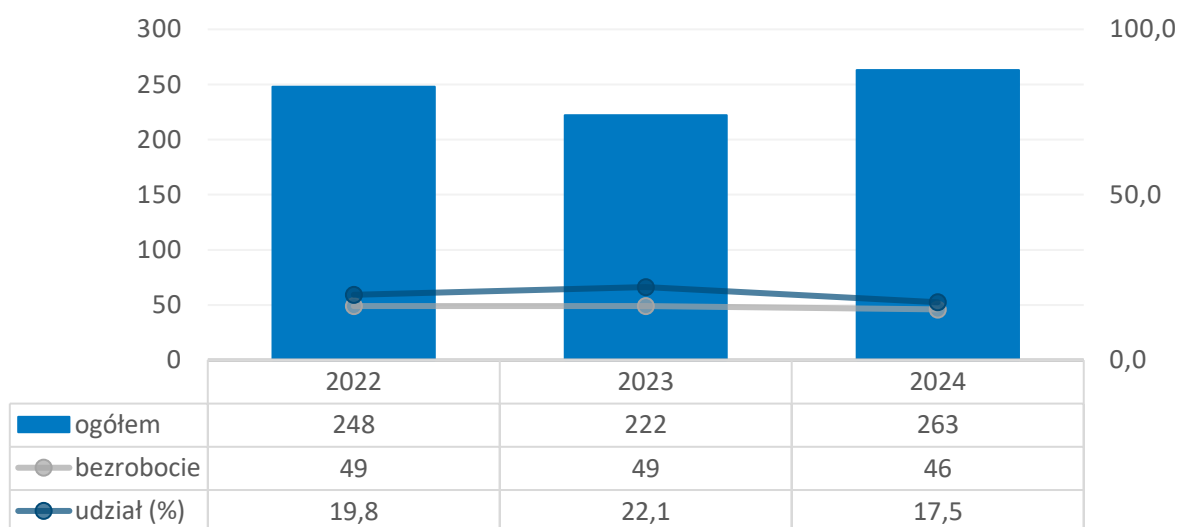
## Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

### Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i zawodowej to istotny element budowania spójnej i aktywnej społeczności lokalnej. Tworzenie warunków do podjęcia pracy, rozwijanie kompetencji zawodowych oraz działania integrujące osoby zagrożone marginalizacją przyczyniają się do wzmacniania ich niezależności i poprawy jakości życia. W rozdziale tym omówiono działania podejmowane na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców, które nie tylko pomagają przezwyciężyć trudności indywidualne, ale również wzmacniają rozwój gospodarczy i społeczny Gminy.

W 2024 roku w Gminie wystąpiła konieczność udzielenia pomocy i wsparcia GOPS z powodu bezrobocia w przypadku 46 spośród 263 rodzin objętych wsparciem z pomocy społecznej, w wyniku czego ich udział kształtował się na poziomie 17,5% wśród wszystkich rodzin korzystających z pomocy GOPS. W przypadku ich liczby na przestrzeni ostatnich lat nastąpił spadek, natomiast w zakresie ich udziału w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej widoczne są wahania – w 2022 roku wsparciem objęto 49 rodzin, które stanowiły 19,8% beneficjentów, natomiast w 2023 roku było to również 49 rodzin, ale ich udział wynosił 22,1%. Należy podkreślić, że bezrobocie utrzymuje się na czwartej pozycji wśród głównych powodów udzielenia pomocy i wsparcia w Gminie.

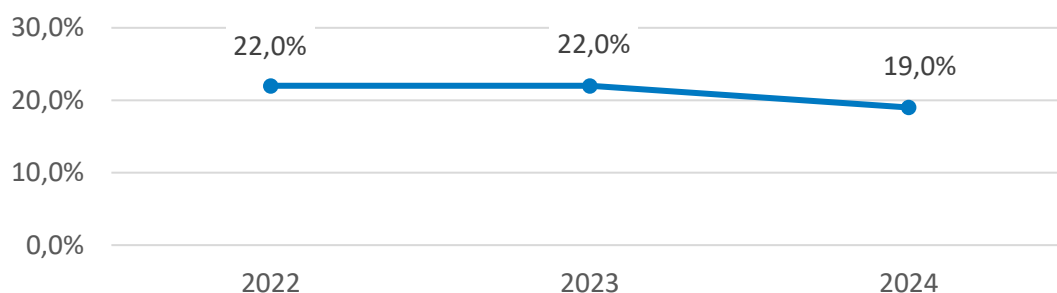
**Wykres 65. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej**



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej obliczany jest jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem. Na przestrzeni lat zauważalny jest spadek jego wartości: w 2022 i 2023 roku było to po 22,0%, z kolei w 2024 roku – 19,0%.

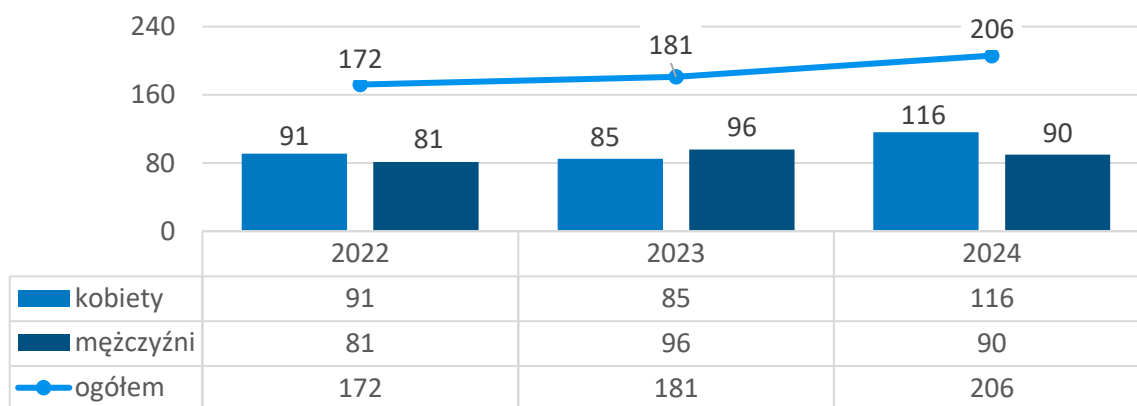
**Wykres 66. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2022-2024**



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Na koniec 2024 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krośnie zarejestrowanych było łącznie 206 mieszkańców gminy Korczyna, z czego 116 stanowiły kobiety, a 90 – mężczyźni. W omawianym okresie liczba osób zarejestrowanych w PUP systematycznie wzrastała, a pod względem płci dostrzegalne są niewielkie dysproporcje – w analizowanych latach dochodziło do licznych odwróceń tendencji w zakresie udziału kobiet i mężczyzn w ogóle mieszkańców pozostających bez pracy. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

**Wykres 67. Mieszkańcy gminy Korczyna zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2022-2024**



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>



Rozpatrując kwestię liczby bezrobotnych osób z podziałem na grupę wiekową można zauważyć, że w omawianym okresie udział osób we wszystkich poszczególnych grupach ulegał wahaniom. W przypadku osób do 25 roku życia, ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy osiągnął w 2024 roku wartość 13,1%. Udział osób do 30 roku życia w ostatnim roku był najwyższy w całym omawianym okresie i wyniósł 27,2%, z kolei w przypadku osób powyżej 50 roku życia, ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy zarejestrowanych w PUP w 2024 roku osiągnął najniższą wartość, tj. 30,1%. Szczegółowe dane przedstawia następująca tabela.

Tabela 41. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Korczyna w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2022-2024

kategoria wiekowa	31 grudnia 2022		31 grudnia 2023		31 grudnia 2024	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
do 25 roku życia	24	<b>14,0</b>	18	<b>10,0</b>	27	<b>13,1</b>
do 30 roku życia	42	<b>24,4</b>	38	<b>21,0</b>	56	<b>27,2</b>
powyżej 50 roku życia	54	<b>31,4</b>	60	<b>33,2</b>	62	<b>30,1</b>

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

**Długotrwałe bezrobocie** odnosi się do sytuacji, w której osoba pozostaje zarejestrowana jako bezrobotna przez ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Zjawisko to stanowi poważne wyzwanie dla rynku pracy, gdyż często wskazuje na brak możliwości lub chęci podjęcia zatrudnienia przez bezrobotnych, a w niektórych przypadkach może być związane z osiąganiem dochodów z nieformalnych źródeł. Długotrwałe pozostawanie bez pracy nie tylko ogranicza rozwój zawodowy jednostki, ale również obciąża systemy wsparcia społecznego i wpływa na integrację społeczną. W związku z tym istotne jest podejmowanie kompleksowych działań aktywizacyjnych, uwzględniających indywidualne potrzeby i potencjał osób dotkniętych tym problemem.

Kolejna tabela przedstawia liczbę długotrwałe bezrobotnych mieszkańców gminy Korczyna oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy, w porównaniu do danych z całego powiatu krośnieńskiego. Na przestrzeni analizowanych lat w Gminie zauważalny jest wzrost liczby osób długotrwałe bezrobotnych z 79 w 2022 roku do 96 w 2024 roku. Niewielkie wahania widoczne są w przypadku udziału osób długotrwałe bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy zarejestrowanych w PUP, niemniej

w 2024 roku był on najwyższy i wyniósł 46,6%. W przypadku powiatu krośnieńskiego również dostrzegalny jest wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych z 959 w roku bazowym do 1 020 w ostatnim roku poddanym analizie, przy czym ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP uległ spadkowi, co świadczy o wzroście skali bezrobocia w Powiecie. Szczegółowe dane widoczne są w kolejnej tabeli.

Tabela 42. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Korczyna oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu krośnieńskiego na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie		2022	2023	2024
Gmina	liczba osób	79	80	96
	<b>udział (%)</b>	<b>46,0</b>	<b>44,2</b>	<b>46,6</b>
Powiat	liczba osób	959	961	1 020
	<b>udział (%)</b>	<b>47,5</b>	<b>43,3</b>	<b>43,3</b>

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gmina Korczyna prowadzi ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Krośnie w zakresie aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia. PUP oferuje m.in. aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, do których należą m.in. staże, szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i inne. W 2024 roku wraz z PUP w Krośnie oraz Polskim Czerwonym Krzyżem, Gmina zrealizowała projekt socjalny „Potrzebna pomoc” adresowany do nieaktywnych zawodowo kobiet z terenu Gminy, dzięki któremu uczestniczki nabyły wiedzę o zawodzie opiekunki środowiskowej. Wśród nich, 3 rozpoczęły szkołę opiekuna medycznego, a 2 podjęły pracę w tym zawodzie.

## Wsparcie osób z problemem ubóstwa

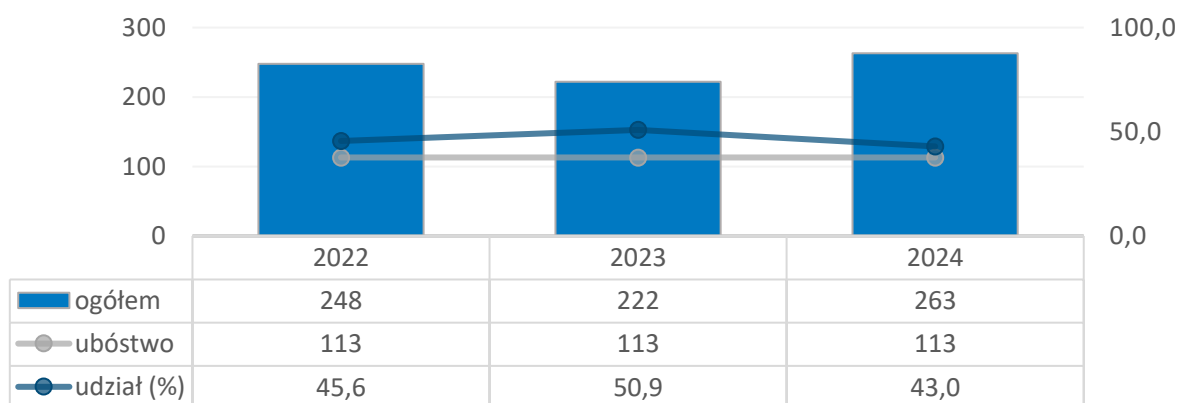
### Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Ubóstwo to złożony problem społeczny, który wykracza poza brak wystarczających środków finansowych. Jest to zjawisko prowadzące do wykluczenia społecznego, ograniczenia dostępu do edukacji, ochrony zdrowia czy możliwości rozwoju zawodowego. Ubóstwo nie tylko dotyczy poszczególnych osób, ale także wpływa negatywnie na całe społeczności, pogłębiając różnice społeczne i gospodarcze. Analiza poziomu ubóstwa w Gminie została przeprowadzona w oparciu o dostępne dane statystyczne dotyczące liczby osób

korzystających z pomocy społecznej oraz przyznanych świadczeń. Zgromadzone informacje pozwoliły na kompleksowe zbadanie aktualnej sytuacji, a także na ocenę dynamiki zmian w tym obszarze na przestrzeni ostatnich lat.

W latach 2022-2024 w Gminie występowała konieczność udzielenia pomocy GOPS z powodu ubóstwa, a wsparciem objęto po 113 rodzin każdego roku. Z uwagi na wahania ogólnej liczby beneficjentów pomocy społecznej, udział rodzin dotkniętych ubóstwem kształtował się na zróżnicowanym poziomie – w 2022 roku było to 45,6%, w 2023 roku – 50,9%, natomiast w 2024 roku – 43,0%. W przedmiotowym roku ubóstwo znajdowało się na drugim miejscu wśród głównych powodów udzielenia pomocy i wsparcia. Należy zatem stwierdzić, że sytuacja ekonomiczna rodzin w Gminie pozostaje trudna i wymaga podejmowania licznych interwencji instytucji pomocowej. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejny wykres.

Wykres 68. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Liczba osób otrzymujących zasiłek stały na przestrzeni analizowanych lat utrzymywała się na stosunkowo wysokim poziomie: w roku 2022 z tego typu wsparcia skorzystały 54 osoby, w 2023 roku – 46 osób, z kolei w 2024 roku było to 47 mieszkańców Gminy, niemniej kwota przeznaczona na ten rodzaj zasiłku w analizowanym okresie legła wzrostowi o 33,3%. W przypadku zasiłków okresowych, liczba osób korzystających z tego typu wsparcia uległa niewielkiemu spadkowi, a w 2024 roku pomocą objęto 54 osoby. Biorąc pod uwagę kwotę świadczeń, również uległa ona spadkowi, osiągając w 2024 roku wartość 127 044 zł. W 2022 roku z zasiłków celowych korzystało 201 osób, w 2023 roku ich liczba znacząco

się zwiększyła do 226 mieszkańców Gminy, natomiast w 2024 roku wzrosła do 236 osób. W przypadku kwoty środków przeznaczonych na ten cel zauważa się sukcesywny wzrost z 134 396 zł w roku bazowym do 149 460 zł w 2024 roku.

Tabela 43. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2022-2024

rodzaj zasiłku	2022		2023		2024	
	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń
zasiłek stały	54	297 914	46	276 967	47	397 040
zasiłek okresowy	57	139 813	54	133 738	54	127 044
zasiłek celowy	201	134 396	226	146 578	236	149 460

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 i 2024 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczynie realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osób samotnych, w podeszłym wieku i osób z niepełnosprawnością. Na przestrzeni omawianych lat dostrzegalny był wzrost liczby osób otrzymujących świadczenia pieniężne: w 2022 roku było to 178 osób, w 2023 roku – 217, natomiast w 2024 roku – 226. W analizowanym okresie dostrzegalne jest również wahanie liczby przyznanych świadczeń niepieniężnych, z czego zdecydowana większość przeznaczona była dla dzieci (90 na 91 w 2022 roku, 99 na 102 w 2023 roku oraz wszystkie, tj. 88 w 2024 roku).

Tabela 44. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
świadczenie pieniężne	178	217	226
świadczenie niepieniężne:	91	102	88
w tym dzieci	90	99	88

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 i 2024 rok

Osoby uzyskujące niskie dochody lub pozbawione dochodów mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. W latach 2022-2023 żadna z rodzin z terenu gminy Korczyna nie korzystała z tej formy pomocy, natomiast w 2024 roku wsparciem objęto 1 gospodarstwo domowe i udzielono świadczenia w wysokości 247 zł.

Tabela 45. Gospodarstwa domowe korzystające z dodatków mieszkaniowych na przestrzeni lat 2022-2024

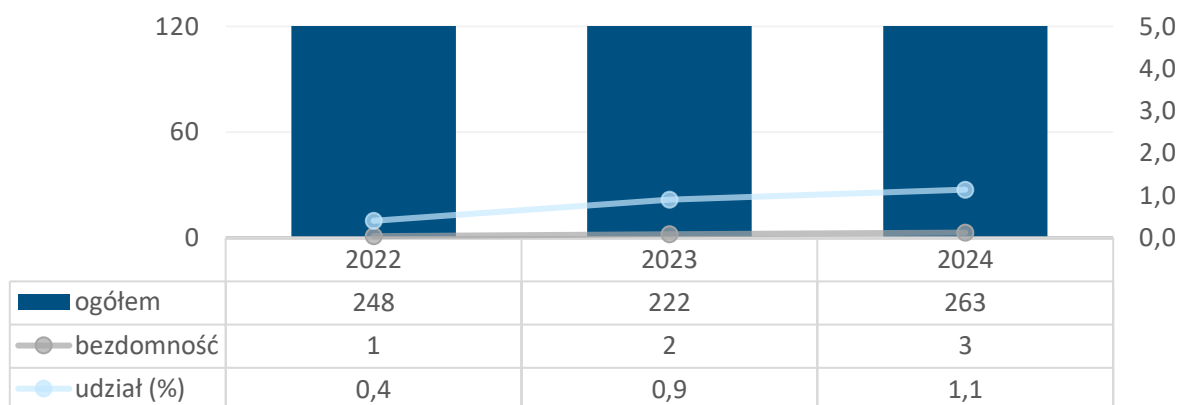
wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba gospodarstw domowych	0	0	1
kwota świadczeń (w zł)	0	0	247

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 i 2024 rok

Wsparcie mieszkańców Gminy odbywało się również w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 oraz 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Gmina Korczyna świadczy tą formę wsparcia we współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej. W 2022 roku pomocą objęto 755 osób, w 2023 roku – 377 osób, natomiast w 2024 roku z pomocy żywnościowej skorzystało 441 osób, którym przekazano ponad 12 ton żywności<sup>19</sup>.

Bezpośrednio z ubóstwem wiąże się problem bezdomności – jest często zarówno przyczyną ubóstwa, jak i jego skutkiem. W latach 2022-2024 liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności ulegała systematycznemu wzrostowi. W 2022 roku była to 1 osoba, w 2023 roku – 2, natomiast w 2024 roku osób w kryzysie bezdomności, którym udzielono wsparcia było 3. Wzrostowi uległ również udział osób bezdomnych w ogóle rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie.

Wykres 69. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu bezdomności na przestrzeni lat 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

<sup>19</sup> Sprawozdanie z działalności GOPS w Korczynie za 2022, 2023 i 2024 rok

Osobom w kryzysie bezdomności świadczone jest również wsparcie w postaci schronienia, które obejmuje różne formy placówek, jak ogrzewalnie, noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych lub schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W analizowanym okresie żaden z mieszkańców Gminy w kryzysie bezdomności nie został objęty tą formą wsparcia.

## Zdrowie psychiczne

### Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), zdrowie psychiczne to stan dobrego samopoczucia, który umożliwia radzenie sobie ze stresem, rozwijanie umiejętności, naukę, pracę i aktywny udział w społeczności. Jest kluczowym elementem zdrowia i dobrego funkcjonowania, stanowiąc podstawę podejmowania decyzji, budowania relacji i kształtowania świata, w którym żyjemy. To fundamentalne prawo człowieka, istotne dla rozwoju osobistego i społecznego<sup>20</sup>.

Zdrowie psychiczne stanowi jeden z kluczowych filarów dobrostanu mieszkańców Gminy. Wspieranie zdrowia psychicznego oraz przeciwdziałanie problemom z nim związanym to wyzwania, które wymagają kompleksowych działań w zakresie profilaktyki, edukacji i dostępu do odpowiednich form wsparcia.

W latach poddanych analizie mieszkańcy gminy Korczyna korzystali ze **specjalistycznych usług opiekuńczych** realizowanych przez Podkarpacki Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Rzeszowie, na zlecenie Gminy. W 2024 roku pomocy udzielono 33 mieszkańcom Gminy na łączną kwotę 252 405,00 zł, które w całości pochodziły ze środków budżetu Państwa. W analizowanym okresie liczba osób objętych wsparciem ulegała niewielkim wahaniom, przy czym GOPS w Korczynie zauważa wzrost zapotrzebowania na tą formę wsparcia.

---

<sup>20</sup> Mental health, 2022, online: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response> [dostęp: 03.06.2025]

Tabela 46. Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich koszt na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób	30	35	33
koszt usług (zł)	278 938,50	322 514,00	252 405,00

Źródło: Sprawozdanie z działalności GOPS za 2022, 2023 i 2024 rok

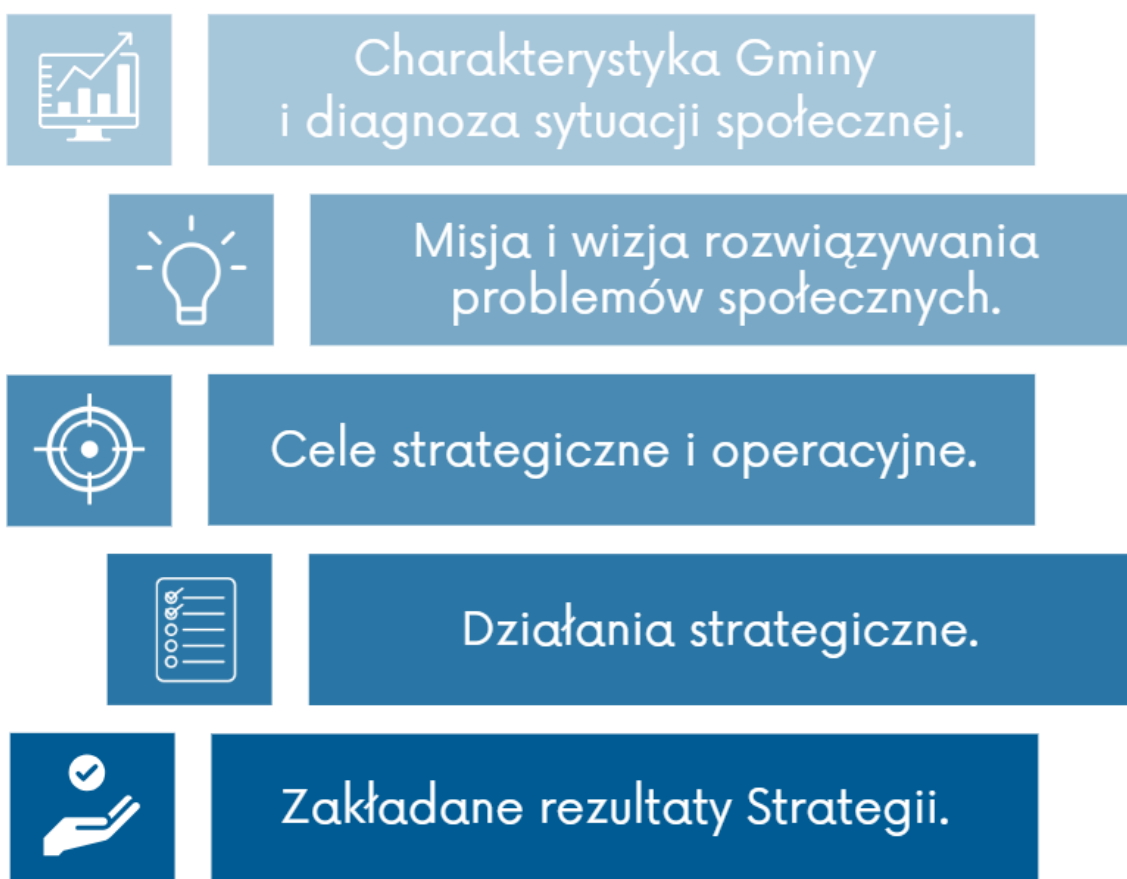
Na terenie gminy Korczyna nie jest prowadzony żaden specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, np. środowiskowy dom samopomocy, czy dom dziennego pobytu. Niemniej, mieszkańcy wymagający wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w związku z występującymi zaburzeniami psychicznymi, mają możliwość zostać objęci specjalistycznym wsparciem w placówkach działających przy PCPR w Krośnie oraz innych jednostkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Należy podkreślić, iż w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na wsparcie psychologiczne w Gminie, GOPS w Korczynie od 2021 roku zatrudnia w swoich strukturach **psychologa**, który świadczy bezpłatne poradnictwo mieszkańcom w ramach 2 dyżurów w miesiącu, łącznie 10 godzin. W 2024 roku z usług psychologa skorzystało 31 osób, w tym 11 dzieci, w 2023 roku 40 osób, w tym 19 dzieci, natomiast w 2022 roku – 29 osób, w tym 17 dzieci.

## Część programowa

Programowa część Strategii obejmuje takie elementy jak: **misja i wizja**, dotyczące rozwiązywania problemów społecznych, **wyznaczenie celów strategicznych i operacyjnych, planowane działania, oczekiwane rezultaty, system aktualizacji oraz zasady monitorowania i ewaluacji**. W jej skład wchodzi także ramy finansowe oraz regulacje dotyczące realizacji dokumentu. Podstawą dla prognoz zawartych w tej części była szczegółowa diagnoza społeczna, która umożliwiła ocenę kluczowych uwarunkowań strategicznych. Zgromadzone w ramach analizy dane pozwoliły na wyznaczenie priorytetów działań oraz opracowanie kierunków, które mają na celu skuteczne rozwiązanie zidentyfikowanych problemów społecznych.

Rysunek 8. Elementy procesu planowania strategicznego



Źródło: opracowanie własne



## Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych

**Wizja Strategii** służy do opisu obrazu Gminy w relatywnie odległej przyszłości. Przedstawia ona pożądaną obraz Gminy w przyszłości, odzwierciedlając aspiracje społeczności i wyznaczając priorytety w podejmowanych działaniach na rzecz integracji, wsparcia oraz poprawy warunków życia wszystkich grup społecznych.



Wizja rozwiązywania problemów społecznych w gminie Korczyna została stworzona na podstawie analizy sytuacji społecznej oraz identyfikacji kluczowych obszarów problemowych zawartych w diagnozie. Jej sformułowanie umożliwia wyznaczenie **misji**, która określa ogólny cel i wskazuje kierunek działań, jakie Gmina planuje podjąć.

## Kierunki rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie przeprowadzonej analizy poszczególnych obszarów wyznaczono **cele strategiczne**, mające na celu ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych. Dla każdego celu opracowano szczegółowe cele operacyjne, którym towarzyszy opis działań niezbędnych do ich osiągnięcia. Wskazano również odpowiedzialne za ich realizację podmioty, partnerów współpracujących, wskaźniki mierzące postęp, planowane rezultaty oraz potencjalne źródła finansowania. Takie podejście ma na celu zapewnienie kompleksowego i skutecznego wdrażania zaplanowanych działań strategicznych.

**1**

**Wzmacnianie rodzin i lokalnego środowiska jako kluczowego czynnika rozwoju dzieci i młodzieży.**

**Budowa zintegrowanego systemu usług społecznych wspierającego niezależne życie, aktywność i włączenie osób niesamodzielnych.**

**2**

**3**

**Rozwój działań profilaktyczno-edukacyjnych ograniczających ryzyko uzależnień w społeczności lokalnej.**

**Doskonalenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy i wsparcia osób jej doświadczających.**

**4**

**5**

**Podnoszenie zdolności mieszkańców i społeczności do samodzielnego funkcjonowania oraz aktywności społeczno-zawodowej.**

**Wzmacnianie odporności psychicznej mieszkańców poprzez działania edukacyjne i prewencyjne.**

**6**

### **Cel strategiczny nr 1**

**Wzmacnianie rodzin i lokalnego środowiska jako kluczowego czynnika rozwoju dzieci i młodzieży.**

**Cel operacyjny 1: Zapewnienie rodzinom i opiekunom wsparcie i narzędzi niezbędnych do właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.**

<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
Udzielanie wsparcia rodzinom zmagającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez pomoc asystenta rodziny.	Poprawa sytuacji rodzin zmagających się z wyzwaniami o charakterze opiekuńczo-wychowawczymi.	Liczba asystentów rodziny w Gminie. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	GOPS	Budżet Gminy
Inicjowanie działań mających na celu utworzenie rodzin wspierających na terenie Gminy.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze dzięki pomocy rodziny wspierającej.	Liczba podjętych działań w kierunku utworzenia rodzin wspierających.	GOPS, UG, PES	Budżet Gminy
Zabezpieczenie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.	Stworzenie dzieciom warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi emocjonalnemu, społecznemu i edukacyjnemu poprzez zapewnienie opieki w stabilnym i wspierającym środowisku rodzinnej pieczy zastępczej.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	GOPS, PPP, PCPR	Budżet Gminy
Informowanie rodzin o dostępnych formach wsparcia, takich jak poradnictwo rodzinne, psychologiczne i prawne oraz o możliwościach uzyskania pomocy w sytuacjach kryzysowych.	Wzrost świadomości mieszkańców o możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy.	Liczba rozpowszechnionych informacji.	GOPS, GKRPA, UG, PES, placówki oświatowe	Budżet Gminy

Zapewnienie potrzeb bytowych rodzin poprzez udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej.	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej i niematerialnej.	GOPS	Budżet Gminy
Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	Podniesienie poziomu i jakości usług świadczonych w stosunku do rodzin.	Liczba zorganizowanych warsztatów/szkoleń.	GOPS, GKRPA, ZI, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Rozwijanie działalności Gminnego Żłobka.	Umożliwienie rodzicom podjęcia zatrudnienia oraz pomoc w realizacji codziennych spraw.	Liczba działających placówek opieki nad dziećmi do lat 3.	UG, PES, podmioty sektora prywatnego	Budżet Gminy Budżet Państwa

**Cel operacyjny 2: Zapewnienie młodym mieszkańcom Gminy możliwości edukacji oraz wszechstronnego rozwoju.**

<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
Utworzenie Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży.	Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży, organizacja ich czasu wolnego. Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	Liczba funkcjonujących Placówek Wsparcia Dziennego.	GOPS, UG, PES	Budżet Gminy
Systematyczne doposażanie placówek oświatowych w profesjonalny sprzęt.	Podniesienie poziomu edukacji i jakości kształcenia w szkołach.	Liczba podjętych działań w celu doposażenia placówek oświatowych.	UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Współpraca z placówkami oświatowymi w celu dostosowywania podejmowanych działań do problemów występujących wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodzin.	Poprawa jakości i stopnia dostosowania usług skierowanych do dzieci i młodzieży.	Liczba placówek oświatowych, z którymi podjęto współpracę.	GOPS, UG, placówki oświatowe	Bez kosztów

Organizowanie, wspieranie i promowanie wydarzeń oraz inicjatyw skierowanych do rodzin z dziećmi.	Zwiększenie zaangażowania rodzin w życie społeczności lokalnej oraz wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez udział w wydarzeniach integracyjnych i kulturalnych.	Liczba zorganizowanych imprez. Szacunkowa liczba uczestników.	GOPS, UG, PES, GBP, GOK placówki oświatowe	Budżet Gminy
Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej na terenie Gminy.	Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży oraz rozwijanie form spędzania czasu wolnego przez uczniów.	Liczba dostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych.	UG, PES, GBP, GOK, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Wspieranie prawidłowego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży.	Podnoszenie poziomu funkcjonowania psychospołecznego dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem psychologicznym i socjalnym.	GOPS, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.	Przeciwdziałanie podejmowaniu przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych.	Liczba miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	UG, GKRPA, PES, GBP, GOK, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Organizowanie wypoczynku i zajęć w okresie wakacyjnym dla dzieci uwzględniającego aspekty rozwoju społecznego i integracji.	Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży oraz rozwijanie form spędzania czasu wolnego przez uczniów.	Liczba zorganizowanych form wypoczynku i zajęć. Liczba uczestników.	GOPS, UG, PES, GBP, GOK, placówki oświatowe	Budżet Gminy

**Cel strategiczny nr 2****Budowa zintegrowanego systemu usług społecznych wspierającego niezależne życie, aktywność i włączenie osób niesamodzielnych.****Cel operacyjny 1: Kreowanie warunków do niezależnego życia osób starszych oraz z niepełnosprawnościami poprzez dostęp do odpowiednich usług społecznych.**

<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
Promowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnością.	Udzielanie wsparcia, w tym wsparcia emocjonalnego oraz dążenie do przełamywania barier społecznych.	Liczba wolontariuszy. Liczba osób objętych wolontariatem.	GOPS, PES, GBP, GOK, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Inicjowanie działań służących dostosowywaniu infrastruktury gminnej (punktów handlowych, usługowych, kulturowych, sportowych itp.) do potrzeb osób o ograniczonej mobilności.	Zwiększenie możliwości przemieszczania się osób o ograniczonej mobilności, po obiektach infrastruktury gminnej.	Liczba obiektów infrastruktury gminnej dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej mobilności.	UG	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON Fundusze Europejskie
Współpraca z sektorem pozarządowym w obszarze wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnością oraz wspieranie ich działalności.	Intensyfikacja działań mających na celu współpracę z sektorem pozarządowym.	Liczba działań podjętych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	GOPS, PES, UG	Budżet Gminy
Kontynuowanie, inicjowanie i wdrażanie programów osłonowych na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami.	Zwiększenie aktywności i integracji społecznej seniorów oraz osób z niepełnosprawnością.	Liczba osób objętych programami.	UG, GOPS, PES	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa Fundusz Solidarnościowy

Zapewnienie specjalistycznego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami poprzez rozwój usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością.	Wsparcie samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie im specjalistycznej opieki.	Liczba asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnością. Liczba osób objętych wsparciem asystentów.	GOPS, UG, PES	Budżet Gminy Fundusz Solidarnościowy Budżet Państwa
Zapewnienie wsparcia członkom rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę nad osobami z niepełnosprawnością.	Poprawa jakości życia członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.	Liczba osób korzystających z opieki wytchnieniowej. Liczba funkcjonujących grup wsparcia dla opiekunów osób niesamodzielnych.	UG, GOPS, PES	Budżet Gminy Fundusz Solidarnościowy Budżet Państwa
Podniesienie jakości i dostępności usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.	Poprawa jakości usług opiekuńczych i stopnia ich powszechności.	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, w tym specjalistycznymi. Liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych.	UG, GOPS, DDP, KS	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON
Udzielanie pomocy materialnej osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym.	Poprawa warunków bytowych osób z niepełnosprawnością i osób starszych.	Liczba osób objętych pomocą materialną.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Zapewnienie dostępu do opieki w Domach Pomocy Społecznej dla osób potrzebujących wsparcia.	Poprawa warunków bytowych osób wymagających całodobowej opieki.	Liczba mieszkańców przebywających w Domach Pomocy Społecznej.	GOPS, PCPR	Budżet Gminy

Cel operacyjny 2: Tworzenie sprzyjających warunków do zaangażowania społecznego i kulturalnego osób starszych oraz z niepełnosprawnościami.				
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Organizacja zajęć promujących zdrowy i aktywny tryb życia, mających na celu integrację społeczną, a także rozwijanie kompetencji i umiejętności seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.	Wzrost zaangażowania seniorów i osób z niepełnosprawnościami w życie społeczne, poprawa ich kondycji fizycznej i psychicznej oraz rozwój nowych umiejętności i zainteresowań.	Liczba seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w zajęciach.	GOPS, UG, PES, GBP, GOK, KS, DDP, podmioty prywatne	Budżet Gminy Fundusze Europejskie
Promowanie pozytywnego wizerunku seniora i osoby z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej.	Zmiana postaw i zachowań środowiska lokalnego wobec seniorów oraz osób z niepełnosprawnością.	Liczba podjętych działań promujących.	GOPS, UG, PES, placówki oświatowe, GBP, GOK, DDP, KS, podmioty prywatne	Budżet Gminy
Informowanie i kierowanie osób z niepełnosprawnościami na warsztaty terapii zajęciowej w porozumieniu z PCPR.	Aktywizacja i integracja osób z niepełnosprawnością, poprzez udział w zajęciach organizowanych przez Warsztat Terapii Zajęciowej.	Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej.	UG, GOPS, PCPR, PES	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa
Rozwój działalności ośrodków wsparcia – Klubu Seniora w Komborni oraz Domu Dziennego Pobytu Senior-Wigor w Korczynie.	Organizacja czasu wolnego osób starszych oraz ich integracja społeczna.	Liczba działających ośrodków wsparcia. Liczba uczestników.	UG, PES, GOPS, DDP, KS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Organizacja inicjatyw międzypokoleniowych w ośrodkach wsparcia.	Integracja międzypokoleniowa uczestników zajęć.	Liczba zorganizowanych inicjatyw. Liczba uczestników.	UG, PES, GOPS, DDP, KS	Budżet Gminy Fundusze Europejskie
Organizacja wolontariatu na rzecz środowisk seniorów i osób niesamodzielnych.	Poprawa jakości życia i integracji społecznej osób starszych i niesamodzielnych.	Liczba wolontariuszy. Liczba osób objętych wolontariatem.	UG, PES, GOPS, DDP, KS	Budżet Gminy Fundusze Europejskie



### **Cel strategiczny nr 3**

**Rozwój działań profilaktyczno-edukacyjnych ograniczających ryzyko uzależnień w społeczności lokalnej.**

<b>Cel operacyjny 1: Ograniczenie skali uzależnień oraz wdrażanie skutecznych działań profilaktycznych i terapeutycznych wśród osób potrzebujących wsparcia.</b>				
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
Zapewnienie wsparcia w formie materialnej i niematerialnej rodzinom zmagających się z problemem uzależnień.	Poprawa sytuacji życiowej i funkcjonowania rodzin borykających się z problemem uzależnień.	Liczba rodzin, którym udzielona została pomoc materialna i niematerialna.	GOPS	Budżet Gminy
Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.	Zwiększenie liczby osób podejmujących terapię odwykową, poprawa stanu zdrowia psychicznego i fizycznego osób uzależnionych oraz wzmocnienie ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, a także poprawa jakości życia ich rodzin.	Liczba osób, wobec których podjęte zostały rozmowy motywujące.	GKRPA, GOPS, PIE	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu; kierowanie wniosków do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie wniosków do sądu.	Zwiększenie liczby osób kończących leczenie odwykowe.	Liczba wniosków skierowanych do sądu. Liczba wydanych opinii.	GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Kontynuacja oraz rozwój działalności <i>Gminnego Punktu Informacyjno-Edukacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, ofiar przemocy oraz ich rodzin oraz Gminnego Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.</i>	Zapewnienie dostępności do wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.	Liczba osób objętych poradnictwem i terapią w punktach. Liczba specjalistów zatrudnionych w punktach.	UG, GKRPA, placówki ochrony zdrowia, PIE, PIK	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Wspieranie działalności samopomocowej grupy wsparcia dla osób z problemem alkoholowym.	Motywowanie oraz utrzymanie w abstynencji osoby uzależnionej/nadmiernie pijącej.	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób uzależnionych.	UG, GOPS GKRPA, PES, PIK, PIE, Grupa Wsparcia AA „Pokora”	Budżet Gminy Budżet Państwa
Wspieranie działalności stowarzyszeń i grup abstynenckich działających na terenie Gminy, w szczególności w zakresie tworzenia grup wsparcia dla osób współuzależnionych.	Wzmacnianie postaw trzeźwościowych i abstynenckich.	Liczba funkcjonujących podmiotów działających na rzecz abstynencji.	UG, GOPS GKRPA, PES, PIK, PIE, Grupa Wsparcia AA „Pokora”	Budżet Gminy Budżet Państwa

Cel operacyjny nr 2: Wzmacnianie działań profilaktycznych oraz promujących zdrowy styl życia wśród mieszkańców Gminy.				
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Wdrażanie programów profilaktycznych w szkołach, rekomendowanych przez KCPU, ORE oraz IPIiN dotyczących problemu uzależnień.	Zwiększenie świadomości uczniów na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami. Rozwój psychospołeczny uczniów.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktyki. Liczba przeprowadzonych programów.	UG, GKRPA, placówki oświatowe, PES	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Prowadzenie warsztatów i innych zajęć edukacyjnych w szkołach, obejmujących tematykę uzależnień oraz organizacja pozalekcyjnych aktywności z elementami profilaktyki.	Zwiększenie świadomości uczniów na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami. Rozwój psychospołeczny uczniów.	Liczba uczestników warsztatów i innych form edukacyjnych.	UG, GKRPA, PP, PES, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Przeprowadzanie szkoleń dla właścicieli i sprzedawców w punktach sprzedaży napojów alkoholowych dotyczących konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.	Spadek dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży. Podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży.	Liczba właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprzedawców objętych szkoleniami.	GKRPA, UG	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin zmagających się z problemami uzależnień.	Ograniczenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży. Poprawa kondycji psychicznej i emocjonalnej dzieci poprzez zapewnienie im bezpiecznego środowiska, sprzyjającego nawiązywaniu pozytywnych relacji i rozwoju umiejętności społecznych.	Liczba dzieci biorących udział w wypoczynku z programem profilaktycznym.	GKRPA, UG	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Zaangażowanie w ogólnopolskie i lokalne kampanie oraz działania informacyjno-edukacyjne, skierowane do różnych grup społecznych, mające na celu profilaktykę i przeciwdziałanie problemom związanym z uzależnieniami.	Zwiększenie świadomości społecznej na temat przyczyn, skutków i możliwości zapobiegania uzależnieniom.	Liczba zrealizowanych ogólnopolskich i lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych.	GKRPA, GOPS, PP, UG, PES, GBP, GOK, PIK, PIE, DDP, KS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Organizowanie szkoleń dla członków GKRPA i innych grup zawodowych (m.in. pedagogów, nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, policjantów) dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	Podniesienie kompetencji zawodowych uczestników szkoleń w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych.	Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	GKRPA, GOPS, UG, PP, PIK, PIE, KS, DDP, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie imprez, festynów, konkursów, wydarzeń promujących zdrowy styl życia przy współpracy instytucjonalnej.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie wartości zdrowotnych oraz korzyści zdrowego stylu życia.	Liczba zorganizowanych imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia. Liczba uczestników.	GKRPA, UG, PES, GBP, GOK, DDP, KS	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Wzmocnienie działań funkcjonariuszy Policji w zakresie ograniczania dystrybucji substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.	Spadek dostępności do nielegalnych substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.	Liczba działań podjętych przez funkcjonariuszy Policji.	UG, PP	Budżet Gminy

## Cel strategiczny nr 4

**Doskonalenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy i wsparcia osób jej doświadczających.**

<b>Cel operacyjny 1: Zapewnienie pomocy rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej.</b>				
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
Udzielanie pomocy rodzinom doznającym przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Ograniczenie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Liczba wszczętych procedur. Liczba zakończonych procedur.	GOPS, GKRPA, PP, ZI, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Udostępnianie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych oraz kolportaż materiałów informacyjnych dotyczących form specjalistycznej pomocy.	Zwiększenie dostępu do informacji na temat pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba podjętych działań informacyjnych.	GOPS, UG, GKRPA, ZI, KS, DDP, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Organizacja szkoleń dla pracowników instytucji w zakresie obowiązujących przepisów prawa dotyczących przemocy domowej oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty”.	Poszerzenie i utrwalenie wiedzy pracowników instytucji pomocowych z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uczestników szkoleń.	GOPS, GKRPA, PP, PIK, PIE, KS, DDP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Udzielanie poradnictwa osobom i rodzinom doznającym problemu przemocy domowej, w tym w ramach <i>Gminnego Punktu Informacyjno-Edukacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, ofiar przemocy oraz ich rodzin.</i>	Objęcie osób i rodzin profesjonalnym wsparciem w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba udzielonych porad. Liczba osób korzystających z poradnictwa.	GOPS, GKRPA, ZI, PIE	Budżet Gminy

Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.	Ograniczanie zjawiska przemocy domowej, poprzez resocjalizację osób stosujących przemoc domową.	Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych.	GOPS, GKRPA, ZI, PCPR	Budżet Gminy
Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.	Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej.	Liczba osób korzystających ze schronienia z powodu doświadczania przemocy domowej.	GOPS, ZI, UG, PCPR	Budżet Gminy
Systematyczne monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy domowej.	Dostosowanie działań interwencyjnych i profilaktycznych do zidentyfikowanych potrzeb lokalnej społeczności.	Liczba działań podjętych w celu diagnozy zjawiska przemocy domowej.	UG, GOPS, GKRPA, ZI, PP, PIK, PIE, DDP, KS, placówki oświatowe	Budżet Gminy

**Cel operacyjny 2: Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz zwiększania świadomości społecznej.**

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udział w kampaniach społecznych o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim, ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej.	Zwiększenie świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej.	Liczba działań podjętych w ramach kampanii. Liczba osób uczestniczących w kampanii.	GOPS, GKRPA, ZI, PP, UG, GBP, GOK, PIK, PIE, DDP, KD, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Realizacja warsztatów dla uczniów dotyczących przemocy domowej, rówieśniczej oraz cyberprzemocy, a także komunikacji interpersonalnej i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	Podniesienie świadomości uczniów na temat przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy. Rozwój umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny i bez użycia przemocy.	Liczba uczniów biorących udział w warsztatach. Liczba zorganizowanych warsztatów.	UG, PP, placówki oświatowe	Budżet Gminy

Przeprowadzanie akcji informacyjnych wśród mieszkańców w zakresie cyberprzemocy.	Ograniczenie zjawiska cyberprzemocy oraz poszerzenie wiedzy lokalnej społeczności na temat przemocy w Internecie.	Liczba zorganizowanych akcji informacyjno-profilaktycznych z zakresu cyber-zagrożeń.	UG, GOPS, PP, DDP, KS, placówki oświatowe	Budżet Gminy
--	---	--	---	--------------

### **Cel strategiczny nr 5**

**Podnoszenie zdolności mieszkańców i społeczności do samodzielnego funkcjonowania oraz aktywności społeczno-zawodowej.**

<b>Cel operacyjny 1: Ograniczenie skali bezrobocia poprzez efektywne wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia.</b>				
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu zapewnienia doradztwa zawodowego, organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych oraz wspierania ich w podnoszeniu kwalifikacji i zwiększaniu możliwości zatrudnienia.	Ograniczenie skali problemu bezrobocia na terenie Gminy.	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących w nich udział.	UG, GOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców poprzez prace społecznie użyteczne i interwencyjne oraz roboty publiczne.	Promowanie uczestnictwa mieszkańców Gminy pozostających bez pracy, w działaniach takich jak prace społecznie użyteczne i roboty publiczne.	Liczba osób biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych oraz pracach społecznie użytecznych.	UG, GOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizowanie działań informacyjnych w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych.	Podniesienie świadomości osób pozostających bez pracy na temat oferowanych form pomocy.	Liczba podjętych działań informacyjnych.	GOPS, PUP, UG	Budżet Gminy

Korzystanie w pracy socjalnej z kontraktów socjalnych w celu aktywizacji zawodowej i zwiększeniu szans na podjęcie zatrudnienia, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych.	Zwiększenie udziału osób bezrobotnych w programach aktywizacyjnych opartych na kontraktach socjalnych.	Liczba beneficjentów pomocy społecznej, z którymi zostały zawarte kontrakty socjalne.	GOPS	Budżet Gminy
Prowadzenie doradztwa zawodowego dla dzieci i młodzieży.	Odpowiedni wybór ścieżki kształcenia i kariery przez dzieci i młodzież.	Liczba osób korzystających z doradztwa zawodowego.	PPP, PES, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Prowadzenie działań motywujących lokalnych przedsiębiorców do zatrudniania osób z niepełnosprawnością oraz dostosowywania warunków zatrudnienia do potrzeb tej grupy.	Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnością z terenu Gminy.	Liczba podjętych działań motywujących.	UG, PES	Budżet Gminy
Organizacja lokalnego systemu transportu gminnego, umożliwiającego podjęcie zatrudnienia.	Zwiększenie aktywności zawodowej osób wykluczonych komunikacyjnie.	Liczba podjętych działań. Liczba dostępnych linii komunikacyjnych na terenie Gminy.	UG, Starostwo Powiatowe, podmioty prywatne	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Podjęcie działań w celu utworzenia atrakcyjnych terenów inwestycyjnych, np. Strefy Aktywności Gospodarczej, oraz wzmocnienia aktywności gospodarczej w Gminie.	Zwiększenie dostępnych lokalnie, atrakcyjnych miejsc pracy.	Powierzchnia terenów przygotowanych do prowadzenia działalności gospodarczej.	UG, instytucje otoczenia biznesu, podmioty prywatne	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Promowanie elastycznych form zatrudnienia dla pracujących rodziców wśród przedsiębiorców.	Aktywizacja zawodowa rodziców pozostających bez zatrudnienia.	Liczba podjętych działań.	UG, GOPS, GBP, GOK, PES, podmioty prywatne	Budżet Gminy



**Cel operacyjny 2: Wzmacnianie działań na rzecz ograniczenia problemu ubóstwa oraz wspieranie mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym.**

<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
Zapewnienie niezbędnego wsparcia dla osób w trudnej sytuacji życiowej poprzez dostęp do świadczeń pomocy społecznej.	Zaspokojenie potrzeb bytowych mieszkańców Gminy.	Liczba osób/rodzin objętych pomocą materialną.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Wsparcie w zakresie dożywiania w postaci zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej – posiłku.	Zaspokojenie podstawowych potrzeb żywieniowych osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie posiłku.	GOPS, PES, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Zapewnienie wsparcia uczniom poprzez przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych.	Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci z rodzin o ograniczonych środkach materialnych.	Liczba uczniów, którym udzielono stypendiów i zasiłków szkolnych.	UG, GOPS, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizacja zadania własnego Gminy w zakresie udzielania schronienia osobom w kryzysie bezdomności.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych osobom z problemem bezdomności.	Liczba osób w kryzysie bezdomności korzystających ze wsparcia schronisk.	UG, GOPS, PES	Budżet Gminy Budżet Państwa
Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej i biznesem w zakresie dystrybucji żywności, ubrań i niezbędnego sprzętu dla osób w trudnej sytuacji ekonomicznej.	Zaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych mieszkańców.	Liczba współpracujących podmiotów. Liczba przekazanych dóbr.	UG, GOPS, PES, podmioty prywatne	Budżet Gminy środki prywatne

## **Cel strategiczny nr 6**

**Wzmacnianie odporności psychicznej mieszkańców poprzez działania edukacyjne i prewencyjne.**

<b>Cel operacyjny nr 1. Budowa skutecznego systemu wsparcia oraz zwiększanie świadomości społecznej w zakresie zdrowia psychicznego.</b>				
<b>Działania przewidziane do realizacji</b>	<b>Rezultaty</b>	<b>Wskaźniki realizacji działań</b>	<b>Podmioty odpowiedzialne i współpracujące</b>	<b>Źródła finansowania</b>
Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych dotyczących dostępnych form wsparcia dla osób zmagających się z problemami zdrowia psychicznego.	Zwiększenie liczby mieszkańców zgłaszających się po pomoc w przypadku problemów natury psychicznej.	Liczba przeprowadzonych działań. Liczba osób korzystających ze wsparcia.	GOPS, UG, PES, GBP, GOK, DDP, KS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Wczesna profilaktyka szkolna dotycząca kwestii zdrowia psychicznego – prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego.	Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.	Liczba przeprowadzonych programów/warsztatów. Liczba uczestników.	UG, PPP, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Udzielanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dzieciom i młodzieży oraz osobom dorosłym.	Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy.	Liczba osób, którym udzielono pomocy psychologicznej i psychiatrycznej.	UG, GOPS, podmioty prywatne, placówki oświatowe, PES, PPP, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy

## **Ramy finansowe Strategii**

Potrzeba określenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z treści art. 16b. ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Jednym z warunków realizacji wskazanych celów w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jej finansowanie.

Podstawowym źródłem finansowania powyższej Strategii będą środki pochodzące z budżetu gminy Korczyna. Zaplanowane zadania w niniejszej Strategii będą finansowane także przez:

- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- Fundusz Solidarnościowy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- środki finansowe pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,
- środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii.

Ramy finansowe Strategii uzależnione są od możliwości finansowych gminy Korczyna. Realizacja poszczególnych celów i zadań wymienionych w Strategii uzależniona będzie od środków posiadanych przez Gminę oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2024-2025, która została opracowana na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej. W prognozie na lata 2026-2030 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczynie.

**Tabela 47. Ramy finansowe Strategii**

rok	ochrona zdrowia (dział 851)	pomoc społeczna (dział 852)	pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dział 853)	edukacyjna opieka wychowawcza (dział 854)	rodzina (dział 855)	ogółem
<b>2024</b>	337 836	2 831 806	0	105 700	8 383 993	11 659 335
<b>2025<sup>21</sup></b>	337 836	2 657 522	0	111 100	6 795 643	9 902 101
<b>PROGNOZA</b>						
<b>2026</b>	346 282	2 723 960	0	113 878	6 965 534	10 149 654
<b>2027</b>	354 939	2 792 059	0	116 724	7 139 672	10 403 395
<b>2028</b>	363 812	2 861 861	0	119 643	7 318 164	10 663 480
<b>2029</b>	372 908	2 933 407	0	122 634	7 501 118	10 930 067
<b>2030</b>	382 230	3 006 742	0	125 699	7 688 646	11 203 318

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

## System wdrażania Strategii

Wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 zakłada realizację kompleksowego modelu polityki społecznej. Ze względu na długookresowy charakter dokumentu oraz jego perspektywiczne cele, kluczowym aspektem jest regularne monitorowanie, a w przypadku wystąpienia niekorzystnych tendencji – aktualizowanie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 wyznacza działania wymagające zaangażowania zarówno społeczności lokalnej, jak i instytucji publicznych oraz prywatnych. Partnerstwo oraz współpraca wszystkich podmiotów stanowią fundament skutecznej polityki społecznej. Ze względu na różnorodność zadań oraz udział wielu podmiotów, realizacja Strategii wymaga sprawnej koordynacji działań oraz ścisłej współpracy wszystkich jednostek zaangażowanych w działania rozwojowe. Głównym inicjatorem i koordynatorem planowanych działań jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczynie, odpowiedzialny za zarządzanie wdrażaniem dokumentu.

<sup>21</sup> Wartość za rok 2025 pochodzi z prognozy zamieszczonej w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok dla gminy Korczyna

Harmonogram wdrażania założeń Strategii przewiduje cztery podstawowe etapy, przedstawione w poniższej tabeli.

**Tabela 48. Harmonogram wdrażania Strategii**

Etap	Wyszczególnienie	Termin realizacji
<b>Etap I</b>	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Korczyna o przyjęciu do realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030”.	IV kwartał 2025 r.
<b>Etap II</b>	Koordinacja realizacji działań objętych Strategią.	I kwartał 2026 r. – IV kwartał 2030 r.
<b>Etap III</b>	Monitoring.	na koniec każdego roku w okresie od 2026 r. do 2030 r.
<b>Etap IV</b>	Ewaluacja Strategii.	II kwartał 2031 r.

Źródło: opracowanie własne

## System aktualizacji Strategii

Strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, ale w niektórych sytuacjach wręcz konieczne. Jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków Strategii. Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie. Najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie Strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, który towarzyszył tworzeniu Strategii. Kierownik GOPS przy wyborze zadań do realizacji będzie brał pod uwagę zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Dlatego podczas aktualizacji dokumentu Strategii GOPS powinien uwzględniać nie tylko istniejące zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030, ale również nowe, nieujęte w niej zadania, których w obecnym czasie uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć. Bezpośrednim koordynatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korczynie.

## Komunikacja społeczna i promocja Strategii

W celu sprawnego funkcjonowania Strategii należy umożliwić społeczności lokalnej udział w procesie jej tworzenia i realizacji. Partnerzy mają możliwość zgłoszenia zmian w treści Strategii w zakresie wymagającym ich współpracy. Władze samorządowe w trakcie wdrażania Strategii muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji do otoczenia. Powinny także zwrócić uwagę na sprawny system przyjmowania informacji z otoczenia, od partnerów społecznych.

Władze samorządowe mogą wspierać współpracę i utrzymywać stały kontakt zarówno z podmiotami wewnętrznymi, obejmującymi pracowników zaangażowanych bezpośrednio w administrowanie Gminą, wykorzystując ich wiedzę, motywację, umiejętności praktyczne oraz kompetencje interpersonalne, ale też korzystać z technologii i zasobów organizacji.

Jednocześnie kluczowa będzie efektywna komunikacja z otoczeniem zewnętrznym obejmującym: ogół mieszkańców Gminy, grupy, organizacje, stowarzyszenia, instytucje czy przedsiębiorstwa.

Otoczenie zewnętrzne dalsze to natomiast otoczenie Gminy jako wspólnoty terytorialnej: sąsiednie gminy, struktury powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie. Obszarami działań w zakresie komunikacji społecznej są:

- możliwość wnioskowania zmian zapisów Strategii przed jej uchwaleniem;
- informacja o postępach wdrażania Strategii;
- współpraca z mediami – podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach;
- informacje zamieszczane na stronach internetowych.

Promocja Strategii ma na celu stanowienie i utrzymywanie współpracy między samorządem a społeczeństwem. Informowanie oraz promocja odbywać się będzie poprzez podawanie w prasie lokalnej oraz w Internecie danych na temat zaangażowania finansowego Unii Europejskiej w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Strategii.

## **Monitoring i ewaluacja**

Proces monitoringu Strategii będzie służył identyfikacji osiąganych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami. Będzie on polegał na gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Punktem odniesienia będą między innymi przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. Dla oceny zmian zachodzących w wybranych, niemożliwych do opisu za pomocą wskaźników obszarach, służyć będą wskaźniki kontekstowe (pokazujące dane zjawisko w szerszym kontekście, zwykle w odniesieniu do dłuższych okresów). Dane do monitoringu pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, jednostek organizacyjnych UG, Policji, PUP, ze sprawozdań GOPS, GKRPA, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów oraz od organizacji pozarządowych. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Informacja nt. realizacji Strategii przygotowywana będzie przez GOPS i zawarta w corocznie składanych sprawozdaniach z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczynie.

Końcowa ewaluacja (ex-post) posłuży samorządowi gminy Korczyna do oceny realnej sytuacji i stanu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie, a także będzie pomocnym narzędziem pomagającym w podejmowaniu właściwych decyzji dotyczących kształtu polityki i pomocy społecznej Gminy w kolejnych latach. W ramach końcowej ewaluacji Strategii zostanie przygotowany raport ukazujący kumulatywne osiągnięcie założonych celów strategicznych. Końcowa ewaluacja Strategii pozwoli ocenić w jakim stopniu założone wartości w zestawieniu kumulatywnym, kilkuletnim zostały zrealizowane oraz ukazać realne nakłady finansowe, a w efekcie końcowym pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy założone kierunki działań były odpowiednio zaplanowane.

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań, a także przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny. Zarówno monitoring, jak i ewaluacja,

prowadzone będą między innymi w oparciu o niżej przedstawione wskaźniki monitoringowe. Katalog wskaźników może być uzupełniany bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów. Wartości bazowe dotyczą danych dla 2024 roku, natomiast wartości docelowe wskazują oczekiwany rezultat.

Tabela 49. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa (2024 r.)	Oczekiwany rezultat
<b>Wzmacnianie rodzin i lokalnego środowiska jako kluczowego czynnika rozwoju dzieci i młodzieży.</b>	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	14	wzrost
	Liczba asystentów rodziny.	1	wzrost
	Liczba rodzin wspierających.	0	wzrost
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	4,6	spadek
	Wskaźnik deprywacji lokalnej (%).	3,50	spadek
	Liczba żłobków/klubów dziecięcych.	1	wzrost
	Liczba działających PWD dla dzieci i młodzieży.	0	wzrost
<b>Budowa zintegrowanego systemu usług społecznych wspierającego niezależne życie, aktywność i włączenie osób niesamodzielnych.</b>	Liczba zorganizowanych godzin opieki wytchnieniowej.	1 920	wzrost
	Liczba osób objętych wsparciem asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.	60	wzrost
	Liczba osób w DPS, za których Gmina ponosi odpłatność.	12	spadek/stabilizacja
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	43,7	spadek
	Liczba ośrodków wsparcia dla osób niesamodzielnych.	2	wzrost/utrzymanie
	Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych.	15	wzrost
<b>Rozwój działań profilaktyczno-edukacyjnych ograniczających ryzyko uzależnień w społeczności lokalnej.</b>	Liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.	8	spadek
	Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie.	319	wzrost



	Liczba uczniów objętych rekomendowanymi programami.	0	wzrost
	Liczba nauczycieli objętych rekomendowanymi programami.	0	wzrost
	Liczba rodziców objętych rekomendowanymi programami.	0	wzrost
	Liczba punktów konsultacyjnych dla osób zmagających się z problemem uzależnień.	2	stabilizacja
	Liczba osób korzystających ze wsparcia PIE oraz PIK.	27	wzrost
	Liczba funkcjonujących grup wsparcia na terenie Gminy.	1	wzrost
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	8,0	spadek
<b>Doskonalenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy i wsparcia osób jej doświadczających.</b>	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	8,7	spadek
	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.	15	wzrost
	Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	23	spadek
	Liczba spotkań ZI.	6	min. 6 (min. raz na dwa miesiące)
	Liczba punktów konsultacyjnych dla osób zmagających się z problemem przemocy domowej.	1	stabilizacja
<b>Podnoszenie zdolności mieszkańców i społeczności do samodzielnego funkcjonowania oraz aktywności społeczno-zawodowej.</b>	Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (%).	19	spadek
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	17,5	spadek
	Udział długotrwale bezrobotnych mieszkańców w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP (%).	46,6	spadek
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	43,0	spadek
	Liczba osób korzystających z zasiłku stałego.	47	spadek

	Liczba osób korzystających z zasiłku okresowego.	54	spadek
	Liczba osób korzystających z zasiłku celowego.	236	spadek
<b>Wzmacnianie odporności psychicznej mieszkańców poprzez działania edukacyjne i prewencyjne.</b>	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	33	spadek/stabilizacja
	Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologa w GOPS.	31	spadek/stabilizacja
	Liczba zrealizowanych programów wśród dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego.	b.d.	wzrost

Źródło: opracowanie własne

## Wnioski i podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 stanowi kontynuację istniejącego systemu wsparcia i tworzy możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Jej założenia są dostosowane do zidentyfikowanych w procesie badawczym problemów i potrzeb społecznych i przewidują planowane sposoby ich zaspokajania.

W związku z powyższym, z jednej strony Strategia proponuje zmianę stosowanych metod tak, by chronić przed zagrożeniami społecznymi, z drugiej zaś wskazuje na konieczność przejścia do prewencji trudnych sytuacji życiowych, tak aby nie dopuścić do ich wystąpienia lub maksymalnie skrócić czas ich trwania.

Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy. Strategia zakłada rozszerzenie i pogłębienie form wsparcia w zakresie pomocy społecznej, a także szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w jej obszarze. W myśl ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem.

Analiza problemów społecznych będących przedmiotem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Korczyna na lata 2026-2030 zwraca również uwagę na tzw. nowe ryzyka socjalne, czyli trudne sytuacje, nie tylko materialne, które pojawiły się w efekcie zmian zwłaszcza demograficznych. Zapisy zawarte w Strategii realizowane będą zgodnie z wytyczonymi działaniami, ale w skali i harmonogramie zależnych od możliwości finansowych. Będzie podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną, zidentyfikowanymi potrzebami mieszkańców gminy Korczyna i przepisami prawa. Wielość i różnorodność potrzeb społecznych, przy istniejących ograniczeniach budżetowych, oznacza potrzebę zwiększenia efektywności pomocy społecznej poprzez racjonalne określanie wydatków, maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału oraz stosowanie rozwiązań o charakterze bardziej systemowym niż akcyjnym. Przyjmuje się w niniejszym dokumencie, że osiągnięcie zamierzonego rezultatu będzie możliwe dzięki:

- podejmowaniu działań wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców oraz ścisłej korelacji tych działań z potrzebą zapewnienia osobom pracującym warunków do wychowywania dzieci,
- dostosowaniu oferty usług do potrzeb starzejącego się społeczeństwa; działania będą ukierunkowane na wspieranie rozwoju rynku usług dla seniorów, ale również na ich wszechstronną aktywizację,
- podniesieniu kapitału społecznego poprzez wzmacnianie potencjału istniejących i nowopowstających organizacji pozarządowych i podmiotów pożytku publicznego, które swoją działalnością wspierają społeczeństwo,
- wspieraniu działań prospołecznych, wolontarystycznych i samopomocowych oraz rozwijaniu umiejętności współpracy,
- promowaniu i rozwijaniu inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej,
- doskonaleniu dialogu społecznego poprzez badanie opinii i potrzeb lokalnych, propagowaniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- zwiększeniu dostępu do informacji o działaniach w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej oraz wsparciu rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych, chorych i starszych,

- interdyscyplinarnej i wielosektorowej współpracy z instytucjami i organizacjami mającymi wpływ na budowanie kolejnych narzędzi na rzecz zabezpieczenia potrzeb mieszkańców.

Realizacja głównych założeń dokumentu powinna przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców gminy Korczyna, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych oraz grup osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy zaznaczyć, że zadania z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej realizowane są za pomocą wszelkich dostępnych kompetencji i możliwości Gminy, natomiast Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyborem priorytetowych obszarów i kierunków działań, które uznane zostały za kluczowe, a więc umożliwiające najskuteczniejsze i najbardziej efektywne osiągnięcie założonych rezultatów.

## Bibliografia

1. Bendyk E., Buras P., Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie. Zadania na nowy czas, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022.
2. Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.
3. Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.
4. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej.
5. Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.
6. Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, ISP, 2019.
7. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok.
8. Pikula N.G., Grewiński M., Zdebska E., Glanc W., Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa, Kraków 2020.
9. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień w Polsce w samorządach lokalnych w 2024 roku. Zestawienia statystyczne.
10. Raport o stanie Gminy Korczyna za 2022, 2023 i 2024 rok.
11. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023 i 2024 rok.
12. Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korczynie za 2022, 2023 i 2024 rok.
13. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar w Korczynie za 2022, 2023 i 2024 rok.
14. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.
15. Szatur-Jaworska B., Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej.
16. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 2005.
17. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.).
18. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
19. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).

### Źródła internetowe:

1. GUS – Bank Danych Lokalnych: [www.bdl.stat.gov.pl](http://www.bdl.stat.gov.pl).
2. Mapa Egzaminów: [www.mapa.wyniki.edu.pl](http://www.mapa.wyniki.edu.pl).
3. Mental health, 2022, online: [www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response](http://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response) [data dostępu: 10.11.2025]
4. Organizacje pozarządowe w Gminie: <https://korczyna.bip.gov.pl/organizacje-pozarządowe-w-gminie-korczyna/> [data dostępu: 10.11.2025]

## Spis rysunków, tabel, wykresów

### Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Korczyna .....	16
Rysunek 2. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Korczyna według klas wielkości (stan na koniec 2024 roku) .....	20
Rysunek 3. Klasyfikacja podmiotów ekonomii społecznej .....	28
Rysunek 4. Obszary współpracy międzyinstytucjonalnej .....	29
Rysunek 5. Płeć: N=359 .....	38
Rysunek 6. Płeć: N=237 .....	53
Rysunek 7. Łączna wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Korczyna w latach 2023-2024 ..	94
Rysunek 8. Elementy procesu planowania strategicznego .....	111

### Spis tabel

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych .....	8
Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Korczyna w porównaniu do powiatu krośnieńskiego i województwa podkarpackiego na przestrzeni lat 2022-2024 .....	17
Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności gminy Korczyna w latach 2022-2024 (w procentach) .....	18
Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące publicznej opieki zdrowotnej w gminie Korczyna w porównaniu do powiatu krośnieńskiego w 2024 roku .....	26
Tabela 5. Zakres usług społecznych i przypisane do nich zadania publiczne .....	30
Tabela 6. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Korczyna na przestrzeni lat 2022-2024 .....	32
Tabela 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2022-2024 .....	34
Tabela 8. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń niepieniężnych i pieniężnych w latach 2022-2024 .....	35
Tabela 9. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2022-2024 .....	35
Tabela 10. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=32 .....	40
Tabela 11. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=11 .....	43
Tabela 12. Jakie były to substancje? N=10 .....	43
Tabela 13. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=70 .....	45
Tabela 14. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=68 .....	46

Tabela 15. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=43 .....	47
Tabela 16. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=43 .....	47
Tabela 17. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=351 .....	50
Tabela 18. Jak ocenia Pan/i dostępność poszczególnych usług na terenie Gminy? N=237 .....	61
Tabela 19. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=202 .....	62
Tabela 20. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=202 .....	63
Tabela 21. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=26 .....	68
Tabela 22. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=26 .....	68
Tabela 23. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=229 .....	72
Tabela 24. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=84 .....	73
Tabela 25. Liczba dzieci i kwota odpłatności za pobyt dzieci z terenu gminy Korczyna w pieczy zastępczej w latach 2022-2024 .....	85
Tabela 26. Zasiłek pielęgnacyjny dla dziecka z niepełnosprawnością na przestrzeni lat 2022-2024... ..	87
Tabela 27. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2022-2024.....	87
Tabela 28. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2022-2024 .....	88
Tabela 29. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2022-2024 .....	88
Tabela 30. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz ich koszt na przestrzeni lat 2022-2024 ..	89
Tabela 31. Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” na przestrzeni lat 2022-2024.....	89
Tabela 32. Program „Opieka Wytchnieniowa” na przestrzeni lat 2022-2024 .....	90
Tabela 33. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2023-2024 .....	91
Tabela 34. Liczba osób korzystających z porad w Punktach w Korczynie w latach 2023-2024.....	93
Tabela 35. Liczba uczestników działań nie będących ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi przeprowadzonych na terenie gminy Korczyna w latach 2023-2024.....	93
Tabela 36. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2022-2024 .....	97
Tabela 37. Dane statystyczne dotyczące procedur „Niebieskie Karty” w latach 2022-2024 .....	98
Tabela 38. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2022-2024 .....	98
Tabela 39. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby, która ukończyła 75 lat na przestrzeni lat 2022-2024 ...	100
Tabela 40. Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej na przestrzeni lat 2022-2024. ....	101
Tabela 41. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Korczyna w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2022-2024 .....	104
Tabela 42. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Korczyna oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu krośnieńskiego na przestrzeni lat 2022-2024.....	105

Tabela 43. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2022-2024.....	107
Tabela 44. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2022-2024.....	107
Tabela 45. Gospodarstwa domowe korzystające z dodatków mieszkaniowych na przestrzeni lat 2022-2024.....	108
Tabela 46. Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich koszt na przestrzeni lat 2022-2024.....	110
Tabela 47. Ramy finansowe Strategii .....	131
Tabela 48. Harmonogram wdrażania Strategii.....	132
Tabela 49. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych .....	135

## Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Korczyna w latach 2022-2024 .....	17
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie krośnieńskim na przestrzeni lat 2022-2024 w porównaniu do województwa podkarpackiego i całej Polski (stan na koniec roku, w procentach) .	19
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Korczyna w latach 2022-2024.....	20
Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 1 000 mieszkańców w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim, województwie podkarpackim oraz Polsce w latach 2022-2024.....	21
Wykres 5. Liczba dzieci uczęszczających do szkół, przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w gminie Korczyna w latach 2022-2024 .....	23
Wykres 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2025 roku uczniów z gminy Korczyna, powiatu krośnieńskiego i województwa podkarpackiego.....	23
Wykres 7. Uczestnicy imprez na 1 000 ludności w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim oraz województwie podkarpackim w latach 2022-2024.....	24
Wykres 8. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim oraz województwie podkarpackim w latach 2022-2024 .....	25
Wykres 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Korczyna, powiecie krośnieńskim i województwie podkarpackim na przestrzeni lat 2022-2024 .....	32
Wykres 10. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Korczyna w latach 2022-2024.....	33
Wykres 11. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2022-2024.....	34
Wykres 12. Powody udzielania świadczeń w 2024 roku (liczba rodzin).....	36
Wykres 13. Wiek: N= 175 .....	39
Wykres 14. Klasa: N= 359 .....	39
Wykres 15. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=359 .....	40
Wykres 16. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N= 359.....	41
Wykres 17. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=359.....	42
Wykres 18. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N= 359 .....	44
Wykres 19. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=359....	45



Wykres 20. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=359 .....	46
Wykres 21. Jak często w ciągu ostatniego roku szkolnego obserwowałeś/aś problem przemocy między uczniami w swojej szkole? N=359 .....	48
Wykres 22. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=359 .....	48
Wykres 23. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=359 .....	49
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=359 .....	50
Wykres 25. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie)? N=359 .....	51
Wykres 26. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=359 .....	52
Wykres 27. Wiek: N=237 .....	54
Wykres 28. Wykształcenie: N=237 .....	54
Wykres 29. Jak ocenia Pan/i ogólne warunki życia na terenie Gminy? N=237 .....	55
Wykres 30. Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców? N=237 .....	56
Wykres 31. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=237 .....	57
Wykres 32. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=237 .....	59
Wykres 33. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=237 .....	62
Wykres 34. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=237 .....	63
Wykres 35. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=237 .....	64
Wykres 36. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=237 .....	65
Wykres 37. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=237 .....	66
Wykres 38. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy w swoim domu? N=237 .....	67
Wykres 39. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=237 ....	67
Wykres 40. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=237 .....	69
Wykres 41. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=237 .....	70
Wykres 42. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=237 .....	70

Wykres 43. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=237 .....	71
Wykres 44. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=237 .....	72
Wykres 45. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=237.....	74
Wykres 46. Jakiego Pana/i zdaniem trudności najczęściej napotykają osoby poszukujące pracy? N=237 .....	75
Wykres 47. Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną? N=237.....	75
Wykres 48. Jakiego grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=237 .....	76
Wykres 49. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=237 .....	77
Wykres 50. Jakiego Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N=237.....	78
Wykres 51. W jakich obszarach życia codziennego Pana/i zdaniem należy poszerzyć ofertę pomocy dla osób starszych na terenie Gminy? N=237 .....	79
Wykres 52. Jakiego Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=237.....	80
Wykres 53. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=237 .....	81
Wykres 54. Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny na przestrzeni lat 2022-2024.....	83
Wykres 55. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2022-2024.....	84
Wykres 56. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2022-2024 .....	84
Wykres 57. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	85
Wykres 58. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	87
Wykres 59. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu alkoholizmu w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej .....	91
Wykres 60. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Korczyna na przestrzeni lat 2023-2024 .....	95
Wykres 61. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Korczyna, województwie podkarpackim i całej Polsce w 2024 roku .....	95
Wykres 62. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu przemocy domowej w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	96
Wykres 63. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Korczyna na przestrzeni lat 2022-2024 .....	99
Wykres 64. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2022-2024 .....	100

Wykres 65. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej .....	102
Wykres 66. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2022-2024.....	103
Wykres 67. Mieszkańcy gminy Korczyna zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2022-2024 .....	103
Wykres 68. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej .....	106
Wykres 69. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu bezdomności na przestrzeni lat 2022-2024 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej .....	108

## **Uzasadnienie**

### **do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczyna na lata 2026-2030**

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1214 z późn.zm.).

Poprzednia Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczyna na lata 2021-2025, przestała obowiązywać z dniem 31.12.2025 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Korczyna na lata 2026-2030 wyznacza cele strategiczne i działania, których osiągnięcie w znaczący sposób może przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji działań, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z zakresu polityki społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji rządowej i partnerów społecznych w tym organizacji pozarządowych.

Mając powyższe na uwadze podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.

**Wójt Gminy Korczyna**

**Grzegorz Pólchlopek**